

NEAUTORIZIRANI TRANSKRIPT
25. SJEDNICE ZASTUPNIČKOG DOMA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE
BOSNE I HERCEGOVINE,
održane 23.05.2002. godine s početkom u 11:10 sati

PREDSJEDAVAJUĆI
MARIOFIL LJUBIĆ

... gosti, otvaram 25. sjednicu Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

/INTONIRANJE HIMNE/

Prije nastavka pozivam službe da provjere, koliko vidim nemamo trenutno Klub SDS-a. Ja sam baš mislio da tražim ... pauza.

Prije početka ovog dnevnog reda današnje sjednice i razgovora, ja koristim priliku da se zahvalim dosadašnjem predsjedavajućem, uvaženom zastupniku gospodinu Željko Mirjaniću na predsjedavanju koji je uspješno vodio ovaj dom i ja se nadam da ćemo jednako uspješno nastaviti u narednom vremenu uz vašu pomoć i, obzirom da je ovo prva sjednica Zastupničkog doma, osim one u plenarnom sastavu koju vodim, evo, kažem, još jednom se zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Mirjaniću na vođenju Zastupničkog doma.

Pored zastupnika na sjednicu su pozvani: predsjedatelj i članovi Predsjedništva BiH, predsjedatelj i članovi Savjeta ministara BiH, predstavnici OHR-a, OSS-a, EU-a, Promatračke misije, predstavnici ambasada u BiH koji su izrazili interes da prate rad Parlamentarne skupštine BiH. Ja ih sve skupa pozdravljam i zahvaljujem što su nazočni.

Konstatiram da je sjednici nazočan dovoljan broj zastupnika da možemo raditi. Nazočno je 40 zastupnika.

Izostanak su opravdali uvaženi zastupnik gospodin Amor Mašović zbog odsustva iz zemlje, znači sjednica ima kvorum za rad i odlučivanje.

Gospodo zastupnici, vi ste dobili i u pozivu za sjednicu prijedlog dnevnog reda. Jučer smo održali sjednicu Kolegija u proširenom sastavu i usuglasili prijedlog dnevnog reda kojeg ste dobili. Nadam se da su predsjedatelj i predsjednici klubova informirali svoje klubove o razlozima za izmjenu ranije predloženog dnevnog reda. Vi ste, ja mislim sada, dobili jedan prečišćeni tekst dnevnog reda, pa da ne bude zabune. Kao što ste vidjeli određene točke su skinute iz objektivnih razloga, a uvrstili smo dvije nove točke i jednu potočku u okviru davanja suglasnosti za ratificiranje sporazuma i ugovora. Želim vas upoznati i u vezi skidanja izvješća o usuglašavanju jedinstvenog teksta zakona o državnoj službi u institucijama BiH. U Zajedničkoj komisiji je bio problem u vezi sa usuglašavanjem.

Prošireni kolegij jučer na sjednici je pozvao Zajedničku komisiju da učini još jedan napor kako bi se postigla suglasnost o jedinstvenom tekstu zakona kako ne bi došli u situaciju da nemamo zakona. Znači, evo pozivamo još jednom, molimo Komisiju da to pitanje uzme u razmatranje.

Nova točka je, također, zahtjev Vijeća ministara da se po hitnom postupku po članku 104. Poslovnika razmatra Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Centralnoj banci. U pitanju je danas samo odlučivanje o zahtjevu hitna procedura 104. skraćivanje rokova na pola.

U prijedlogu dnevnog reda kao nova točka uvršteno je izvješće Komisije za ljudska prava, imigracije, izbjeglice i azil o posjeti jednom broju općina u BiH. Vi ste to izvješće dobili jutros na klupe. Na Proširenom kolegiju, juče smo informirani da je Komisija bila jedinstvena oko tog teksta pa je na Proširenom kolegiju, također, postignut konsenzus oko uvrštavanaj ove točke u dnevni red.

U okviru davanja suglasnosti nova točka je potočka c) zbog intervencije nadležnih, da se radi o hitnosti, znači zbog intervencije Vijeća ministara, kako bi ova sredstva mogla biti operativna. Znači, radi se točka 19. pod c).

U vezi prijedoga, sa prijedlogom proračuna institucija BiH. Želim da vas informiram da smo 21. ovog mjeseca dobili od Predsjedništva BiH novi prijedlog proračuna, kao i prijedlog zakona, odnosno zakon o izvršenju proračuna. Vi ste taj materijal, također, danas dobili jer nije mogao stići da ide poštom. Kolegij je jučer utvrdio najkraće moguće rokove za razmatranje i donošenje proračuna, budući da imamo obaveze prema Međunarodnom monetarnom fondu, o čemu ste sigurno upoznati.

Sukladno takvoj odluci Kolegija, mi smo predložili da Ustavno-prvna komisija već danas zasjeda da utvrdi da razgovara o ustavnom osnovu za Prijedlog proračuna i Prijedlog za izvršenje proračuna. Nadležna komisija, to je Komisija za financije i proračun. Izvješće treba da dostavi najkasnije do 29.5. Ja koliko sam upoznat Komisija je već o tome razgovarala. Rok za podnošenje amandmana poslije sjednice Komisije skraćen je sa 48 sati na 24 sata. Sjednica Doma planirana je za 31. svibanj, kako bi tada mogli, ako sve bude u redu usvojiti proračun institucija BiH i zakon.

Molim zastupnike da računaju sa ovim obavezama, jer nam je ovo krajnji rok do kada bi trebalo da usvojimo proračun da bi ispunili uvjete MMF-a. Vi znate iz onog pisma da su to jedni vrlo kratki rokovi negdje između 5. i 7.6. znači, ovim rokovima, ja se nadam da mi možemo ispoštivati te rokove. To su bile uvodne napomene. Budući da je na Proširenom kolegiju postignut konsenzus o ovom prijedlogu, smatram oko ovog dijela nije potrebno diskutirati.

Mi sada imamo još jednu intervenciju, radi se o točki, radi se izvješće Komisije Kolegija o nastojanju za postizanje suglasnosti o amandmanima zastupnika Seada Avdića na Prijedlog zakona o društvu Crvenog križa/krsta BiH. Tu je bilo određenih amandmana. Mi smo dobili i pred ovu sjednicu uvjerenje da i entitetski crveni križevi imaju potrebu da se u ova dva-tri dana još jednom sastanu i da usuglase i misle da imaju prostora da nam pomognu i prijedlog je Kolegija da ovu točku skinemo s dnevnog reda, znači, da je danas nepotrebno, da ne proglasimo nepotrebno da nismo postigli konsenzus, jer stv je bio da nemamo konsenzus. Prijedlog je Kolegija da je skinemo s dnevnog reda, ako postoji mogućnost, a evo imamo ovjerenja da će se ta točka moći usuglasiti. Znači, to skidamo.

Ovo je prijedlog Kolegija. Sada otvaramo mogućnost da uvaženi zastupnici kažu je li se slažu sa ovim ili da kažu da imaju zahtjev za izmjene i dopune današnjeg dnevnog reda. Prvi se javio uvaženi zastupnik gospodin Adem Borić.

ADEM BORIĆ

Klub poslanika Stranke demokratske akcije traži dopunu dnevnog reda sa jednom tačkom koja glasi. Formiranje ad-hoc komisije, koja će provesti parlamentarnu istragu u vezi prodaje doniranog oružja Izraelu.

Obrazloženje.

Ovu tačku dnevnog reda predlažemo iz razloga što je čitavom svijetu poznato da Izrael vrši neviđen zločin na palestinski narod. Čak je i Evropska Unija uvela embargo na prodaju oružja Izraelu. Neshvatljivo je da Ministarstvo inostranih poslova nije znalo za posjetu ministra Anića Federacije BiH Izraelu i zamjenika ministra Buljubašića Jugoslaviji. Zbog toga predlažemo da se formira ad-hoc parlamentarna komisija koja će utvrditi sve činjenice pod kojim je uvjetima prodano oružje donirano, dato Izraelu. Ne treba nam, zaista, niko više objašnjavati da je donirano oružje otišlo drugoj zemlji, jer eto i mi imamo puno dokumenata i potpisa, kako gospodina Anića, tako i Masleše gdje je, zapravo oružje otišlo.

Neshvatljivo je da odgovorne osobe ovih ministarstava uporno govore neistinu. Nama je poznato da je to oružje francuske proizvodnje, kao i to da se isto nije moglo ni prodavati niti donirati bez saglasnosti zemlje donatora... Da ne bih dužio i lupao u grešku zaobilaženja istine o cijelom slučaju, dakle, još jednom predlažem da se formira parlamentarna komisija i da provede istragu o ovom slučaju. Hvala.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem. Probajte nam samo dostaviti pismeno kad budemo se izjašnjavali. Sljedeći se javio uvaženi zastupnik gospodin Dragi Stanimirović, a neka se pripremi uvaženi zastupnik gospodin Marko Amidžić. Da li još neko želi predložiti tačku dnevnog reda?

DRAGI STANIMIROVIĆ

Gospodo predsjedavajući, uvaženi poslanici i ministri i poštovani gosti, ja imam tehničku primjedbu na posljednji prijedlog dnevnog reda koji smo dobili, jer se u njemu kaže da se radi o prijedlogu dnevnog reda za 22. sjednicu a prva tačka govori o usvajanju zapisnika za 23. i 24. sjednicu. Znači, posljednja sjednica koju smo mi imali 18. aprila bila je 23. sjednica a poslije toga smo imali 4. plenarnu sjednicu i mislim da bi jako važno da isprvimo ovaj nedostatak prije glasanja o dnevnom redu.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujemo zastupniku gospodinu Dragiju Stanimivoriću. Očito je u jednoj verzija i ako se u jezicima ne razlikuju brojevi, ali, znači, molim da se podijeli ispravana verzija onima koji nemaju. Kod mene stoji za 25. sjednicu dnevnog reda. Znači, radi se o 25. sjednici. Riječ ima uvaženi zastupnik gospodin Marko Amidžić a neka se pripremi uvaženi zastupnik gospodin Abdurahman Malkić.

MARKO AMIDŽIĆ

Gospodo predsjedavajući, kolege zastupnici, u prijedlogu dnevnog reda koga smo mi dobili za današnju sjednicu, mislim da poziv za sjednicu, kao četvrta tačka dnevnog reda bilo je predviđeno izvješće zajedničke komisije o postizanju sporazuma o jedinstvenom tekstu

zakona o zaštiti potrošača. Taj prijedlog je u ovom korigiranom dnevnom redu izostavljen. Ja želim da istaknem da me ovaj dom imenovao u Komisiju za postizanje tog sporazuma, da smo mi imali dvije sjednice zajedničke komisije, to znači ovog doma i Doma naroda, da je tehničke poslove u radu komisije vodila Služba Doma naroda i da sam razumio na posljednjoj sjednici zajedničke komisije da smo taj posao završili. Ostalo je, znači, da izviješće o tom poslu uradi služba. Moja intervencija ima razloge u tome što je, već dva puta Zastupnički dom predlagao i skidao istu ovu točku dnevnog reda. Na drugoj strani jutros mi je, u tajništvu gospodina Ljubića uručena jedna obavijest od gospodina Špirića kojom se traži da mi završimo taj posao zajedničke komisije. Ja više ne znam o čemu se radi. Ja samo obavještavam Dom da sam svoj posao savjesno uradio, zajedno sa drugim članovima Doma i da od nas ne očekujete više ništa, što se tiče zakona o potrošačima. Ja čak mislim da je on usuglašen i da ova pitanja stavljanja i skidana s dnevnog reda riješite između kolegija dvaju domova ili službi. Hvala vam.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Marku Amidžiću. Mi nemamo izvještaja zajedničke komisije, prema tome, mi ga nismo mogli staviti u dnevni red. Za nas je to još uvijek u toku. Čim izvještaj dobijemo ili pozitivan ili negativan mi ćemo ga staviti na dnevni red i ja zato pozivam komisiju, bezobzira kakav je izvještaj da nam dostavi izvještaj. Za riječ se javio uvaženi zastupnik gospodin Abdurahman Malkić, odustao. Onda riječ ima uvaženi zastupnik gospodin Miloš Jovanović a nek se pripremi uvaženi zastupnik gospodin Mirko Banjac.

MILOŠ JOVANOVIĆ

Poštovano Predsjedništvo dame i gospodo, ja predlažem da na dnevni red današnje sjednice se stavi tačka izmjene i dopune Stalnog izbornog zakona BiH. Ja sam razmišljao da li to možda ostavim u vidu poslaničkog pitanja ali mislim da je to Kolegij trebao staviti to na dnevni red danas.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Milošu Jovanoviću. Za riječ se javio uvaženi zastupnik gospodin Mirko Banjac.

MIRKO BANJAC

Poštovana gospodo, cijenjeni poslanici, uvaženi gosti, ja sam mislio da ću danas dobiti odgovor na pismo, zahtjev koji sam uputio članovima Kolegija. Međutim, očito da gospoda nisu našli za shodno da odgovore na moj zahtjev i nije mi prijatno. Mislio sam da ne politiziramo nešto što nema potrebe politizirati, ali kada članovi Kolegija misle da treba da se politizira nije ni to problem. Ali, u svakom slučaju radi se o mom pravu da kao poslanik tražim postavljanje tačke dnevnog reda, a ona je zasnovana na članu 44. Poslovnika gdje se kaže da oba doma mogu zajednički pronaći stalne ili povremene komisije iz redova poslanika i delegata za praćenje, razmatranje i istraživanje. Ovdje je, ja se na ovo pozivam, istraživanje specifičnih pitanja. Moje specifično pitanje i istraživanje ja sam predložio da se to zove anketna komisija, obzirom da se radi na istraživanje, a ja jedino mogu da se obratim preko doma ovoga a ovaj dom će odlučiti šta će dalje s tim kakva je sudbina mog zahtjeva. Dakle, Kolegijum nije htio da pročita Poslovnik. To je njihovo pravo da se tako ponašaju. Ja tražim

da se formira, stavi tačka dnevnog reda koja treba da galasi: formiranje anketne komisije za utvrđivanje ratnih aktivnosti predsjedavajućeg Predsjedništva BiH na izdavanju rješenja na osnovu kojih su civili odvođeni na prinudni rad.

Dakle, raspolazem dokazima i to sam napisao u svom zahtjevu, očito da se Kolegijum oglasio. Ja tražim da se ova tačka u ovoj formi kako je u mom dopisu dostavljeno stavi na glasanje ovom domu, uvažavajući član 44. gospodo. Dobro ga pročitajte a ja privremenu komisiju mogu da nazovem kako ja mislim da treba da je nazovem a vi možete da formulišete. U svakom slučaju radi se o specifičnom pitanju istraživanja. I zato sam je nazvao anketna komisija.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvlajujem uvaženom zastupniku gospodinu Mirku Banjcu. Da li još neko želi? Riječ ima uvaženi zastupnik Miro Grabovac-Titan.

MIRO GRABOVAC TITAN

Gospodine predsjedavajući, gospodo zastupnici, jedna od osnovnih elemenata da držva može funkcionirati je njena sigurnost. I, imajući u vidu da ovaj dom nema odbor ili komisiju za sigurnost, a također, uvažavajući ovo zadnje vrijeme, kada je u pitanju sigurnosni dio, naročito područje Hercegovine, odnosno Mostara i pronalazak velikog broja minsko-eksplozivnih sredstava, odnosno granata od minobacača 120 mm, smatram da sigurnosna situacija je na jednoj razini koja nije dobra da svakako Parlament ima obavezu nadzirati sigurnosnu situaciju, s toga, ja ispred Hrvatske demokratske unije predlažem, predlažemo i odnosno zahtijevamo da se formira jedna komisija ispred Parlamenta koja će biti zadužena isključivo za sigurnosni dio, između ostalog praćenja razvoja istrage nad ovim pronalaskom ovih minobacačkih granata u Mostaru, s obzirom, a onaj ko zna, šta znači tolika količina granata, koja je to eksplozija i kakva je to sigurnost građana Mostara i šire? Prema tome, a imajući u vidu da Mostar na sebi ima, na svom vodotoku Neretve ima i hidrocentrale, odnosno koja je to šira katastrofa za područje doline Neretve. Prema tome, smatram da ova komisija i te kako je opravdana a i te kako potrebna da se ona uspostavi, da prati tu istragu i drugi dio sigurnosnog dijela do uspostavljanja komisije koja će, najvjerojatnije se morati uspostaviti bar na nivou Parlamenta BiH. Hvala.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Miri Grabovcu Titanu. Riječ ima uvaženi zastupnik gospodin Mehtić, a nek se pripremi uvaženi zastupnik Ivo Lozančić.

HALIL MEHTIĆ

Uvaženi predsjedavajući, dame i gospodo, imajući na umu sve ono što se u posljednju godinu dana dešavalo sa državljanima BiH arapskog porijekla, počevši od njihovog iseljavanja iz Bočinje, deportovana alžirske grupe, kontrole humanitarnih organizacija i evo najnovije prodaje oružja Izraelu, odnosno Kamerunu, podržavam prijedlog gospodina Adema Borića i smatram važnim uvrštavanje u dnevni red informaciju o prodaji spornog naoružanja Izraelu.

Mi znamo da je Palestina rak rana arapskog svijeta i sve ovo što se u zadnju godinu dana dešavalo u BiH dovodi Bosnu i Hercegovinu u očima velikog arapskog svijeta u jednu, rekao bih nezavidnu i nepopularnu situaciju. Kao najviše zakonodavno tijelo BiH, početno smo informacije o bitnim stvarima za ovu zemlju dobivali posredstvom medija. Zato bih volio da nam se o ovom problemu da kompetentna informacija od strane Ministarstva vanjskih poslova, odnosno ministra vanjskih poslova još na ovoj sjednici. Zahvaljujem.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Halilu Mehtiću. Riječ ima uvaženi zastupnik gospodin Ivo Lozančić. Da li još neko?

IVO LOZANČIĆ

Gospodine predsjedavajući, uvaženi članu Predsjedništva, gospodo ministri, gospodo zastupnici, vezano za prijedloge proširenja dnevnog reda i obrazlaganje gospodina Borića, Grabovca, sada gospodina Mehtića a isto tako vezano i za natpise u zadnjih 15.-tak dana u tisku tako i prodaje oružja tako i uskladištenju naoružanja i potencija ... opasnostima i unutar same zemlje. Ja predlažem da idemo sa dopunom točke dnevnog reda formiranje parlamentarne komisije za istraživanje proizvodnje, skladištenja i prodaje naoružanja od potpisivanja mirovnog procesa do danas. Time bi imali cjelovitu informaciju oko same proizvodnje, oko kanala prodaje moguće, je li. To su natpisi novinski. Minemamo zvanične informacije, jer zaista ta komisija bi morala utvrditi što se to sve dešavalo od potpisivanja Dejtonskog mirovnog sporazuma čime bi se obvezale strane za smanjivanje potencijala i redukcije naoružanja i u kakvoj smo mi fazi bili u proteklih šest godina.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvažnom zastupniku gospodinu Ivi Lozančiću. Riječ ima predsjedavajući Vijeća ministara gospodin Mikerević. Inače, ovo su prijedlozi. Mi ćemo se o svemu vratiti kasnije pojedinačno, ali evo sad trebamo dati i ostalima mogućnost koji imaju pravo predlagati i intervenirati.

DRAGAN MIKEREVIĆ

Dame i gospodo, uvaženi poslanici, drgi gosti, ja sam se javio zbog tri stvari. Da idem od lakšeg ka težem. Prvo, mi smo danas, također, u zasjedanju Savjeta ministara 67. sjednice i želim da vas obavijestim demo mi nakon usvajanja dnevnog reda povući se i radićemo po dnevnom redu a određeni broj resornih ministara će ostati ovdje, s obzirom na materijale koji se danas ovdje razmatraju.

Drugo, htio sam vas zamoliti, pošto je jedna od diskusija bila da danas iz nekih razloga još nepoznatih nije na dnevnom redu zakon o zaštiti potrošača da, zaista, zamolim ovaj dom da stvarno da prioritet, najviši prioritet zakonima iz ROD MAP, kako bi stvorili uslove da polovinom jula imamo 11. sjednicu i da bi ušli u novu fazu odnosa sa Evropskom Unijom. Između ostalih tu je riječ i o zakonu o državnoj službi koji, naravno, još nije spreman jer imamo još pokušaja u okviru komisije i to su dva vrlo bitna zakona i pretpostavljam da kao odgovorni ljudi da ćemo imati to i da ćemo respektovati u narednom periodu.

Treća stvar za koju želim da kažem da, kažem par riječi ovom domu kao predsjedavajući Savjet ministara je, također, zabrinut zbog čega danas na dnevnom redu nije državni budžet. Vi znate da je 14. narednog mjeseca zakazano zasjedanje MMF-a, da je danas viši odbor, Viši upravni odbor, također, priprema sjednicu i dnevni red za tu sjednicu i oni imaju veoma ustaljenu proceduru već nekoliko decenija, ustaljenu proceduru zakazivanja sjednica. Izražavam bojaz da bi današnjim odgađanjem ovog pitanja, da možemo dovesti u pitanje kandidovanje uopšte ove tačke dnevnog reda za zasjedanje 14. juna MMF-a i ja ne znam Kolegij je, pretpostavljam, također, dobio Kolegijum Predstavničkog doma i Doma naroda dobio upozorenje i mišljenje OHR-a i ja ne znam, ali, pretpostavljam, da bi ovaj dom morao se odrediti kako bi bili, uopšte, u situaciji da u narednom periodu bar konkurišemo da budemo tretirani 14. juna na sjednici MMF-a, jer ne usvajanjem Stend bay aranžmana dovodimo u pitanje uopšte dalji reformski kurs koji je ovdje već uveliko u BiH. Hvala.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem predsjedavajućem Savjeta ministara gospodinu Mikereviću. Ja bih želio u ime, evo samo da ja riješim oko ovog pitanja da ne bude nesporazuma kako suišle stvari i da ne bude. Što se tiče pitanja sukcesije i pitanje budžeta, mi smo dobili pismo od Vijeća ministara da to treba usvojiti u hitnoj proceduri. Sukcesiju do zaključno, ja mislim 19. za budžet ili proračun do 5. ili 7.6. 2002. godine. Vi znate kako smo mi hitno zakazali sjednicu Zastupničkog doma, zajedno sa Domom naroda i obavijestili vas 24 sata ranije. Prihvatili da raspravljamo po članu 105. bez ikakvih intervencija. Došli gotovo svi i usvojili Zakon o sukcesiji u planiranom vremenu, znači, u subotu. Nakon toga, mi smo, normalno spremni i za budžet bili. Mi smo dobili Prijedlog budžeta u srijedu u pet sati da ne bude zabune. Nakon toga smo, čim je bilo moguće i organizirali sjednicu Kolegija. Obzirom da se radi o novom, imate svi Poslovnik. Budžet se donosi po članu 106. koji kaže jasnu proceduru. Ali, da ne bi bilo zabune, evo ja ću je pročitati.

Prilikom donošenja proračuna primjenjivat će se odredbe kojima se regulira osnovni zakonodavni postupak. Vi znate koji postoji zakonodavni postupak. Postoji redoviti koji traje bar dva mjeseca, postoji hitni koji traje 45 dana i postoji onaj tamo skraćeni. Ali, međutim, kaže mogućnost da Kolegij može skratiti rokove i Kolegij je, ja mislim vrlo skratio rokove i ne znam da je mogao više i evo predložio da danas Ustavno-pravna komisija zasjeda u nekoj pauzi da kaže da ustavni osnov, ustavni temelj za budžet, da u narednih tri dana može ovlašćena komisija za financije i proračun dati svoj stav, ali i da mi zastupnici možemo dati amandmane, jer radi se o budžetu koji tamo ukrajnjoj cifri ne znam koliko 400 i nešto miliona KM. Logično je da ljudi trebaju dati amandmane, ako smatraju potrebitim. Onda nije to isti onaj budžet. Nije u pitanju samo ona jedna da kažem stavka koju su svi spominjali. Ovaj je dužet veći za 15 miliona KM. Po pozicijama je sasvim različito i logično je da se o njemu mora povesti neka rasprava.

Znači, komisija ima rok do 29. i mi zakazujemo sjednicu 31. Ja mislim da su to sasvim dostatni rokovi da mi možemo ispoštivati svoje obveze. Ja bih volio da mi neko, evo i Vijeće ministara može biti predlagatelj zakona točaka dnevnog reda, da mi samo kaže tehničku mogućnost, da mi to možemo danas. Što se tiče mene ja sam vrlo raspoložen. Mislim da su svi zastupnici, ali ja ne vidim nikakve mogućnosti da je to moguće u toku jednog zasjedanja. Znači, da ne bude tu zabune. Mi smo stvarno išli maksimalno kratko sa rokovima. To je objašnjenje. Ako zadovoljava. Riječ ima predsjedavajući Vijeća ministara gospodin Mikerević.

DRAGAN MIKEREVIĆ

Da bismo uopšte ostali u igri, ja bih zamolio ovaj dom da sagelda mogućnost da 29. bude krajnji rok, kada bi mogli usvojiti eventualno budžet. Da li možemo sa ovim komisijama za finansije, sa Ustavno-pravnom komisijom da jednostavno u komunikaciji sa drugim domom, da na neki način ne bude do nas razlog da ne nađemo se 14. juna na dnevnom redu Odbora MMF-a.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem predsjedavajućem Vijeća ministara. Evo, ja imam informaciju da je Komisija za proračun i finansije zakazala svoju sjednicu 27. Ja mislim da bi dobro bilo kad bi u toku današnjeg rada napravimo jednu pauzu da predsjednici klubova da održimo jedan sastanak. Što se tiče Kolegija mi smo suglasni, ali evo tu su i predsjednici klubova pa da ostavimo to pitanje, da riješimo u jednoj pauzi da sada ne ostane ovako da iza stola ne vodimo raspravu. Za riječ se javio predsjedavajući Predsjedništva BiH gospodin Beriz Belkić.

BERIZ BELKIĆ

Poštovani poslanici, ja se nadam da razumijete moju potrebu, odgovornost a i pravo da se obratim. Smatram potrebno legitimno i legalnim sve ono što je predviđeno Poslovníkom o radu ove skupštine i apsolutno u tom pravcu neću ni diskutirati. To je stvar skupštine. Što se mene tiče, ja čak preporučujem u svakom slučaju gdje postoje dokazi i argumenti i vaše opredjeljenje da se te stvari vode. Dakle, to smatram legitimnim i legalnim.

Međutim, izašao sam samo zbog jedne konstatacije u dokumentu kojeg sam dobio. Dakle, traži se moja politička odgovornost. Ovdje želim da javno kažem, ja sam bio dio legitimnog sistema, međunarodno priznate države Republike Bosne i Hercegovine. Cijeli rat sam proveo radeći u tom sistemu i braneći taj sistem od agresije. Sve što je bilo van tog sistema, upitajte se šta je to bio. Dakle, spreman sam da se raspravlja, naravno, ne da sam spreman nego sam dužan da se raspravlja o svakoj vrsti moje odgovornosti za kršenje zakona Republike Bosne i Hercegovine i međunarodnih konvencija koje regulišu oblast u kojoj sam ja radio.

Iz Sarajeva sam prvi put '93. godine, kao pokretna meta preko piste izašao gdje je 400 ljudi poginulo, 1.400 dana proveo u Sarajevu, bez vode, struje, sa... na ljude. Čuo sam, priča se, ali moraću provjeriti da je gospodin Banjac vikendom navraćao i sa Trebevića posmatrao šta se u Sarajevu dešava. Hvala lijepa.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom predsjedavajućem. Riječ ima uvaženi zastupnik Mirko Banjac sa replikom.

MIRKO BANJAC

Poštovani gospodine Belkić, niti sam imao namjeru niti imam da bilo koga pa prema tome niti vas ja lično optužujem i mislim da je u vašem interesu da se rasvijetli bilo čija odgovornost a lično mislim da budućnost BiH ne mogu niti da prave niti da čine niti da u njoj učestvuju oni koji nose teret prošlosti. Jedini motiv je taj, od ostala dva člana Predsjedništva,

od ostala dva člana Predsjedništva nisam našao, da sam našao i ako nađem zapamtite da ću to ovdje kazati. Pozivam sve oni koji imaju dokumente i o poslanicima pa prema tome i o meni, da dostave i, također, ću vrlo rado izići za ovu govornicu i da jednom krenemo sa razvojem, sa napretkom, a ne da se bavimo prošlošću. Ono što mi u vašoj sadašnjoj diskusiji koju ste ovdje kazali smeta kao čovjeku i mislim da vi to kao čovjek ne biste trebali, posebno s ne s te funkcije da koristite riječ agresija i ako znate da je zvanični termin za rat u BiH a vi ste predsjedavajući da je to nesretni sukob.

Gospodine Belkiću, ako samo vi gospodo mislite šta vi hoćete, nastavite vi sa takvom terminologijom. Ta terminologija i ti koji su je podgrijavali napravili su nesreću ovim narodima ovdje. Ja lično nikad neću ići u tom pravcu i zato mislim da na vašem mjestu nikad ne bih tako govorio, bez obzira šta vi osjećate ovog momenta. A,što se tiče onog što ste meni uputili, uvaženi gospodine Belkiću, ja ću biti najsretniji čovjek na svijetu kad moji protivnici budu mislili meni i mojoj porodici što ja mislim njima i njihovim porodicama i zapamtite da je to moj životni moto. Ja sam ponosan na svoju prošlost a ako bog da i na budućnost ću nastojati da tako bude, naravno na sadašnjost aposlutno pazim što radim. Nisam imao namjeru da vas povrijedim niti kao čovjeka niti bilo kako, ali član Predsjedništva, pogotovo predsjedavajući mora da se razjasni kakva mu je bila prošlost. Nemojte se ljutiti. To moramo učiniti sa druga dva onog momenta kad dobijemo bilo kakve argumente. To moramo učiniti sa svakim poslanikom koji ovdje sjedi. Moramo jednom krenuti razvojem a dosta nam je bavljenja prošlošću da unakazimo budućnost. Zato vam iskreno zamjeram kao poslanik ovog doma, što ste upotrijebili riječ agresija. Mislim da to ne bi smjelo da se nađe u ovom kabularu člana Predsjedništva a rekao sam i sad ponvljam da je to uradio poslanik, ja bih sada napustio sjednicu dok on ne bi bio isključen, jer sam rekao da se ne možemo više igrati u ovoj sali terminima. Obzirom da ste to kazali vi, neka vam to stoji kao vaš stav, ali gospodine Belkiću razmislite da li je tako potrebno.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Mirku Banjucu. Za repliku se javio predsjedavajući Vijeća ministara gospodin Mikerević. Predsjedavajući ima repliku već se javio prije.

DRAGAN MIKREREVIĆ

Ja, zaista, se izvinjavam i nisam mislio da ću se javiti, ali moram da vam kažem da me malo iznenadila ovako teška riječ agresor, nije definisana od strane gospodina predsjedavajućeg. Ja se zaista neugodno osjećam. Je li moguće, ne znam na koga misli. Ako misli na mene ili pripadnike moga naroda, onda se postavlja pitanje otkud predsjedavajući agresor. Mislim da mi svi treba da, razumijem ja sve i gospodina Belkića, ali moramo se čuvati teških riječi. Mi prošlost promijeniti ne možemo, ali i vjerovatno o njoj imamo različita mišljenja, kao i o ljepoti. To je u svijesti svakog čovjeka i u tom smislu bih, zaista, pozvao sve vas da ne koristimo teške riječi, jer one vrijeđaju. Oni ne doprinose budućnosti i u tom smislu, zasita, ja bih molio da i, gospodin Belkić, bez obzira što je možda i u afektu rekao, ali ja se, zaista ne osjećam agresorom, već čovjekom koji treba da garadi ovo društvo, a zato, čini mi se da smak svjetlosti treba baciti na budućnost. Hvala.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem predsjedavajućem Vijeća ministara gospodinu Mikereviću. Evo samo replika, uvaženi zastupnik gospodin Tošić.

MOMIR TOŠIĆ

U ime Kluba SDS članu Predsjedništva, mi smo baš iznenađeni sa ovim vašim terminima oko rata u BiH, a volio bih da meni objasnite pošto je mojih Tošića mnogo na Ilidži, da ne kažem Bosiljčića i Jokića u Aleji itd., kako su oni mogli da budu agresori na tom prostoru? Znači, ja govorim u njihovo ime, u ime te moje široke familije i hoćemo li mi konačno uspjeti da jedanput iz naših riječnika izbacimo tu riječ. Mi se, apsolutno, osjećamo svoji na svome. Ovo je naša, to smo nekoliko puta ponovii država BiH. Mi smo tu od nastanka i postanka i nema toga ko može objasniti da smo mi koji smo tu bili koja su ognjišta vijekovima na tom prostoru mogli biti agresori u našoj državi. Zato molim vas još jedanput sve koji izlaze za ovu govornicu, koji grade dejtonsku BiH poštuju bar ono elementarno i više ne vrijeđaju jedni druge. Hvala.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gosodinu Tošiću. Ja bih molio da svi vodite računa da se sada utvrđuje dnevni red i da koju točku utvrđujemo hoćemo li raspravljati. Riječ ima predsjedavajući Predsjedništva BiH gospodin Beriz Belkić a neka se priprepemi uvaženi zastupnik gospodin Cuplov.

BERIZ BELKIĆ

Očito da sam ja bio nedorečen i neprecizan, apsolutno ne mislim na ljude koji su živjeli što gospodin Tošić kaže u Maloj Aleji itd. ja mislim na Jugoslovensku Narodnu Armiju i one paravojne organizacije koje su ih podržali. Apsolutno ne mislim na ljude koji su živjeli i žive u BiH i ostali lojalni svojoj državi, naravno da je to njihova država, zato vodimo tu spor.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem predsjedavajućem Predsjedništva gospodinu Belkiću. Na zahtjev predsjednika Kluba dajemo pauzu od deset minuta.

/PAUZA/

... predsjednika Kluba. Da li predsjednik Kluba ima potrebe da, riječ ima uvaženi zastupnik gospodin Bilbija.

ŽELJKO BILBIJA

Poštovani predsjedavajući Predstavničkog doma, poštovani predsjedavajući Predsjedništva BiH, uvaženi prisutni članovi Vijeća ministara, kolege i kolegice poslanici, prisutni gosti, stav poslanika iz RS i to mješovitog kluba koji čini poslanici Partije demokratskog progresa, Saveza nezavisnih socijaldemokrata, Socijalističke partije RS, Srpskog narodnog saveza, Kluba poslanika SDS-a, kao i nezavisnog poslanika gospodina

Mirka Banjca u vezi sa izjavom gospodina Beriza Belkića predsjedavajućeg Predsjedništva BiH, na početku današnje sjednice, kojom se upustio u neprimjerenu ocjenu karaktera rata u BiH, suprotno definisanju karaktera u Dejtonskom mirovnom sporazumu, u kojem piše da je rat u BiH tragičan sukob a ne gresija, te zbog toga tražimo da se gospodin Predsjedavajući i ostali funkcioneri na svim nivoima u BiH ne koriste ne primjerenu terminologiju koja nije na putu pomirenja, suživota, tolerancije, međusobnog uvažavanja, dijaloga, kompromisa jednom riječju suživota svih naroda u BiH. Ne prihvatamo da bilo koji pojedinac, bez obzira na funkciju koju obavlja daje ocjenu karaktera rata i tražimo da se u političkom i javnom životu koristi zvanična dejtonska terminologija. Uvažavamo ... ali tražimo izvinjenje od gospodina Belkića za ne primjerene preciziranje. Nadalje, predlažemo da se sa ovim zvrši diskusija na tu temu i da krenemo da radimo po onim tačkama dnevnog reda zbog kojih smo danas došli. Hvala vam.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem zastupniku gospodinu Bilbiji riječ ima uvaženi zastupnik gospodin Cuplov Mustafa. Napominjem, još smo u prvoj fazi dnevnog reda.

MUSTAFA CUPLOV

Poštovani predsjedavajući, kolege poslanici, cijenjeni gosti, ispred Kluba poslanika Stranke za BiH želim istaći jedan princip na kome naša stranka insistira od svog osnutka, a to je zakon iznad svih i toliko smatram legitimnim zahtjev o potvrđivanju pojedinačne odgovornosti bilo koga u ovoj državi. Naravno, bio bih sretan da je taj princip poštovan u kompletnom radu svih institucija države Bosne i Hercegovine u prošlom periodu sve do danas. Naravno, pokušaj ovdje da se spominjanje gresije dovede u kontekst srpskog naroda, koji pripada BiH je, apsolutno pogrešan i u tom kontekstu čini mi se da je gospodin Belkić kao moralan i častan čovjek tu dilemu razjanio. Želim, također, reći da o karakteru rata u BiH koji je odnio toliko i života i uništio materijalna dobra i potencijale ove zemlje i bacio nas u istorijskom razvoju desetina da ne kažem i više godina unazd, sasvim dovoljno je i jasno rečeno u rezolucijama UN koje su donešene i tretirale karakter rata u BiH. Utoliko vas molim da u tom kontekstu pogledate rezolucije koje su tretirale rat u BiH.

Također, bilo bi sasvim čudno i teško biste bilo kome objasnili da kompletan politički i vojni vrh susjednih zemalja, ili je procesuiran ili se traži u Međunarodnom sudu u Hagu da odgovara za ratne zločine na prostorima BiH. Također, moram napomenuti da legitimna tužba držve BiH, koja je, također, podnesena Međunarodnom sudu u Hagu, Međunarodnom sudu prvde za agresiju na BiH je u toku i, naravno, ne možemo prejudicirati odluku Međunarodnog suda. Ta odluka će, nadam se, sve dileme oko ovog često puta spornog stava razjasniti. Ne treba biti preosjetljiv na tzv. teške riječi. Ovdje je veliki broj ljudi podnio teške granate i teške patnje. Meni je jako žao kao čovjek koji sad reagira kao čovjek a ne kao čovjek iz Stranke za BiH. Da ne mislite pošto je gospodin Belkić naš ugldni član, ja moram reći da je po meni, ovo je moj lični stav, zadnja osoba u ovoj državi za koju ste mogli podnijeti ovakav zahtjev. To je moj lični stav i ja bih molio srpske poslanike da pitaju Srbe u Sarajevu, ne trebate dalje. Pitajte Srbe u Sarajevu za Beriza Belkića.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Cuplovu. Riječ ima uvaženi zastupnik gospodin Boro Bjelobrk.

BORO BJELOBRK

Meni je drago da i drugi imaju prvo na riječ pa da kažu ono što misle. Apsolutno sam zato da problem 200.000 mrtvih glava jednom da kažem doživi i odgovor na pitanja ko je to napravio i tako sam razumio predlagača za ovu tačku dnevnog reda da mu je stalo da jednom otkrije istinu, ali bih volio da to bude stvarno na principijelnoj ravni i ja vam moram priznati gospodine Banjac da danas nisam dobio dokaz. Dakle, spreman sam i slijedom mog poštivanja Poslovnika i uopšte zdravo razumske potrebe da se dozna ko to skrati 200.000 ljudi za glavu u ovoj državi da apsolutno otvorimo problem istine i sve moguće mehanizme da se dođe do toga i zato predlažem da stvarno formiramo parlamentarno tijelo kako god hoćete zovite ga, koje će se pozabaviti na to ključno pitanje na način da utvrdi ko su to ratni zločinci koji pobiše te ljude da utvrdi ko su ti ljudi koji su bili insiratori zločina i u konačnom, evo direktno vam predlažem i neka se propitaju svi aktuelni zvaničnici u BiH i da na taj način iskažemo principijelnost do kraja, uključujući i primjer koji ste vi dali.

Drugo, ne mogu da se otmem utisku, sticajem okolnosti, evo samo oko ovog zasjedanja traje paralelna priča o pravu na istraživanje kada je u pitanju haški sud. Ne mogu da prepoznam da dolazite iz miljea koji ima isti principijelan odnos. Biće mi drago da se to istovremeno pokaže i na jednom i na drugom kao principijelno pravo istraživanja. Hvala lijepa.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Bori Bjelobrku. Da li riječ želi sada, riječ ima ministar vanjskih poslova gospodin Zlatko Lagumdžija.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Cijenjeni gospodine predsjedniče Predsjedništva, cijenjeno Predsjedništvo, dame i gospodo poslanici i zastupnici, ja se na kraju javljam na osnovu mog zahjeteva povodom nekih ocjena i ocjena vezanih za spoljno političko stanje ove zemlje, odnosno njene uloge u svijetu, njeno mjesto u svijetu i vezano za prijedloge dopuna dnevnog reda, odnosno formiranja odgovarajućih ad-hoc komiteta ili slično a u kojem je spomenuto Ministarstvo vanjskih poslova, kao institucija kojoj se to adresira. Prvo želim reći da za razliku od ocjena koje su ovdje date spoljno politička uloga, mjesto BiH ove današnjeBiH u svijetu u regionu, u evropskim okvirima, zatim u kontekstu naših veza sa prijateljskim zemljama na drugim kontinentima, uključujući i nama prijateljske arapske zemlje, kao i zemlje koje pripadaju Organizaciji islamske konferencije se i u svjetlu svih onih događanja koja su ovdje spomenuta a i u svjetlu onoga što je učinjeno u posljednje vrijeme mogu okarakterisati kao izuzetno dobri. Ja ne želim da koristim kvalifikacije o radu ovog ministarstva iz čijeg dolazim i spoljno političkoj ulozi i mjestu BiH,pretpostavljam da će Predsjedništvo koje je nedavno razmatralo i raspravljalo upravo ovu tačku dnevnog reda i uslovno rečeno i Predsjedništvo je dalo odgovarajuće ocjene o spoljno političkoj ulozi BiH u nardu nadležnog ministarstva i mislim da će te ocjene u normalnoj proceduri doći do vas,ukoliko već nisu i došle, odnosno do nadležnog komiteta za spoljnu politiku. Ja sam kao ministar vanjskih poslova spreman na svakoj sjednici Parlamenta, ukoliko to Parlament ocijeni da dam ocjenu i pregled stanja u toj oblasti pa, ukoliko treba na ovakvim sjednicama a ukoliko treba i na sjednicama koje bi bile više internog karaktera kako bi više razgovarali o onome što stvarno jeste tema, nego u kontekstu kampanje koja je, evidentno, počela.

Ovdje je, naime, predloženo da se, ja sam zapisao, ako sam dobro i zapisao, pretpostavljam da se ne varam da se utvrdi tačka dnevnog reda kojom bi se formirala ad-hoc koja bi imala zadatak da ispita citat: «prodaju oružja Izraelu» tako je uvaženi kolega Borić rekao. Dužan sam reći da, ukoliko smatrate da treba taj slučaj da se osvjetljava, posebno u okviru parlamentarne procedure, da bi logično bilo da tačka dnevnog reda, ukoliko smatrate da bude se zove prodaja oružja BiH Kamerunu iz jednog jednostavnog razloga što, naime, prije tri sedmice poznato je u javnosti da je jedan medij objavio da je odgovarajuća količina oružja prodana Izraelu i, nakon što je to u javnosti dobilo vrlo visoku pozornost, ja sam pred put u Ujedinjene arapske emirate i Katar nama prijateljske zemlje, Katar predsjedavajući Organizacije islamske konferencije, obavio razgovore sa nadležnim ministrima odbrane, njegovim zamjenikom i komandantom Vojske Federacije i oni su mi rekli u što ja ne sumnjam i to su dali odgovarajućim pres konferencijama, da se radi o prodaji oružja Kamerunu. Dakle, za mene u ovom trenutku, kao i kad sam predstavljao zemlju vani, validna ocjena komandanta Vojske Federacije generala Atifa Dudakovića, ministra odbrane Mije Anića, zamjenika ministra odbrane Ferida Buljubašića i ta ocjena stoji, pretpostavljam, dok nadležne legalne i legitimne institucije ili odgovarajuće komisije ne utvrde suprotno. Tako da nemam ništa protiv da se o tome razgovara na taj način.

Međutim, dužan sam ovdje reći da sam ja ovu tačku očekivao da će biti danas. Naime, dana 15.5. je objavljen tekst u jednoj novini, koja izlazi i pokriva veliki predio arapskog svijeta, dakle, za vrijeme mog boravka u Emiratima, kako ovdje piše da oružje je BiH procala citiram Izraelu i to 130 tenkova, 85 oklopnih vozila, 2.940 raketnih projektila, danas najsavremeniji i najbržih na svijetu plus za sada jedan nepoznat broj, veći broj borbenih aviona i helikoptera do koje je sama Turska, mada članica NATO pakta nije uspjela doći do ovog trenutka. Isti izvor navodi itd. itd.

U tom istom tekstu je nagoviješteno citiram dvije rečenice kasnije: «Stranka demokratske akcije zahtijevaće od svojih članova u bosanskom parlamentu da otvore raspravu u svezi sa ovim skandalom kupoprodajnim ugovorom. Naime, čelnik Stranke demokratske akcije gospodin Sulejman Tihić kaže za našu navinu Ašara Asad, citat: «SDA će tražiti informaciju ko je dao nalog da se ovo oružje proda Izraelu, znate ovi tenkovi, ovi avioni koje m inikad nismo imali, znate vi helikopteri koje čak ni Turska ne može da dobije. Kako smo ih mi prodali jednoj zemlji, koja je, evidentno krizno žarište. Mi nećemo dozvoliti citira se gospodin Tihić da seprećuti ova prodaja oružja kojom se ubija palestinski narod. On je dodao, dok se Evropa sprečava i prodaje oružja Izraelu mi to činimo i zato direktno je osumnjičio SDP koju predvodi Zlatko Lagumdžija, kao i Strankuza BiH na čijem je čelu Haris Silajdžić». Zatvoren citat. Kraj dopisa.

Dakle, gospodo, za mene nikakvo iznenađenje nije da ćete vi postaviti da se ovdje ispita zašto smo prodali Izraelu najmodernije borbene avione, koje čak ni Turska nema, koje mi, koliko je meni poznato nismo nikad ni imali. Normalno, u medijima stoji da je general Dudaković zatim ministar Anić, zatim njegov zamjenik, da su njekali da je to oružje otišlo Izraelu. Oni tvrde da je to otišlo u Kamerun itd., itd. i ovo sve ostalo postaje manje bitno.

Međutim, ovom prilikom sam dužan reći, citiram izavu zajedničkog kominikea povodom navodnih i narušenih odnosa sa arapskim zemljama. Šeik Hamad Bin Jasin Bin Džaban Alkani, inače, ministar vanjskih poslova Katara i predsjedavajući Islamske konferencije izjavio da on iskazuje ogromno povjerenje i podršku i radu i promjenama koje aktuelne BH vlasti provode u protekloj godini i kazao je da će se lično založiti da se prijateljski odnosi sada reflektuju na razvoj ekonomske suradnje, koja, nažalost nije postojala,

kako na bilateralnom nivou tako i s aspekta njihovog trenutnog predsjedavanja Organizacije islamske konferencije, uključujući i češće konsultacije između dva ministra. Po izjavi jednog čelnika vaše strane, ja se sa ovim čovjekom nisam ni sreo. Međutim, sasvim prirodno pošto sam prodao avione kojih nema, onda je logično da se nisam ni sreo sa čovjekom koji je ovo izjavio.

Također, u drugoj zemlji nama prijateljskoj za koju ovdje se postavlja s pravom pitanje, jer ja vas gospodine Mehtiću potpuno razumijem. Vaše je pitanje sasvim logično, sasvim legitimno u jednoj atmosferi koja je stvorena u javnosti i vaša briga je sasvim logična, jer takvu brigu ima, nažalost, veliki broj građana ove zemlje. S pravom ima tu brigu, kada se o nama u nama prijateljskim zemljama plasiraju ovakve dezinformacije za koje mediji kažu da dolaze iz stranke koja danas traži da se o tome formira parlamentarna komisija. Inače, u susretu sa mojim drugim kolegom Šeikom Handa ... s kojim se, također, nisam sreo, povodom kampanje koja se trenutno vodi u pojedinim medijima a kojom se pokušava narušiti prijateljski odnos između ove dvije zemlje Šeik Handa ... je iznio svoj čvrsti stav i jasan stav Emirata ministru vanjskih poslova BiH dr Zlatku Lagumdžiji da Emirati ne žele biti predmet političkih razračunavanja i učestvovati u unutrašnjoj međustranačkoj svađi predstavnicima u BiH. Država Ujedinjeni Arapski Emirati dala je svoje razne materijalne, nematerijalne doprinose u BiH itd. i spremna je to činiti i dalje. Punu dokumentaciju izvještaj o ovome ćete dobiti. Ukoliko smatrate da je on potreban.

Međutim, ovo, ja još jednom koristim priliku da, zaista, apelujem kao ministar vanjskih poslova na cijenjene kolege zastupnike. Mi znamo da ulazimo u pet mjeseci zadnje kampanje, koja pokazuje da će biti vrlo brutalna, vrlo ne principijelna i ona je, možda, i normalna, međutim, ja bih zaista zamolio, apelovao na vas, čak predlažem, ukoliko mi se to može dozvoliti da Parlament razmisli o tome da se možda, ipak, definiše neka vrsta rezolucije, deklaracije u kojoj bi se pozvali svi da, zista, u ovih narednih 4-5 mjeseci probamo čuvati međunarodni ugled naše zemlje i nedozvoliti da naši pojedinačni stranački interesi se koriste za nešto što može kao konačni rezultat imati rušenje ugleda naše zemlje, narušavanje odnosa sa nama prijateljskim zemljama koje su nam prijateljske bez obzira na ono što dolazi nekada iz naših redova. Inače, moram reći da Ministarstvo vanjskih poslova kao i nadležne institucije, odnosno Vijeće ministara o ovom slučaju nije bilo ni upoznato osim medija. Ja sam po prirodi to posla kao ministar vanjskih poslova se u ovo uključio tek prije sedam dana da vidim šta se, zaista, dešava, jer morate priznati da je zabrinjavajuće bilo za mene kad sam krenuo u jednu zemlju u kojoj su mi rekli biću pitan zašto smo prodali avione koje nikad nismo imali. Ja sam bio dužan i još jednom ovdje potvrđujem da uvijek, uvijek u situaciji u kojoj ćemo neko postaviti pitanje, da li da ja kao ministar vanjskih poslova treba da vjerujem ono što mi kaže komandant Vojske Federacije general Atif Dudaković, ministar Vojske Federacije Mijo Anić i njegov zamjenik Ferid Buljubašić ili jedan medij, iz jedne, istina nama prijateljske zemlje, dozvolite mi da ću ja uvijek vjerovati ljudima koji predstavljaju ovu zemlju i dužan sam kao ministar vanjskih poslova da branim te pozicije, bez obzira šta ja lično mislio da li je negdje napravljena neka greška ili ne i ja bih zato još jednom sugerisao a mislim da je ovo dobra prilika, ukoliko želite konkretan slučaj da ga referirate na bazi ocjene mjerodavnih institucija a možda ovaj slučaj zavređuje da se razmisli o tome da se u svjetlu u kojem je govorio gospodin Titan Grabovac, gospodin Lozančić, da se o ovoj problematici razgovara u širem kontekstu i da se, zaista govori o sigurnosno-bezbjedonosnim aspektima unutrašnjih odnosa u BiH i predlažem da se to posebno osvijetli sa stanovišta međunarodnog položaja BiH i mogućih refleksija na međunarodne odnose ove zemlje i mislim da bi to bila jako dobra ideja, pa čak da komitet, vaša komisija za spoljnu politiku sa, nažalost, ne postojećom komisijom, koja bi mogla da se, eventualno, inicira sada, uz punu participaciju našeg

ministarstva da se pripremi jedna ozbiljna analiza ovoga, tim više što, nažalost, dužan sam ovdje reći neću ulaziti u detalje. Ali, mene čuti, mene zaista čudi, da je ovo poprimilo ovakav tok. Jer, nažalost, pošto smo tražili detaljne informacije i pošto ljudi koji su napadnuti u medijima, da su napravili nešto što je potpuno bilo ne primjereno i spoljopolitičkoj i unutrašnjem ustrojstvu ove zemlje, da se pomaže ubijanje bilo kog a naročito palestinskog naroda na Bliskom istoku o čemu su poznati stavovi Ministarskog vijeća i ministra Ministarstva vanjskih poslova. Nažalost, istraga koja je pokrenuta da bi se utvrdile činjenice za ovo je, došla do podataka koji su zbrinjavajući, koji govore o tome, cijenjeni kolege poslanici, da je u periodu od '97. do 2000.godine prodavano oružje nekim zemljama, hajde recimo to, krizna žarišta u svijetu.

Također, ne bih vam kolega sada rekao ime zemlje, ime firmi, ukoliko želite, ukoliko vi donesete odluku o tome, ja ću vam prezentirati ono što dobijemo od nadležnih institucija. Ali, slobodno izvolite pa se raspitajte. Kako je na jedno krizno žarište su prodati milioni detonatora iz ove zemlje, gdje su, također, ubijani ljudi. Kako je preko zemalja koje su bile pod embargom u to doba, sa kojima smo mi u ratu bili, neki tvrde da jesmo neki da nismo, kako je njima prodavano to i mislim da bijako dobro bilo da se formira jedan odgovarajući odbor koji bi ispitao te stvari i ponavljam još jednom bolje da se to uradi u svakoj organizovanoj zemlji, nego da se rdi na način na koji je to rađeno ovdje. Ja vam sad mogu reći takve podatke koji bi tako destruktivno djelovali po ljude koji su obnašali vlast do 2000. godine, ja sam ministar vanjskih poslova ove zemlje i ja nemam pravo takve stvari da govorim za ovom govornicom a da prethodno se ne da ocjena, da li to narušava ugled ove zemlje, sigurnosne aspekte i neke ljude i neke susjedne zemlje s kojima smo imali odnose kakve smo imali sada želimo da gradimo na jedan drugačiji način. Dakle, to su suviše ozbiljne stvari, da bi se u predizbornoj kampanji to koristilo. Vjerujte mi to cijenjene kolege poslanici da je od '97. do 2000. godine rađeno nešto što bi to danas doživilo najveću osudu u javnosti. Ja predlažem da se o tome govori, da se govori na odgovarajući način, pa da se onda javnosti prezentira šta je bilo a ne da se to koristi upredizborne svrhe. Kad bih vam ja sada rekao ime tih zemalja i oružje i popove koji su ubijali nedužni narod, ali išli su odavde, ja bih dobio političke poene, ali se ne bih ponašao kao ministar vanjskih poslova ove zemlje. I zato apelujem još jednom da se ponašamo kao odgovorni ljudi.

I na kraju, ova prodaja oružja Kamerunu je se vršila u budžetu Federacije. To nije sporno i to niko ne miješa. Ovo o čemu ja govorim, nije završavalo u budžetu Federacije. Završavalo je na računima za kojima se još uvijek traga či su. Istraga će o tome vjerujem nadležno ministarstvo i nadležne institucije dati i obavijestiti javnost na odgovarajući način, ali je problem u tome što mi uvodimo red u ovoj zemlji u zadnjih godinu dana, na mjestima na kojima možemo i sad se utvrđuje da su računi ostali nama a prihodi da su bogami zvršavali negdje drugo. O tome ja bih volio da se formira komisija o ingerenciji Parlamentarne skupštine i da se o tome upozna a ne da se na ovakav način ruši ugled vlastite zemlje i da na kraju rezultat neka stranka ima plus minus 2% glasova naših glasova to opet ostaje u ovoj zemlji kao da svi skupa budemo jadniji i čemerniji. Ja vam se zahvaljujem. Gospodine Mehtiću vama se posebno zahvaljujem i želim da vas uvjerim još jednom da je spoljno politička uloga i mjesto u svijetu bolje nego kakvi smo ga i vi i ja naišli kad smo ušli u ovaj parlament.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem ministru vanjskih poslova Zlatku Lagumdžiji. Riječ ima zastupnik gospodin Brka a nek se pripremi zastupnik gospodin Miro Grabovac Titan i ja bih predložio da privodimo kraju ovaj dnevni red.

OSMAN BRKA

Uvaženo Predsjedništvo, uvaženi gospodine Belkiću, gospodo ministri, uvažene kolege i gosti, uvažena sedma silo. Volio bih ako bilo koju riječ ovdje kažem, želite je prenijeti da je prenesete onako kako je i kažem, samo tako. Javio sam se po jednoj stvari a moraću govoriti o dvije. Ja vam se izvinjavam gospodine Mariofile Ljubiću. Prvo da kažem da podržavam prijedlog moga predsjednika Kluba poslanika da ta tačka ide pod onom formulacijom na dnevni red. Zašto? Zato što imam argumente i imamo činjenice ina osnovu tih argumenata i činjenica i na osnovu argumenata i činjenica koje mi još nemamo a treba parlamentarna komisija da to utvrdi da vidimo šta je bilo kako je bilo i da poslije toga ovaj dom ovaj parlament zatraži odgovornost od odgovornih koji su načinili propuste ako ih je bilo a ja u to ne sumnjam da ih je povodom ovog slučaja bilo.

Isto tako gospodine ministre Lagumdžija, ovo sad vama kažem, slažem se s vašim prijedlogom da sve treba ispitati, ali ne treba donositi paušalne ocjene i tvrditi. Vi ste ovdje u nastavku govora iznijeli čitav niz paušalnih ocjena i tvrdnji iza kojih nemate argumenata i ja želim da moj ministar vanjskih poslova, kad izlaže, uvijek govori sa argumentima i sa činjenicama a ne ja znam ovako ja vam ne mogu kazati. Ako gospodine imate argumente iznesite ih nek javnost zna. Stranka demokratske akcije nikad neće biti protiv toga da se zna istina o bilo čemu u ovoj zemlji. Ako je neko odgovoran nek odgovara znate. Ako je kršio Ustav i zakon nek odgovara, ali to trebamo utvrditi. Mi smo dali prijedlog da se utvrdi činjenično stanje oko ovog slučaja. Tvrdimo, ja sad tvrdim kao čovjek da je greška bilo čija, da je bila da se proda i jedna tandžara puška preko Izraela bilo kome. Nek je to prodana Kamerunu. To je greška. Tu grešku trebamo priznati da je to bila greška. Čija je greška ja ne znam, ali znam sljedeće, da kad se pojavila vijest u medijima da je gospodin Anić bio u Izraelu, da je potparol Ministarstva vanjskih poslova da nije znao za tu posjetu. To znam. To je lako dokazati da ta činjenica postoji. Ne može tako funkcionisati jedna država. Ne može. Ministrstvo vanjskih poslova mora da zna šta mu rade ministri ili iz državnog ili entitetskog parlamenta iz entitetskih vlada ako negdje zaključuju neke ugovore i nekakve razgovore vode. To je normalno. Zašto je u nekoj tajnosti gospodin Buljubašić išao u Beograd? Zašto? Možda to ima nekakve veze sa Anićevom posjetom Izraelu, ja ne znam. Ja ne tvrdim, ali zato smo predložili da se ustanovi da se ovdje odredi komisija koja će tu stvar dovesti na čistac. Isto tako, za sve stvari za koje smatramo da trebaju da doprinesu istini u BiH mi ćemo zato uvijek dignuti ruku i što se tiče toga Stranka demokratske akcije budite sigurni nikad neće prviti problem. Znači, to je vrlo jasan stav. Ja sam to rekao u svoje ime kao poslanik, ali tvrdim i u ime stranke i u ime kluba da je to tako i tu nema nikakvih problema i nemojte govoriti da je to, nije to predizborna kampanja. Nama je stalo do istine.

Pošto sam ja godinu i po dana s vama i prije saziva ovog parlamenta većinu ljudi nisam poznao uopšte. Za godinu i po dana, čini mi se da imam sasvim normalne kontakte sa svim članovima Parlamenta. Ako neko od članova Parlamenta smatra da sa mnom nema normalnu komunikaciju volio bih da mi to kažem. Zašto ovo ističem? Komunikacija ljudi i razgovor ljudi moraju otopljavati situaciju na cijelom prostoru BiH. Ja smatram da se ta situacija može otopljavati i poboljšavati samo s komunikacijom i ako ćemo bartati sa istinom.

Nemojte ljudi tražiti da istinu stvljamo pod tepih. Ja sam zbog toga htio samo da podsjetim uvažene kolege sve ovdje koje cijenim, jer narod BiH vas je izabrao u ovaj parlament. Zašto ja to da ne cijenim. Cijenim sve jednog. Svi su dobili određen mandat. Ali, bih zato svima sugerisao da nekakvim političkim zahtjevom ne traže da se istina stavlja pod tepih. Ljudi u Bosni je bilo što je bilo. Mi to svi znamo šta je bilo koji smo trpili to, ali znaju i oni koji su nam to nanijeli. Znaju i međunarodne organizacije, znaju i UN zna Svjet bezbjednosti. Ja sam ovdje izašao da vam pročitam neke rezolucije UN i da tu dilemu skinemo. Nije to sad rekao Osman Brka. To je rekao Savjet bezbjednosti. Ne možemo to valjda zanemariti. Ko od mene može zanemariti da kažem da tonije tačno. Ja ću samo da pročitam rezolucije UN evo ih. Vijeće sigurnosti UN je 15. maja '92. godine donijelo Rezoluciju 752 kojom se zahtijeva da citiram: «bez odlaganja prestanu svi oblici miješanja izvan BiH što uključuje jedinice Jugoslovenske Narodne Armije JNA kao i elemente hrvatske vojske.

Dalje, pošto se beogradski režim nije povinovao zahtjevima iz Rezolucije 752, Vijeće sigurnosti 30. maja '92. godine u Rezoluciji 757 je ponovilo zahtjev i uvelo sankcije protiv Srbije i Crne Gore. U Rezoluciji 787 od 16. decembra '92. u paragrafu V Vijeće sigurnosti UN zahtijeva da susjedne zemlje zaustave infiltraciju neregularnih vojnih grupa u BiH, apostrofirajući ovaj put i elemente Vojske Republike Hrvatske.

U Rezoluciji 47/121 pod nazivom «Situacija u BiH od 8. decembra '92. izričito se pominje riječ agresija», izražavajući žaljenje što su sankcije Vijeća sigurnosti ostale bez efekta. Generalna skupština UN optužuje JNA za, citiram: «direktnu i indirektnu podršku agresivnim aktima protiv BiH».

MARIOFIL LJUBIĆ

Molim vas, ne morate sve čitati.

OSMAN BRKA

Molim vas, ja hoću samo da kažem da je to Savjet bezbjednosti da su to UN hoćemo li to potpuno zaboraviti. Ako se to od nas traži to je mnogo ljudi moji. Nemojte to tražiti.

MARIOFIL LJUBIĆ

Prošle su tri minute.

OSMAN BRKA

Ja ću završiti jednom rečenicom. Molim vas, sve ovdje vas molim i sve građane BiH na istini i činjenicama možemo napraviti vrlo brzo normalnu BiH. Na lažima ne možemo je napraviti. Hvala vam.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Brki. Ja sam dužan jednu intervenciju. Obzirom, vrlo osjetljivim pitanjima da smo se počeli baviti na ovako na jedan način koji, ipak nije toliko primjeren. Nisam htio iz tog razloga ozbiljnosti prekidati, ali vi vidite da su ovo pitanja o kojima mi razgovaramo ovako da kažem i ad-hoc i ja bih pozdrvio da imamo komisiju koja će to sve utvrditi. To su osjetljiva pitanja za unutarnji i vanjski položaj BiH. Ja bih vas molio da se vratite u okviru da se vratimo u okvire dnevnog reda. O dnevnom redu kad se diskutira to je maksimum tri minute. Prema tome, vodite računa ubuduće o tome. Riječ

ima uvaženi zastupnik gospodin Miro Grabovac Titan, neka se pripremi Mirko Baković i da pođemo prema dnevnom redu.

MIRO GRABOVAC TITAN

Gospodine predsjedavajući, gospodo zastupnici, ja mislim da obaveza ovog parlamenta i te kako je da vodi računa o sigurnosti stanovnika ove države. Prema tome, nema niko pravo da se poigrava sa sigurnosnim aspektom a imajući u vidu ovo sve izrečeno do sada, činjenica da Klub Hrvatske demokratske unije u istinu ima pravo što je tražio osnivanje komisije, odnosno privremene komisije koja bi imala aspekt istraživanja svim ovim segmentima.

Prema tome, ja tražim sukladno članku 26. stavku 2. odnosno točka 2. da u tom pravcu se i krene.

Imajući u vidu izlaganje ministra Lagumdžije, mislim da u istinu ne samo da bi o tome trebali razmišljati, nego moramo u istinu to odmah uraditi i ta komisija predlažem da ona se zove komisija za sigurnosti i obranu. O čemu govorim? A ukoliko je oružje uistinu prodavano od Vojske Federacije, izgleda bi sa se ... s obzirom da segmenti struktuiranja Vojske Federacije i njenu strtegiju dobro poznajem, smatram da je sigurnosni aspekt obrane je narušen ukoliko je to tako desilo. Znači ovaj parlament je dužan i te kako to istražiti i to pod hitno. Naravno, to postoji trgovina naoružanjem s jednog aspekta i drugi aspekt je skladištenje nepropisno i neovlašteno skladištenje streljiva ili možda još naoružanja koje može i te kako biti elemenat narušavanja sigurnosti zemlje. Prema tome, ovaj parlament je dužan i obavezan radi stanovnika BiH da uspostvi ovu komisiju da istraži i da se kaže prava istina što je to i da li su stanovnici BiH sigurni ili će još uvijek trajati represija na stanovnike pod različitim plaštama i pod različitim interesima pojedinaca ili skupina.

Ja mislim da to mora se presjeći jednom da svi oni koji žive u BiH moraju se osjećati slobodnim, sigurnim i da bez ikakva straha mogu po BiH hodati, privređivati a naravno i time otvoriti ulazak stranih investicija u BiH. Ukoliko su narušeni ovi aspekti sigurnosti ne da ne možemo u Partnerstvo za mir, nego neće nam niko ni ogledati ovdje. Znači, to je u interesu BiH, to je u interesu svih njenih stanovnika da BiH bude stabilna, normalna država da u nju uđu strani investitori da se otvore nova radna mjesta ne zbog sigurnosnih aspekata i političkih nesuglasica da ljudi iseljavaju sa prostora BiH, jer što će nam zemlja ukoliko nemamo u njoj stanovnika. Prema tome, jedan od osnovnih elemenata je sigurnost unutar države da ljudi, uopće, hoće opstati ovdje a s druge strane sigurnost da strani investitori hoće ući. Smatram da stanovnici BiH su stanovnici koji pripadaju evropskim narodima i da oni moraju prići u obitelj evropskih naroda i BiH i njeno mjesto je tu. S toga u ime Kluba Hrvatske demokratske unije, temeljem članka 26. točka 2. tražim da se uspostavi privremena komisija koja će se zvati komisija za sigurnost i obranu. Koja će imati privremeni karakter da istraži sve ove radnje.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvljujem uvaženom zastupniku gospodinu Miri Grabovcu Titanu. Riječ ima uvaženi zastupnik gospodin Mirko Baković.

MIRKO BAKOVIĆ

Dame i gospodo, poštovani predsjedatelju, poštovani predsjedniče BiH, ponukan sam da kažem nekoliko riječi. Neću ništa reći pametno. Neću ništa reći posebno, ali ono što ću reći, reći ću iskreno. Zaista imam namjeru. Jedna poslovice kaže politika ne mora biti moralna, ali povijest mora biti moralna. Prema tome, sve stvari koje su se događale u BiH kroz ovih 6, 7 i 10 godina, po mom mišljenju trebalo bi malo pomalo prepuštati povijesnim ocjenama i povijesnim analizama. Nije da netko bježi od problema, nije da neko bježi od politike ili od povijesti ili od događanja ili od sudbine, ali mislim da bi jednom red bio da se te bosanskohercegovačke ili balkanske strasti smiruju i da jednom kažemo ovo je naša domovina, ne zato što je to apriori određeno tako nego zato što nam je sudbina to namijenila i onda bi trebali jednom da se okrenemo da ju radimo da izgrđujemo itd. Meni se čini kad naši zastupnici izlaze ovdje govoriti, uvijek se pitaju i uvijek govore s obzirom na to što je,

Je li ovo dnevni red?

MARIOFIL LJUBIĆ

Ja mislim da ovakve poruke su nam danas dobro došle.

MIRKO BAKOVIĆ

Pa onda kažu šta će moja stranka reći, ali vrlo malo se pitamo svi što će moj narod ili što će ovi narodi u BiH reći u vezi sa našim istupanjem i o našim nastupima. To je to, a trebali bi se pitati da je BiH siromašna zemlja da je narod siromašan i da bismo mi ovdje jednom preglili da nešto pametno uradimo ne po tri sata na nekim praznim političkim diskusijama da vodimo.

Po mom mišljenju mi ovdje moramo se odrediti i prema i Izraelu i prema arapskom sijeku, odnosno Palestini. Po mom mišljenju i Palestinci i Hebreji, naši su prijatelji, ali ona politika bila je jedini drugi ako nije u redu nju kao takvu treba osuditi. Po mom mišljenju treba se voditi kontrola gdje se oružje prodaje, treba se voditi kontrola kome se prodaje, gdje se skladišti. Ono što je u Mostaru ne valja, a što je zabrinjavajuće što je to da odgovarajući mjerodavni faktori u vlasti Federacije i slično, naročito izvršni organi ne vode o tome dovoljno računa, nisu jednostavno zainteresirani što će to biti. Olako se sve to uzima kao da je to neka igra, kao da se radi o nekoj lovačkoj ... itd. to su krupne stvari i mislim da bi to trebalo uzeti u obzir.

Ova komisija treba se formirati i sve to ispitati i pomno pratiti, jer bez toga ne možemo ići naprijed. Mnoge stvari treba rasčišćavati, ali bez strasti, bez emocija i bez jednostranih opredjeljenja. Smatram, mada su mnogi naglasili prethodnici da i ja kažem da bi trebalo na bilo kojem mjestu i u bilo koje vrijeme da vodimo računa o dignitetu i BiH i ljudi koji rade, koji predstavljaju BiH, bez obzira da li oni kao takvi ili možda njihovi politički prozvani sviđali ili ne, ali ako su aktualni predstavnici ove države onda ih treba poš.. Toliko i hvala.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem gospodinu Mirku Bakoviću. Zaključujem, može. Riječ ima uvaženi zastupnik gospodin Mirko Mijatović.

MIRKO MIJATOVIĆ

Gospodo predsjedavajući, uvažene kolege poslanici, dragi gosti, ja sam zaista uvjeren da demokratske institucije vlasti i pravični postupci najbolje stvaraju miroljubive odnose i prularističko društvo onako kako BiH nastoji, ja sam bar ubijeden, da postane.

Međutim, isto tako sam ubijeden da, ukoliko ovako nastavimo raditi da smo daleko od takvih nastojanja. Sama činjenica da se udaljavamo od tačaka dnevnog reda i da nismo sposobni, makar ni približno držati se formulacija koje su predložene, ja moram prigovoriti pojedincima ovdje koji su istupali, evo da pomenem ministra Lagumdžiju, jer ja sam, zaista, ubijeden i neću odustati od toga da je on i moj ministar. A način na koji pojedinci istupaju i kako definišu BiH, ja mislim da neće doprinijeti njenom prosperitetu i prosperitetu naroda i građana u BiH. Molim vas fino, ovdje se operiše terminima Bosne i Hercegovine u obliku nekakvih floskula. Kaže se BiH prodala oružje. Nije tačno. Ja ne znam kako je to mogla BiH prodati oružje. Mogli su nekakvi organi ili nekakvi pojedinci a ni u kom slučaju BiH. Ja bih volio pogledati taj papir, jer ne postoji ni jedna država na svijetu koja to može učiniti. Može, pretpostavimo vlada ili nekakvo preduzeće ili nekakav pojedinac. Nadalje, ja sam ubiježen, također, moram reći postoji zloupotreba ove skupštinske govornice i to upravo zbog unutrašnjih međustranačkih stvari. Ali, želio bi da upozorim gospodo da prodaja oružja iz Bosne i Hercegovine ne predstavlja samo to. Ja znam da je to idealna tema za unutrašnje međustranačke svađe, ali koga i kojih stranaka. Da li su to stranke čitave Bosne i Hercegovine i kako se to odražava na narode i sve građane u Bosni i Hercegovini? Po meni to nije samo to, već je to jedna zabrinjavajuća činjenica. Činjenica koja ukazuje da se prodalo oružje u jedno krizno područje i to upravo iz Bosne i Hercegovine u kojoj se svi ovdje, ja bih rekao, dosta lažno zaklinjemo. I to je zabrinjavajuća činjenica da se to zaista dogodilo. Daleko značajnija od međustranačke svađe kako će koja stranka upotrijebiti u predizbornoj kampanji. Bez obzira ko je to učinio gospodo i u kom obimu. Da li se radi o avionima, što i ja ne vjerujem. Jer čini mi se da toliko znam. To izaziva gnjev najvećeg dijela naroda i svih građana i najvećeg dijela građana u Bosni i Hercegovini. To je činjenica. Time bi se mi morali i trebali pozabaviti, jer na taj način narušava se ugled i sigurnosna situacija Bosne i Hercegovine. Njen ugled u međunarodnoj zajednici.

Po mom mišljenju mi ovdje svi skupa možda eto i ja imamo čini mi se prevelike pretenzije. Mi se ovdje bavimo previše globalnom politikom svijeta. Kamo sreće gospodo draga da smo toliko snažni i jaki kao država da možemo na to uticati. Mežutim, ne znam da li nama ovdje prisutnima plta, a ne građanima Bosne i Hercegovine dozvoljavaju i da budemo dovoljno siti, a ne da vodimo globalnu međunarodnu zajednicu, globalnu politiku međunarodne zajednice. Imaju tačno određene institucije međunarodne zajednice koje to rade i svaki pokušaj da se mi izdignemo iznad toga i da mi formulišemo ko su teroristi, ko su napadani itd. u svjetskim razmjerama ja mislim da se time zaista u ovome trenutku ne trebamo baviti, da ćemo se, dati daleko veći doprinos ukoliko se budemo bavili praktičnim problemima, onim koji su nam u dnevnom redu i mnogim drugim koji zbog ovakvih situacija uopšte ne dolaze na dnevni red. Pa i sama pretenzija da mi formiramo evo iz dana u dan iz sjednice u sjednicu, samo hoćemo da formiramo i nekakve nove komisije i nekakve nove organe, a nismo još uspjeli da Dejtonski sporazum implementiramo u onom dijelu u kome je on usvojen i šta je njime propisano. A mi hoćemo sve nešto i dalje i dalje preskakajući elementarne stvari itd.

E, da vam nešto kažem, ja nisam ubjeđen ako bude trebalo glasaću za tu komisiju, ali unaprijed znam da ta komisija ništa učiniti neće. Glasaću, a vidjećemo šta će učiniti. Niti mi

imamo mogućnosti niti nadležnosti da budemo jasni da to utvrdimo, ali eto posreći neko je otkrio i znate ko je otkrio i u Mostaru i ovo? Relevantni predstavnici međunarodne zajednice koji su došli na ove prostore na poziv zaraćenih strana da nam održe lekciju i u pravu su.

MARIOFIL LJUBIĆ

Molio bi vas, dnevni red stvarno, mislim, niste ništa novo rekli.

MIRKO MIJATOVIĆ

Evo u sklopu dnevnog reda protiv sam formiranja komisije, a to je ...(epilog). Evo samo ću navesti razloge zašto. Zato što imam puno povjerenje u predstavnike međunarodnih zajednica, predstavnike međunarodne zajednice koji su otkrili oružje u Mostaru. A mi ovakvi kakvi smo, znate, to ne bi uspjeli učiniti. Ja bi s ove govornice podržao i SFOR i sve međunarodne institucije koje se time bave da se nastave baviti nama, da nam pomognu, da nam nedaju da se ovako zavađamo, da nam ne daju da dižemo tenzije pred izbore, da skrećemo pažnju na sasvim sporedne stvari, a da ne vodimo računa o prosperitetu, možda je preteška izraz i sam taj prosperitet, jer ako ovako nastavimo do tog prosperiteta taman nikada doći nećemo.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Mirku Mijatoviću. Riječ ima uvaženi zastupnik gospodin Mirko Banjac, poslovnička intervencija.

MIRKO BANJAC

Poštovani gospodine predsjedavajući ja vas molim, najiskrenije vas molim da vodite sjednicu u skladu sa Poslovníkom i, a vas kolege poslanici molim da shvatite da svako od nas ima pravo predlagati i nemojte da se palimo na ničije predloge. Naš stav ćemo kazati dizanjem kartona "za" ili "protiv". Nemojte da tu razvijamo bilo kakve netrpeljivosti. Nema potrebe za to. Ja vas molim naučimo se ovdje da jednostavno jedni druge uvažavamo, da predlaže čovjek šta misli da treba da predloži i glasaćemo.

A vas gospodo predsjedavajući, zašto puštate ove diskusije koje nemaju veze s tačkom dnevnog reda. Prekidajte to, molim vas prekidajte i dajte nam šansu da glasamo za ono što su ljudi predložili.

Ja bi ovom prilikom samo zamolio gospodina Borića, molim vas neprecizna je formulacija. Želim glasati za vašu komisiju, ali vas molim da to preformulišete. Bosna i Hercegovina ne može prodati oružje nego Federacija Bosne i Hercegovine da se ispita. Jer je tako, to je suština stvari. Bosna i Hercegovina ima samo Stalni fojni komitet i daj da shvatimo to već jednom.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Mirku Banjcu. Ja svakako sve ovo prihvaćam što je rekao, ali ja nisam mogao prekidati, ali od sljedećeg puta ja ću tražiti da ovdje bude na zidu sat koji će otkucavati i 3 minute i pripremu, tako da, jer je neophodno ovdje izići prekinuti čovjeka kad počne pričati, jer svako zna da se treba držati dnevnog reda. Pa kada imamo sad, onda, sat ne laže, on je bez duše i ostalog.

Riječ ima uvaženi zastupnik gospodin Borić. Znači to je zaključna pred utvrđivanje dnevnog reda.

ADEM BORIĆ

Pravo da vam kažem ono što već u nekoliko ovih saziva ovdje uporno se pokušava spriječiti razgovor, iznošenje mišljenja i jedan dijalog. To je ono što mene zabrinjava, pravo na govor, na vlastitu istinu i to je ono što me zaista zabrinjava u ovom parlamentu. Žao mi je što je gospodin ministar izašao. Ja sam zaista jasno naznačio temu formiranja ad-hoc komisije koja će provesti parlamentarnu istragu u vezi prodaje doniranog oružja. Stavio sam Izrael evo povlaka Kamerun. Ne znam kome je otišlo. Ja ne znam. Ja nisam se upuštao u ocjene.

Htio sam da mjerodavna komisija jednostavno izide pred ovaj parlament da nas upozna. Mislili smo u Stranci demokratske akcije, ne zbog izbora, nego novine svaki dan pišu o tome, javnost se obavještavam, a mi smo kao poslanici valjda nekakvi subjekti ove države. Pa valjda i mi imamo pravo da budemo bar poznati. Dakle bila je intencija da ne danas, nego da se pripremi jedna informacija od parlamentarne komisije koja bi dala istinu i ponudila javnosti. Dakle, to je bila želja ovoga kluba poslanika SDA. Hvala lijepo.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Ademu Boriću.

Zaključio bi. Mi smo ovdje imali ako se ne varam šest prijedloga. Od toga je uvaženi zastupnik gospodin Miro Grabovac Titan imao dva. Evo ja nisam na početku se sjetio ja obavještavam Zastupnički dom da je ovdje formiran novi klub, Klub parlamentarne stranke Hrvatske demokratske unije. Predsjednik Kluba je Miro Grabovac Titan, potpredsjednik Zdenko Vukić.

MIRO GRABOVAC-TITAN
(govori s mjesta)

MARIOFIL LJUBIĆ

Ljudi se tako zovu. Znači prvi prijedlog je bio uvaženog zastupnika gospodina Adema Borića.

Prva varijanta je bila - formiranje ad hoc komisije koja će provesti parlamentarnu istragu u vezi prodaje oružja Izraelu. Čekajte samo malo. Samo malo, samo malo. Da sumiramo prijedlog.

Drugi prijedlog je bio u istoj formi uvaženog zastupnika gospodina Mire Grabovca Titana – formiranje komisije ispred Parlamenta za praćenje istrage oko pronalaska granata u Mostaru.

Treći je bio prijedlog uvaženog zastupnika gospodina Mehtića koji se pridružio uvaženom zastupniku Boriću.

Onda je bio četvrti prijedlog gospodina Lozančića – formiranje parlamentarne komisije za istraživanje proizvodnje skladištenja i prodaje oružja od potpisivanja Dejtonskog sporazuma do danas.

Ja pitam predlagače. Radi se o istoj, sličnoj temi. Da li postoji mogućnost da se formulira zajednička točka i gdje postoji mogućnost da se formira jedno zajedničko istražno povjerenstvo koje će utvrditi sve činjenice vezane za ove slučajeve, znači koji mora donjeti metod rada, način saslušavanja, prikupljanja podataka i svega drugog. To vam stavljam na razmišljanje.

Sljedeće, uvaženi zastupnik gospodin Miro Grabovac Titan je predložio, što je ja mislim nešto drugo, to je formiranje privremene komisije za obranu i sigurnost. Znači to je znači posebno jel tako. Ne, ne samo malo.

ŽELJKO MIRJANIĆ

Mora biti privremena, ne može biti komisija, privremena istražna komisija.

MARIOFIL LJUBIĆ

Da li predlagatelji misle da se može. Dobro možete vi umjesto sebe. Riječ ima uvaženi zastupnik gospodin Miro Grabovac Titan.

MIRO GRABOVAC TITAN

Ja sam ispred Kluba se pozvao na članak 26. točku 2. koja govori o privremenom formiranju komisije, znači koju može Dom formirati i predložio sam da ta komisija se zove komisija za sigurnost i obranu. Uključujući, znači uključujući u svoj opis zna se šta ta komisija bi trebala raditi. Da uključi u svoj opis znači i proizvodnju oružja, skladištenje oružja, prodaju oružja i kada je u pitanju sigurnosni aspekt koji je vezan i za vojni dio i za policijski dio. Iz dosta razloga s obzirom da sigurnosni dio iz ovoga se može vidjeti da sigurnosni dio unutar Bosne i Hercegovine nije na razini na kojoj bi trebao biti.

Prema tome ta komisija može biti privremena i može pratiti sigurnosni dio unutar BiH. Naravno s prioritetima ovim o kojim smo govorili. Znači da ne navodimo pojedinačno komisija za ovo, komisija za ono, nego da to bude komisija za sigurnost i obranu Bosne i Hercegovine koja ima privremeni karakter, a ne može biti provođeno samo na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine s obzirom da struktuiranje vojske Federacije BiH i vojske Republike Srpske je bilo praćeno donacijom stranog naoružanja koje je pitanje je li po strukturi došlo na ovoj teritoriji.

Prema tome u ovom sigurnosnom aspektu ne može se zaustaviti samo na jedan entitet, a uključujući i strategiju obrane jednog i drugog entiteta, jedne i druge vojske. Znači, ja znam što govorim i što je bitno za sigurnosni dio i upozoravam kada je u pitanju Predsjedništvo kao vrhovne zapovjednike oružanih snaga koji imaju zasigurno veliku obavezu u odnosu na ovaj dio. Da li su došli ovdje kada je u pitanju topovi, raketni sustav i da li su došli radari 36 ili 37 ili bilo koji koji su i te kako bitni za sigurnost Bosne i Hercegovine i logično je da se mora pojaviti, da se pojavljuju granate koje su uskladištene koje su morale redukcijom po sporazumu biti uništene. Da li postoji još drugog naoružanja po pitanju topova i koliko je to, da li su stanovnici Bosne i Hercegovine uopće sigurni u odnosu na ovo.

Ja tražim da ova komisija se formira privremeno koja će imati sve ovlasti kada je u pitanju oblast sigurnosti i obrane. Hvala vam.

MARIOFIL LJUBIĆ

Ne, ja sam sad, sad meni je jasnije da mi nismo govorili o dvije iste stvari. Jedno je pitanje istražnog povjerenstva, istražne komisije koja će istražiti ove slučajeve Mostar, prodaja oružja, ne znam kome, a drugo je ovo što vi predlažete. Vi predlažete ustvari jednu privremenu komisiju ovog zastupničkog doma kojoj je ovlasti oblast djelovanja obrana i sigurnost. Znači mi sada možemo to postaviti

MIRO GRABOVAC TITAN

suradnji sa Komisijom za vanjske poslove

MARIOFIL LJUBIĆ

Ne, ne vi ćete to u opisu kada bude, ako bude prihvaćena točka dnevnog reda, njoj se treba dati sastav, opis, ali ovo su različite stvari. Ja sam zato pozvao bio predlagatelje da li oni mogu istupiti zajednički da traže formiranje jedne istražne komisije koja će istražiti sve ove slučajeve. Ali ako se predlagatelji tu ne mogu naći, ne slažu, mi ćemo ići svakako pojedinačno.

Riječ ima uvaženi zastupnik gospodin Vilić, pa onda neka se pripremi zastupnik gospodin Đedović.

RAMIZ VILIĆ

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo poslanici ja sam protiv da se komisija formira samo za jedan slučaj. Evo zašto. Molim vas koliko je samo oružja i skladišta u ovoj Bosni i Hercegovini do sada pronađeno. Koliko ih još ima to niko od nas ne zna? Radi sigurnosti građana na čitavoj teritoriji Bosne i Hercegovine treba formirati grupu i ja se slažem a koja će ispitati sve ove slučajeve. Dakle nikog ne amnestirati. Mi znamo za slučaj evo ga i Mostar i Han Pijesak i diljem Bosne i Hercegovine da ja to sad ne nabrajam. Prema tome, pridružujem se formiranju komisije, ali na način kako sam to ja maloprije iznesoh. Toliko hvala.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem. Riječ ima uvaženi zastupnik Đedović. A mislim da mi ne vodimo ovdje ovakvu raspravu mi ćemo ići pojedinačno o točke do točke. Doće i Lozančićeva koja objedinjuje sve pa šta prođe, prođe. Da se mi ne bi sad ovdje izjašnjavali više ko je za.

IBRAHIM ĐEDOVIĆ

Gospodo predsjedavajući, uvaženi članu Predsjedništva, gospodo ministri, kolege poslanici, novinari. ja bih želio samo kroz jednu intervenciju da zamislimo te naše članove komisije u Ministarstvu odbrane Federacije ili Republike Srpske. Nemojte da blamiramo ljude. Ja vam tvrdim da neće dobiti činjenice. Federalni Parlament je koliko ja znam juče formirao komisiju i dajte molim vas. Mi možemo tražiti da to što nađe komisija federalnog parlamenta da pogledamo i mi. Nećemo na ovaj način rješavati problem. Dajte da budemo

realni. On ima pravo da odbije, jer će reći gospodo vi po Ustavu, niste mjerodavni da mene kontrolišete. Mi možemo se ljutiti, možemo se mi s tim ne slagati, to je činjenica. Mi im samo reći hvala vam lijepo izvolite izađite.

Naša je realnost sada ovakva i ja sugerišem da idemo praviti iskorak, da tražimo od te komisije Parlamenta Federacije da pogleda o čemu se radi, a da razmišljamo. Dalje mi smo izabrali put u partnerstvo za mir i formiramo sve ono što treba da omogući vrijeme o kome mi ovdje govorimo. Ja se zahvaljujem.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Đedoviću. Ja koliko znam mi smo čak, eto ja nisam imao te prilike, dosta se složili da se pristupi formiranju jedne komisije za obrambenu i sigurnosnu politiku. Pa eto da imate i to u vidu.

Znači **prvi je prijedlog za izmjenu i dopunu dnevnog** reda je prijedlog uvaženog zastupnika gospodina Adema Borića ispred Kluba. Točka bi trebalo da glasi, ako se ne varam – formiranje komisije ad hoc koja će provesti parlamentarnu istragu u vezi prodaje oružja, ovdje je rečeno Izraelu dodano crtica Kamerunu.

Ko je za? Hvala
Ko je protiv? Hvala
Suzdržani?

Od 39 koji je glasao za 27, jedan protiv, 11 suzdržanih. Treba entitetsko.

Ko je iz Federacije Bosne i Hercegovine za? Hvala.
Ko je iz Republike Srpske za? Hvala.

Molim ponovo iz Federacije ko je za?
Nismo, nisu iz službe uspjeli izbrojiti. Obično oni koji nisu protiv ni suzdržani, oni su za, to se izračuna.
Hvala.

Ovo su drugo uspjeli prebrojiti. Ne moramo iz Republike Srpske. Koliko?

Iz Federacije 16 za, Republike Srpske 9 za. Znači ide na dnevni red.

Idemo **drugi prijedlog** za izmjenu i dopunu.

Radi se o prijedlogu uvaženog zastupnika gospodina Miloša Jovanovića. Izmjena i dopuna Izbornog zakona koji je proglasio Visoki predstavnik.

Nekoliko ulaznih podataka. Nismo dobili od ovlašćenog predlagača prijedlog za izmjenu i dopune zakona. Oni se primjenjuju. Ja mislim da bi se mi izjasnili treba neko da predloži materijal.

Da li je uvaženi zastupnik spreman predložiti? Ima li materijal ili nema? Je li predložen? E, onda to vi možete za narednu sjednicu inicirati. Onda nemamo o čemu glasati kada nemamo materijala.

Riječ ima uvaženi zastupnik Miloš Jovanović.

MILOŠ JOVANOVIĆ

Poštovano Predsjedništvo, dame i gospodo, ja želim da kažem, a da istovremeno postavim pitanje. Dali smo mi kao Parlamentarna skupština trebali raspravljati i usvojiti taj, odnosno izmjene i dopune Izbornog zakona ili je to trebao neko drugi. Ako je to neko drugi uradio, onda daj da ga zamolimo da uradi sve ovo što mi danas radimo a mi da idemo kući.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Jovanoviću. Mi ovdje nemamo šta glasati. Imaju ovlašćeni predlagatelji Vijeće ministara kao svaki zastupnik. Molim lijepo, čim dođe mi ćemo pustiti u proceduru.

Idemo na treće to je prijedlog uvaženog zastupnika gospodina Mirka Banjca za formiranje komisije, formiranje anketne komisije za utvrđivanje ratnih aktivnosti predsjedavajućeg Predsjedništva BiH na izdavanja rješenja na osnovu kojih su civili odvođeni.

Nemojte sada, to možete kasnije poslovničku intervenciju. Riječ ima uvažena zastupnica gospođa Emina Zaćiragić, ali poslovnička intervencija.

EMINA ZAĆIRAGIĆ

Pozdravljam sve prisutne. Ja ću biti vrlo kratka. Ja nisam mogla da ne izađem da kažem da prema članu 44. Poslovnika Predstavničkog doma krug pitanja koji se traži za utvrđivanje dnevnog reda ne spada u našu nadležnost. Ovdje se radi o ispitivanju eventualne krivice za djelovanje u ratu. To može biti samo nadležan neki redovni sud ili neka institucija koja to ispituje, a mislim ako bi Predstavnički dom išao u tom pravcu da bi bilo strašno puno takvih zahtjeva i da bi preuzeo previše obaveza na sebe a nije moguće ni po zakonu ni po našem poslovniku. Šta je anketna komisija. Anketu vam je nešto propitujete je li neko, neku informaciju dobijete anketom. Nema po Poslovniku anketne komisije. Ima komisija koja može po osnovu člana 44. ispitivati određena pitanja. Šta je određeno pitanje? Je li to, sad je pitanje eventualne krivične odgovornosti to ne spada. Ta pitanja ne spadaju u nadležnost ovog doma. Mislim da je ovo sve urađeno tendenciozno, da se mi cijeli dan danas bavimo pitanjima koja nisu spadala u dnevni red i da nismo još ni usvojili dnevni red. Ja, Klub Stranke za BiH on će glasati protiv, a vidim da i Kolegij se nije saglasio da ova tačka uđe u dnevni red. Hvala vam.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženoj zastupnici gospođi Emini Zaćiragić. Riječ ima uvaženi zastupnik gospodin Mirko Banjac koji se svakako treba opredijeliti da li je to anketna, pošto kažemo da anketne nema. Da budemo precizni.

MIRKO BANJAC

Pa kod vas gospodo nema ništa. Vi nećete da shvatite moje pravo da nazovem komisiju na način kako smatram da treba a postoje dva člana u Poslovniku. To je član 26. stav

2. i član 44. Istražne radnje se mogu provoditi i da bi se nešto istraživalo mora se anketirati. Ja sam smatrao da ta privremena komisija treba da se zove anketna. Vi je zovite kako god hoćete. Razumijete da ja na to nemam pravo. Druga stvar, gospođo vi ste tendenciozni ne ja. Otkud vama pravo da vi govorite da sam ja tendenciozan ako ja kažem da se nešto ispita. Ja nisam ni jednom riječju povrijedio ličnost čovjeka niti imam tu namjeru. Ja imam namjeru, možda i neko još ovdje dođe na red. Što se mi plašimo tog reda gospodo. Nemoj da naučimo se reda da moramo da shvatimo da čovjek ima pravo da predlaže da ima pravo da iznosi argumente i, naravno na temelju toga vi sudite hoćete ili nećete. Vas gosodo molim neću promijeniti naziv. Vaše je da li ćete se opredijeliti za ili protiv i nemojte mi uskraćivati pravo da postavljam poslanička, moje poslaničko pravo da ja to tražim i ne možete mi to pravo uskratiti. To da li je neko dobronamjeran, zlonamjeran vrijeme će pokazati gospodo ko je kakav.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Mirku Banjcu.

Prelazimo na izjašnjavanje.

Ko je za?

Ko je protiv?

Suzdržani?

Od prisutnih 41 za je 12 – protiv 24 – 4 suzdržana, znači prijedlog nije prošao.

Prelazimo **na četvrtu dopunu moguću** to je predložio uvaženi zastupnik gospodin Miro Grabovac Titan. Ako sam zapisao to je formiranje. Dobro, idemo dalje.

Uvaženi zastupnik gospodin Mehtić se suglasio sa Borićevim prijedlogom.

Sljedeće, **uvaženi zastupnik gospodin Lozančić je predložio** formiranje parlamentarne komisije za istraživanje proizvodnje, skladištenja i prodaje oružja od potpisivanja Dejtonskog sporazuma do danas. Uvaženi zastupnik Lozančić. Možda nije do kraja precizna smisao. Formiranje parlamentarne komisije za istraživanje proizvodnje, skladištenja i prodaje oružja od potpisivanja Dejtonskog sporazuma do danas.

Ko je za?

To je objedinjeni.

Ko je protiv?

Suzdržanih?

Od 41 za je bilo 29 – protiv 11 molim entitetski.

Iz RS ko je za? Hvala.

Iz Federacije ko je za?

Republika Srpska 3 za – Federacija za 27. Znači, nije dobio većinu famozno usaglašavanje. Od tog nema ništa za vašu informaciju.

Sljedeći prijedlog je uvaženog zastupnika Mire Grabovca Titana koji je objedinio svoja dva prijedloga.

Radi se o formiranju, to je privremena komisija za sigurnost i obranu. Što ne može privremena komisija. Kako ne može svakima ime. Pa zar mi nismo ...

MIRO GRABOVAC – TITAN

Gospodine predsjedavajući, gospodo zastupnici, ja sam imao dvije varijante. S obzirom ja imam intervenciju, s obzirom da je moj prijedlog prvi bio od Lozančića trebalo je prije za njega glasovati. Ali nije bitno. Znači, ne odustajem sad od drugog dijela koji sam predložio. Jedna varijanta ostaje ta prva da se glasuje, da se formira, evo formuliram. Znači, komisija za obranu i sigurnost, gdje će biti objedinjeno istraživanje.

MARIOFIL LJUBIĆ

Ne možemo mi tako. To ćete vi kad dođe točka dnevnog reda ne u nazivu točke.

MIRO GRABOVAC – TITAN

Znači, koja će istraživati kad je u pitanju Mostar i prodaju mine u Mostaru i koja će istraživati kad je u pitanju prodaja naoružanja i predložio sam da taj dio se zove komisija za obranu i sigurnost, znači i da ima širi aspekt sigurnosnog dijela i drugi sam predložio isključivo komisija za istražni dio slučaj Mostar oko ovih mina. Znači, ostajem i kod ovoga, posebno jednog prijedloga Mostar. Znači, ovaj dio obrana i sigurnost, ukoliko ona prođe onda odustajem od Mostara, ukoliko ne prođe onda ostajem kod ovog.

MARIOFIL LJUBIĆ

Vidite da sam ja bio u prvom. Ovaj vam je prijedlog bio četvrti po redu, a ovaj je bio sedmi. Nisam tu pogriješio. Znači, idemo prijedlog za formiranje. Nema potrebe, evo dok završimo ovo glasanje.

Znači, prijedlog uvaženog zastupnika Mire Grabovca Titana za formiranje privremene komisije za obranu i sigurnost koja će tretirati pitanje pronalaska oružja u Mostaru i prodaje oružja. Čekajte ne možete intervenirati. Poslovničku intervenciju i riječ ima uvaženi zastupnik Avdić.

SEAD AVDIĆ

Ja vas molim da se pridržavamo Poslovnika o radu Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine.

MARIOFIL LJUBIĆ

E, reci u čemu sam pogriješio.

SEAD AVDIĆ

Kako da ne, član 26. daje mogućnost osnivanja privremene komisije ili komisije za parlamentarnu istragu određenog slučaja. Znači, toj se komisiji ne daje naziv. Sve si u pravu ali nema naziva te komisije.

MARIOFIL LJUBIĆ

Nije u redu.

SEAD AVDIĆ

U redu je.

MARIOFIL LJUBIĆ

Čekajte samo malo, što ste dali onoj komisiji ime za prodaju oružja Izraelu ili Kamerunu.

MIRO GRABOVAC TITAN

Ja mogu povući kad je u pitanju naziv. Kako god hoćete može se formulirati, ali mora imati ovaj djelokrug rada.

MARIOFIL LJUBIĆ

Samo polako. Šta ste nervozni. Da su ovi oko oružja bili nervozni otišli bi u zrak. Riječ ima uvaženi zastupnik gospodin Brka.

OSMAN BRKA

Ja se izvinjavam hoću samo da pomognem, da ne budemo dva puta. Ima prijedlog mog kolege Ramiza Vilića. On je pomenuo i druga mjesta gdje se nalazilo oružje i gdje je nađeno da možemo glasati zajedno. Ja neću da budem ni protiv čega, ali hoću ako se radi o Mostaru, da se radi o Han Pijesku i o Zapadnom Mostaru gdje su nađene stvari. Zašto to da zaobilazimo. Znači, nisam zato da se to radi na jednom mjestu nego na cijelom prostoru BiH, da to bude stav.

MARIOFIL LJUBIĆ

Ma vi svi lijepo pričate, ali ni jedan se predlagatelj ni o čemu nije složio zajednički. Prema tome, vi samo tako lijepo pričate opisno a kad pokušamo definirati svi gledate neke druge stavove.

Riječ ima uvaženi zamjenik predsjedatelja gospodin Mirjanić.

ŽELJKO MIRAJNIĆ

Ja vas molim, očito ovdje stoje zablude u pogledu teksta Poslovnika. Pomenuti su članovi 26. i član 44. Član 44. Poslovnika odnosi se na zajedničke komisije oba doma. Prema tome, danas taj član nije u igri, ali je član 26. stav 2. ja vas molim da pogledate Poslovnik. O čemu je riječ? U pitanju su privremene ili istražne komisije koje nemaju svog imena, to je prvo i nemaju svoju nadležnost. One se formiraju za tačno određeni slučaj. Ako želite da se formira istražna komisija, onda morate odrediti slučaj za koji se ona formira. Ne može se ovdje dovoditi neka opšta sumnja, već mora se reći za taj slučaj formiramo tu komisiju. Dakle, formira se privremena komisija, kojoj se daje tačno određeni zadatak a ne određena ndležnost.

Mi imamo stalne komisije koje imaju tačno određenu nadležnost. Ako želite predložiti formiranje stalne komisije koja će imati određenu nadležnost, onda je to sasvim druga priča po Poslovniku. Završavam, ne možete tražiti istražnu komisiju za sve opšte slučajeve. Morate reći za koji slučaj tražite komisiju, jer ta komisija, još jedno, prema ustavnoj ndležnosti, što je rekao gospodin Đedović potpuno je u prvu, ne može provoditi istražne radnje, već od nadležnih institucija tražiti šta su one utvrdile i prezentirati ovdje Parlamentu. Hvala lijepa.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zamjeniku predsjedatelja gospodinu Mirjaniću. Ja bih se pridružio Titanovom prijedlogu da kažem da istragu oko pronalaska mina onih ljudi što su pomenuti u medijima, kao vlasnici. Formiranje nadležne komisije za istraživanje, ispitivanje prodaje oružja u BiH i u slučaju pronalaska oružja u Mostaru. Je li to naziv? Nemojte, ovo je vaš prijedlog. Napišite ga. Nemojte.

MIRO GRABOVAC TITAN

Ja predlažem da se zove komisija za istraživanje prodaje i nelegalno skadištenja oružja u BiH.

MARIOFIL LJUBIĆ

Ko je za? Hvala.

Ko je protiv?

Suzdržanih?

40 glasalo – za 28 – protiv 9 – 2 suzdržana.

Iz RS ko je za? Hvala.

Iz Federacije ko je za?

Iz Federacije za 25 usuglašavanje.

Ima li uvaženi zastupnik sljedeći prijedlog? On glasi ovako formiranje istražne komisije za ispitivanje slučaja pronalaska oružja u Mostaru, mina.

Ko je za?

Ko je protiv? 1 protiv.

Suzdržanih?

Od 40 – za 29 – protiv 4 – suzdržano 6. Znači, usvojen je ovaj prijedlog za izmjenu i dopunu dnevnog reda.

Da li još ima nečiji prijedlog?

Molim vas definirajte još jednom. Ili vi pročitate a ja ću tražiti da se izjasnimo.

BORO BJELOBRK

Subliniraću sve u dvije rečenice. Predložio sam da se formira komisija za istraživanje 200.000 ili koliko je već poginulih u posljednjih deset godina i da se propitaju svi oni koji su mogli biti odgovorni za to uključujući ratne zločince, inspiratore i sve ljude na funkcijama u BiH. To je prva rečenica.

Druga rečenica.

Mi možemo doći u poziciju da se preglasavamo kao što se sad preglasavamo šta nam se od istraživanja sviđa i gdje su neki moji a gdje su neki njihovi. Ja sam potpuno svjestan konsekvenci i ponašanja ovog parlamenta i tražim saglasno poslovničkim pravima da se ovaj prijedlog stavi na glasanje.

MARIOFIL LJUBIĆ

Ko je za? Hvala.

Ko je protiv? Hvala.

Ko je suzdržan?

39 prisutnih. 25 za – 10 glasova protiv – 8 suzdržanih. Idemo na entitetsko.

Koje iz Federacije BiH za?Hvala.

Ko je iz RS za?

23 za Federacija. Republika Srpska, znači nije dobio potrebnu ...

Gospodine Tošiću zajedničkog kluba zasjedanja shvatio kao samo važe izjašnjavanje nisam vido točku dnevnog reda. Molim ako imate prijedlog, ako je to kao prijedlog točke dnevnog reda pročitajte i uvaženi zastupnik gospodin Vilić ako ostaje.

MOMIR TOŠIĆ

Mi smo naš kao poslanika Kluba SDS-a, PDP-a, SNSD-a, DSP-a, SNS-a, SPRS-a i nezavisnog poslanika gospodina Mirka Banjca u vezi sa izjavom gospodina Beriza Belkića a o neprimjernoj ocjeni karaktera rata, jer je on suprotan definisanju karaktera rata u Dejtonskom sporazumu, tražili smo da se predsjedavajući i ostali funkcioneri na svim nivoima ne koriste ne primjernim terminima, jer oni nisu na putu pomirenja, suživota, tolerancije itd. i zato smo rekli ukoliko gospodin Belkić nije spreman na izvinjenje srpskom narodu u BiH da onda u ovom trenutku da zbog ovog termina, stalnog termina agresije i drugi funkcioneri da onda bude stav Predstavničkog doma da osuđujemo korištenje termina agresije od strane predsjedavajućeg Predsjedništva gospodina Belkića i svih ostalih funkcionera, jer ovako ne možemo graditi dejtonsku BiH.

MARIOFIL LJUBIĆ

Šta vi predlažete mene zanima?

MOMIR TOŠIĆ

Predlažemo zaključak. Molim vas mi smo u svakom trenutku prihvatili kompletnu terminologiju Dejtona, kažemo BiH dva entiteta, bošnjaci i sve ono što je u terminologiji. Moramo se oko toga izjasniti, jer mi ne možemo stalno prekidati sjednice i tražiti i ovako ćemo otići u nedogled ako svako dođe za ovu govornicu isprovocira predstavnike srpskog naroda u Parlamentu i u Ministarskom savjetu itd.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Tošiću. Riječ ima predsjedavajući Predsjedništva gospodin Belkić, a onda nek se pripremi uvaženi zstupnik gospodin Hilmo Neimarlija.

BERIZ BELKIĆ

Poštovani poslanici, ja mislim da ja ni jednom riječju nisam pomenuo narod, srpski narod u BiH i bilo koji narod. Ja vas molim nemojte mi to imputirati. Javno sada govorite za ovom govornicom građani BiH u ovoj skupštini. Ljubi u BiH tragom vaše izjave, vi tražite da se ja izvinjem srpskom narodu BiH. Zašto mi to radite kad nisam pomenuo srpski narod ni

jednom riječju. Gospodine Tošiću, ja sam pojasnio i ponovno kažem, smatram da je agresiju na ovu državu izvršila JNA i paravojne formacije u BiH. Nisam ništa drugo rekao. Narod nisam pomenuo ni jednom riječju.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem predsjedavajućem Predsjedništva gospodinu Belkiću. Repliku ima uvaženi zastupnik gospodin Tošić. Molim da uvaženi zastupnik Neimarlija mora pričekati.

MOMIR TOŠIĆ

Gospodo, ja ne znam da li smo mi kompetentni ovdje? Ako jesmo dajmo da konačno organizujemo samo sjednicu na tu temu. O tome ko je bio agresor i da li je bio srpski narod, da li je srpski narod pomagao, molim vas, pošto sam ja rekao da li su Tošići mogli biti agresori na svojoj Ilidži i Bosiljčiči i Jokići da ne nabrajams ve druge familije, ja sam odatle krenuo.

Drugo, da li, da ne pominjemo sada, da ne otvaramo problem Tuzle, kolone ko te momke pobi? Kakav je to bio sukob? Dobrovoljačke ulice? Molim vas, ako hoćemo da priča o terminologiji o karakteru rata zakažite sjednicu ali nemoj da više pokazujemo u ovom trenutku ovdje na ovom mjestu od visokoh funkcionera ono što ne stoji u Dejtonskom sporazumu da idemo ka toleranciji i pomirenju i ostalom i u tome mi ne možemo se nikada s tim pomiriti. Znači, tražimo isto kao što nama repliciraju.

MARIOFIL LJUBIĆ

Ma koji ste vi a koji smo mi ovdje. Predložite točku dnevnog reda. Tražite li točku dnevno reda donošenje zaključka.

MOMIR TOŠIĆ

Mi tražimo ovdje da Predstavnički dom donese jedinstven zaključak da te terminologije koja nije Dejtonskim sporazumom. Ne može biti, da će svako onaj ko promijeni terminologiju koja je Dejtonom i Dejtonskim ustavnom ustanovljena biti opomenut, prekinuta sjednica pet minuta i nastavljena. To tražimo mi da se o izjasni Predstavnički dom.

MARIOFIL LJUBIĆ

Ko je za? Riječ ima uvaženi zastupnik gospodin Hilmo Neimarlija. Što svaki put minirate sjednicu. Kad dođemo pri kraju.

HILMO NEIMARLIJA

Kolege zastupnici, gospodine predsjedavajući, uvaženi gosti, dakle, ovo što smo čuli od kolege predsjednika Kluba SDS-a, naravno ni u kom slučaju nije prijedlog za dopunu dnevnog reda i ja sa svoje strane pomogao bih s tim što bi, da bi skratili ove nevolje, može ići kao prijedlog dopune dnevnog reda, prijedlog da se naš dom pozabavi jezikom kojim razgovaramo u Parlamentu načelno, može i konkretno oko kvalificiranja ili upotrebe kvalifikacija onoga što se događalo u BiH a da se to precizira naravno, a ne da se predlaže kao tačka dnevnog reda zaključak SDS-a i, zato molim vas dajte da se poštujemo. Zaključak koji

je ponuđen. Ovdje je zaključak a ne prijedlog za razmatranje određenog pitanja, to je, recimo, upotreba jezika i upotreba određenih kvalifikacija, pa ja molim poslanike da se odrede čime ćemo se zapravo baviti. Taman posla da se ja bavim unaprijed u dnevnom redu zaključkom poslanika iz SDS-a.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Hilmi Neimarliji. Riječ ima uvaženi zastupnik gospodin Mirko Banjac. Je li još neko želi?

MIRKO BANJAC

Prvo poštovana gospodo, otkud pravo nekome da jedan legalan način parlamentarnog rada naziva miniranjem ili deminiranjem kako vama. Nemate vi gospodine predsjedavajući na to pravo šta je ovdje ružno. Ružno je jedino što je gospodin predsjedavajući dao karakter ocjene rata suprotno odredbi Dejtonskom mirovnom sporazumu. Ja sam predložio, zaključak je ... ja se ne ljudim. Ja znam kakav je trend rada u ovoj skupštini. Ja molim, nimalo se ne ljutim što vi niste glasali. To je vaše pravo da glasate za ili protiv. A vi gospodo jedan legitimni postupak ovdje osuđujete. Šta vi hoćete u stvari? Hoćete da se ovdje ćuti. Hoćete da mi ovdje sjedimo pokorno, izvršavajući nečija naređenja a sve drugo nazivajući neprijateljstvom ili miniranjem, e to gospodo ne može. Tako nećemo raditi i tako nećemo nikud stići. Niko se ovdje ne treba da ljuti. Ja se nimalo ne ljutim i spreman sam sutra saradivati sa gospodinom Belkićem u bilo kojoj oblasti, ni jedan jedini razlog nemam da bude suprotno, ali vas gospodo pitam. Dikle ćete vi drugačija mišljenja nazivati neprijateljstvom ili ne znam čim drugim, miniranje. Zato ja predlažem gospodine Belkiću, mene kao poslanika koji sam ovdje, ja se izvinjavam što vam se obraćam. Ja sam ovdje, možda niste bili prisutni rekao u ovoj sali, ako još neko jednom bude nazivao agresijom rat u BiH koji je potpuno jasno definisan u Dejtonskom mirovnom sporazumu, dok taj sjedni u ovoj prostoriji neću sjediti ja. Jer, ja njega ničim neću da vrijeđam a nema ni on pravo da vrijeđa mene ili bilo koga drugog. Znači, ne osim tebe. Ako vi niste spremni da se izvinete zbog vaše upotrebe termina agresija, ja ću ili napustiti ovu salu ili evo predlažem donošenje zaključka da se vaš taj stav osudi. Nisam spreman da se vaš stav osuđuje. Ako vi smatrate da treb da kažete, da ste možda, da kažem ishitreno ocijenili rat mimo onoga što piše u Dejtonskom mirovnom sporazumu, meni će to biti dovoljno da nastavim raditi. Šta ima smisla gospodine Neimarlija. Ima smisla da vi mašete rukama. Ma mašite vi kome hoćete to je vaš problem.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Mirku Banjcu. Ja da sad kažem, ja nisam mislio ovdje ni na kakav prijedlog. Što to se neko ljudi. Ja sam mislio na sve nas, da je očito da miniramo naš rad. Prema tome, nemojte misliti da je na taj prijedlog. Prema tome riječ ima uvaženi zastupnik gospodin Damir Mašić.

DAMIR MAŠIĆ

Drage kolege, dragi novinari, gosti, članovi Vijeća ministara, gospodin Banjac u svojim dosadašnjim izlaganjima uvijek je bio pun tolerancije i suživota i svega, međutim, ove ocjene sada su totalno jednostrane. Zašto mi kao Predstavnički dom ne bi napravili rezoluciju kojom tražimo od svih nadležnih faktora u BiH da se pohapse ratni zločinci koji se i dan danas šunjavu po bosanskohercegovačkim šumama. Zašto to niste spremni da uradite

gospodine Banjac. Pri tome ne mislim ni na jedan narod, mislim na sve ratne zločince koji su osumnjičeni od Međunarodnog suda za ratne zločine iz Haga. Što se tome ne okrenemo. Hvala.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvlajujem uvaženom zastupniku gospodinu Damiru Mašiću. Riječ ima uvaženi zastupnik gospodin Mašić.

DAMIR MAŠIĆ

Gospodine Banjac, ja znam da sam ja momak, ali to nije, ja sam poslanik i ja sam dobio glasove u ovoj skupštini isto kao i vi. Ja sam poslanik za vas, a to što sam ja mlad to je moja prednost i hvala vam na tome.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Mašiću. Riječ ima uvaženi zastupnik gospodin Mirko Banjac.

MIRKO BANJAC

Gospodine uvaženi poslaniče Mašiću je li, ja se izvinjavam što ne znam ime. Ja nikad kao čovjek nisam stajao iza ničijeg djela niti ko treba da stoji iza mog djela. Vi ste danas stali kao mlad, sposoban, perspektivan čovjek i iza eventualnog djela gospodina Belkića.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Mirku Banjcu. U ime Kolegija dajem stanku deset minuta. Sazivam sjednicu Proširenog kolegija u sali do ove, trojka.

/PAUZA/

Mi se još izjasniti pod dva pitanja o dvije dopune za današnju sjednicu dnevnog reda. Evo, ja očekujem uvaženog zastupnika gospodina Tošića koji je imao prijedlog na Proširenom kolegiju, ali dok se on ne pojavi imamo još jedno pitanje koje je predožio uvaženi zastupnik gospodin Ramiz Vilić. Ja predlažem da uvaženi zastupnik izađe i pročita šta predlaže da ne bude zabune i da odmah glasamo o tome, pa ćemo se izjasniti još o ovom sljedećem pitanju i da vidimo možemo li po dnevnom redu.

VILIĆ RAMIZ

Ja da ne ponavljam ono što sam maloprije govorio iza ove govornice, Ja ne mogu prihvatiti da ovaj parlament je samo legalan da formira komisiju na dijelu Federacije a ne na čitavoj teritoriji BiH. Prema tome, ja predlažem formiranje privremene istražne komisije za ispitivanje porijekla naoružanja pronađenog u skladištima Istočni Mostar i Han Pijesak. Ja toliko.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Viliću.

Ko je za? Hvala.

Ko je protiv? Nema.

Suzdržanih?

Od 34 koji su tu, za je bilo 26 bez glasova protiv sa 7 glasova suzdržanih, zato što imamo malo više uzdržanih potrebno je entitetski.

Ko je sa teritorija RS za? Hvala.

Ko je sa teritorija Federacije za?

Sa teritorija Federacije bilo za 23 sa teritorija RS 3 znači nije prošlo. Pozivam uvaženog zastupnika gospodina Tošića on je još imao prijedlog.

MOMIR TOŠIĆ

Gospodine predsjedavajući, gospodine predsjedniče Predsjedništva, gopsodo poslanici, mi smo dogovorili na Proširenom kolegiju, da idemo sa rezolucijom i ona glasi ovako. Ona se već štampa pda zbog toga da ne bi gublili u tempu i dinamici, znači, rezolucija i poštovanju i korištenju terminologije shodno Dejtonskom mirovnom sporazumu. Obavezuju se svi nosioci javnih funkcija u BiH da u službenoj komunikaciji koriste terminologiju u skladu sa odredbama Dejtonskog mirovnog sporazuma. Predlagači su Klub SDS, Klub PDP, SNSD, DSP, SNS, SPRS i nezavisni poslanik gospodin Mirko Banjac.

MARIOFIL LJUBIĆ

Havhaljujem.

Ko je za?

Riječ ima uvaženi zastupnik gospodin Avdić.

SEAD AVDIĆ

Mi prihvatamo da stavimo na dnevni red rezoluciju, a tekst je o tom po tom.

MARIOFIL LJUBIĆ

Ovo je uvrštavanje u dnevni red.

Ko je za? Hvala.

Ko je protiv? Nema.

Suzdržanih? Hvala.

Od 38 koji su tu, za 27, bez glasova protiv – suzdržano 6. Ipak da ne bude spora, mi ćemo provjeriti i entitetsko.

Ko je iz Federacije BiH za? Hvala.

Ko je iz RS za?

Iz Federacije BiH 14 za? Iz RS 13 za. Znači uvrstili smo u dnevni red točku donošenje rezolucije či ćete tekst dobiti pa će se o njoj kasnije moći razgovarati. Znači, zaključujem ovaj dnevni red.

Možemo još jednom samo ako ima potrebe da pročitamo dnevni red, radi stenograma možda.

1. Usvajanje zapisnika sa 23. i 34. sjednice Doma;
2. Zastupnička pitanja i odgovori;
3. Izvješće Komisije Kolegija o nastojanju za postizanje suglasnosti Prijedloga zakona o statistici;
4. Izvješće Komisije Kolegija o nastojanju za postizanje suglasnosti o Prijedlogu zakona o koncesijama BiH;
5. Izvješće Komisije Kolegija o nastojanju za postizanje suglasnosti o zahtjevu Vijeća ministara za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zrakoplovstvu BiH po hitnom postupku;
6. Izvješće Komisije Kolegija o nastojanju za postizanje suglasnosti o Rezoluciji o reguliranju pravnog statusa institucija znanosti i kulture BiH;
7. Izvješće Komisije Kolegija o nastojanju za postizanje suglasnosti o prijedlogu zaključka zajedničke komisije koja je usuglašavala zakon o pravobraniteljstvu BiH;
8. Zahtjev za razmatranje Prijedloga zakona o osiguranju depozita BiH po hitnom postupku članak 104. Poslovnika;
9. Zahtjev Vijeća ministara za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Centralnoj banci BiH po hitnom postupku članak 104. Poslovnika;
10. Prijedlog zakona o zaštiti prava nacionalnih manjina – prvo čitanje – predlagatelj Vijeće ministara;
11. Prijedlog zakona o upravi – prvo čitanje;
12. Izvješće o izvršenju proračuna Predsjedništva BiH za 2001. godinu;
13. Godišnje izvješće Centralne banke BiH za 2001. godinu i finansijsko izvješće;
14. Izvješće o poslovanju Ureda za reviziju finansijskog poslovanja institucija BiH za 2001. godinu;
15. Izvješće Komisije za ljudska prava, imigracije, izbjeglice i azil o posjetama jednom broju općina u BiH;
16. Rezolucija o politici zdravlja za sve građanje BiH – predlagatelj zastupnik Sead Buturović;
17. Izbor članova i zamjenika članova izaslanstva Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine u Vijeću Evrope, to je točnije utvrđivanje kriterija;
18. Davanje suglasnosti za ratificiranje
 - a) Ugovor između BiH i Savezne Republike Jugoslavije o carinskoj suradnji i uzajamnoj pomoći,
 - b) Sporazuma između Vijeća ministara BiH i Vlade Savezne Republike Njemačke o finansijskoj pomoći radi osnivanja poduzeća od strane stručne radne snage koja se vraća u BiH;
 - c) Razvojnog kredita Sporazuma Projekt kredita za privatni sektor između BiH – RS i Međunarodna asocijacija za razvoj;
19. Formiranje komisije koja će provesti parlamentarnu istragu u vezi prodaje oružja Izrael-Kamerun ili Kamerun-Izrael;
20. Formiranje istražne komisije za ispitivanje slučaja pronalaska granata – oružja u Mostaru;
21. Donošenje rezolucije

To je dnevni red koji imamo na današnjoj sjednici. Mislim da tu nema ništa sporno. Predlažem da se izjasnimo o kompletnom dnevnom redu koji je ovdje sada pročitao. Nadam se da nismo ničije zaboravili.

Ko je za? Hvala.

Protiv? Nema.

Suzdržanih? Nema.

Konstatiram da je od 40 nazočnih 40 glasalo za. Time smo usvojili ovaj dnevni red. Prelazimo na prvu točku dnevnog reda.

Ad.1. Usvajanje zapisnika sa 23. i 24. sjednice Zastupničkog doma

Zapisnike sa 23. i 24. sjednice nadam se da ste dobili. Otvaram raspravu. Da li ima primjedbi na zapisnik? Javlja li se neko za diskusiju? Ako se ne javlja zaključujem raspravu. Prelazem da se izjasnimo da prihvatimo ove zapisnike sa ove dvije sjednice.

Ko je za? Hvala.

Ima li protiv? Nema.

Suzdržanih? – 1

Od 40 nazočnih 39 za i 1 suzdržan time smo usvojili ove zapisnike, ali uvijek postoji mogućnost intervencije i utvrđivanja korekcija. Zahvaljujem. Prelazimo na drugu točku dnevnog reda. Radi se o zastupničkim pitanjima i odgovorima.

Ad.2. Zastupnička pitanja i odgovori

U međuvremenu od 24. do 25. sjednice Doma, odgovore na postavljena pitanja dobili su uvaženi zastupnici gospoda Boro Bjelobrč, Mirko Mijatović, Senad Šarganović, Adem Borić, Osman Brka, Franjo Majdandžić, Mirko Baković, Salih Kulenović, Miro Grabovac-Titan.

Da li ima danas zastupnika koji žele postaviti zastupnička pitanja. Molio bih da se stvarno držite Poslovnika i da ono što pročitate i da date pismeno. Ima uvaženi zastupnik gospodin Kovačević. Neka se pripremi uvaženi zastupnik gospodin Amidžić.

LJUBOMIR KOVAČEVIĆ

Dame i gospodo, uvaženi člani predsjedavajući Predsjedništva, predsjedavajući Parlamenta, poštovane kolege poslanici, kad je klizavo bilo zimus ja sam postavljao pitanje zašto se putevi ne pospu itd. pa dobio sam odgovor u proljeće kad se snijeg otopio. Sada sam postavio poslaničko pitanje koje danas ponovo postavljam. Prije mjesec dana. Šta je sa otvaranjem graničnog prelaza u Šamcu koji treba da radi, kako gospodin Beriz Belkić često upotrebljava izraz «punim kapacitetom». Taj most je međunarodna zajednica finansirala, napravila nam most tako moderan, trake moderne, može prolaziti željeznica i put i teretni saobraćaj a on nije puštan da radi punim kapacitetom. Nema saobraćaja teretnog, željezničkog i tome slično. Problemi, znači, mi unutar BiH nismo mogli između sebe da riješimo određena pitanja. Ljudi svaka im čast u međunarodnoj zajednici koja toliki novac ulaže u nas. Napravili su takav most jedan koji nas povezuje sa Republikom Hrvatskom. Govorimo kako treba carine da ubiramo, šuplja nam granica, Graničnu službu formirali aman, ja sam nešto ip ročitao u nekim novinama u nas ljudi se specijalizuju da kaleme ruže. Možda da su kalemili neke ruže na tom mostu pojedini članovi koji kaleme ruže, možda su mogli ukalemiti ruže

koje bi bile ruže prosperiteta i napretka ove BiH koja je, rekli smo, slušao sam vas ovdje 3-4 sata diskusije, stvarno koja je izmučena, porušena, napaćena, bilo je ono što je bilo, ja u to neću da ulazim, ali kažem da, ipak taj most i stavio sam oznaku hitno, hitno. Ja odgovora na to pitanje nisam dobio i molim stvarno s ovog mjesta međunarodnu zajednicu da ponovo moramo moliti i moramo priznati da mi nismo sposobni neka najosnovnija pitanja da riješimo. A pitanje ponovo postavljam pod oznakon «hitno, hitno, hitno».

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Kovačeviću. Riječ ima uvaženi zastupnik gospodin Amidžić a neka se pripremi gospodin Damir Mašić.

MARKO AMIDŽIĆ

Gospodo predsjedavajući, kolege zastupnici, prije današnje rasprave, vezane za dnevni red, ja sam bio pripremio zastupničko pitanje koje je bilo upućeno Kolegiju Zastupničkog doma. Dikle se stigo sa prijedlogom izmjena Poslovnika Zastupničkog doma, s obzirom da je ta procedura bila otvorena do 15.4. o.g.

S obzirom na objektivno vrijeme u kome to pitanje treba otvoriti ili završiti, ja sam odlučio da vas podsjetim na to, ali, s obzirom na moja očekivanja da to neće biti tako lako, onda sam se odlučio da Zastupničkom domu predložim odluku o dopuni Poslovnika Zastupničkog doma, uvođenjem jednog članka 37.a. vezano za implementaciju komisije za sigurnost i obranu kao stalnog tijela u Zastupničkom domu. Ja sam to uradio u vidu jednog konačnog akta pismenog i prikupio potpore nekih zastupnika. Ja ću vam to sad uručiti kao prijedlog s molbom da, znači, umjesto odgovora na ono pitanje koje sam htio postaviti, ovo uvrstite na narednu radnu sjednicu Doma, uz molbu drugim zastupnicima da, znači, dileme oko naziva, sadržaja rada riješe da daju svoje prijedloge, znači, da bi taj posao koga je i Predsjedništvo BiH prihvatilo, koga smo mi prihvatili na seminaru NATO-a i OSCE-a na Bjelašnici zvršili makar u 6. mjesecu. Ponavljam, ovo ističem radi molbe zastupnicima da uđemo u tu proceduru i da nađemo moguće rješenje kako odgovara s obzirom na način odlučivanja u ovom domu. Znači, jedno moguće rješenje oko koga je, znači, moguće dobiti jednu parlamentarnu većinu. Ja vam dajem pismeni prijedlog a vi ga, na moju molbu, pokušajte uvrstiti u dnevni red, normalno i drugi zastupnici daju svoje prijedloge i da to riješimo. Hvala vam.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Marku Amidžiću. Riječ uvaženi zastupnik gospodin Damir Mašić a neka se pripremi uvaženi zastupnik gospodin Senad Šarganović.

DAMIR MAŠIĆ

Drage kolege, gosti, predstavnici medija, ja imam dva poslanička pitanja. Prvo je, kada će prestati dvostruki tretman građana BiH na teritoriji SRJ? Obrazloženje. Građani BiH koji dolaze sa teritorije Federacije BiH, prilikom ulaska u SRJ u roku 24 sata dužni su se prijaviti najbližoj policijskoj stanici, dok to nije slučaj za građane koji dolaze sa teritorije RS. Međutim, to ne bi bio problem veliki da vas u Ministarstvu unutrašnjih poslova ili u policijskoj stanici u kojoj se prijavite ne omalovažavaju, provociraju, primoravaju na čekanje

od nekoliko sati dok navodno ne dođe neki inspektor koji treba da stavi svoj potpis ili paraf na pomenuti dokument. Ovo ne pričam iz glave, ovo sam doživio ličnoma svojoj koži nekoliko puta.

Druga stvar, građani koji dolaze sa teritorije RS na jugoslovenskim auto-putevima, plaćaju cestarini u visini od jedne komvertibilne marke ili pola eura, dok građani sa teritorije Federacije BiH plaćaju taj iznos ali u visini od 10 KM ili drugim riječima deset puta skuplje. Sve su ovo primjeri očite i izvjesne diskriminacije konstitutivnih naroda i građana iz BiH na teritoriji SRJ. Opravdanje takvom ponašanju od strane SRJ, zaista, ne postoji, naročito ako uzmemo u obzir odluku o konstitutivnosti naroda i građana na cijeloj teritoriji BiH. To je prvo poslaničko pitanje.

Moje drugo poslaničko pitanje. Zašto putnički automobili na graničnom prijelazu Sremska Rača između SRJ i BiH moraju čekati po nekoliko sati da pređu granicu stojeći u koloni iza kamiona i teretnih motornih vozila. I, ovo nije isto priča o frazama, ovo sam isto dva-tri puta doživio. U koloni, ne samo ja, nego svi građani putničkim vozilima koji prelaze taj granični prijelaz. Ja ne znam nisam ekspert u tom slučaju. Postavlja se pitanje. Da li taj granični prijelaz uopće treba da bude registrovan da bude za prevoz robe ili samo za prevoz putnika? Da li on zadovoljava te ktiretije? Hvala.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Mašiću. Riječ ima uvaženi zastupnik gospodin Šarganović a neka se pripremi uvažena zastupnica gospođa Bahrija Osmanović. Da li još neko želi nek se prijavi.

SENAD ŠARGANOVIĆ

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo. Prvo pitanje. Kako Vijeće minsitara misli riješiti problem prometne izolacije Unsko-sanskog kantona, vezano za uvoz naftnih derivata cestovnim putem, obzirom da 15.6. na snagu stupaju mjere hrvatske vlade, kojima je zabranjen transport naftnih derivata u pravcu U-S kantona preko ... Izečić?

Drugo. Kada će biti pušten u promet granični prijelaz Užljebić?

Treće. Da li će preko graničnih prijelaza Užljebić i Maljevac biti omogućen privremeni uvoz naftnih derivata cestom, obzirom na zabranu uvoza preko G-P Izečić od 15.6. do 15.9.?

Četvrto. Kada će biti izgrađeni G-P Izečić, obzirom na odobrena finansijska sredstva za izgradnju G-P Izečić?

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem. Riječ ima uvažena zastupnica Osmanović. Neka se pripremi uvaženi zastupnik gospodin Salih Kulenović.

BAHRIJA OSMANOVIĆ

Poštovana gospodo, ja sam na 21. sjednici 12. marta postavila dva pitanja. Pod jedan. Koliko osoba u institucijama BiH rade po ugovoru duže od šest mjeseci?

Dva. Da li se priprema donošenje krovnog zakona BiH o radu, te šta će država BiH učiniti da se spriječi rad na crno.

Na drugo pitanje dobila sam odgovor. Međutim, na ovo prvo pitanje još odgovor nisam dobila i ako je od postavljanja pitanja proteklo evo više od dva mjeseca. Kao što znate u našem poslovniku u članu 128. piše da se odgovori moraju dati u roku od 15 dana. Poštovana gospodo iz Vijeća ministara ja koliko vidim izgleda da nema nikoga. Za ovo pitanje niste trebali čekati informaciju od entitetskih institucija. Meni je poznato da je problem koji tretira ovo moje prvo pitanje, a to je da tako kažem rad na crno veoma izražen, izgleda, i u institucijama BiH, a i, inače, u ovoj državi. Ja bih molila da dobijem korektan odgovor. Ja ovo ne tražim samo radi odgovora, već bi bilo krajnje vrijeme da se ovaj problem riješi i na nivou države i na svim nivoima entiteta, kantona i općine. O isprvnosti o pozitivnog odgovora, ja neću da govorim šta bi to značilo za naše školstvo, za naše zdravstvo a u krajnjem slučaju i penziona. Krajnje je vrijeme da se riješi taj problem i da se prekine više raditi na crno. Hvala.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženoj zastupnici gospođi Osmanović. Riječ ima uvaženi zastupnik gospodin Kulenović, a neka se pripremi uvaženi zastupnik gospodin Bilbija.

SALIH KULENOVIĆ

Gospodo predsjedavajući, gospodine predsjedniče Predsjedništva, uvažene dame i gospodo, mi smo danas utvrđujući dnevni red uočili i svima nam je jasno kakve su političke prilike u BiH. To je jedan način da se sagleda ad-hoc političko stanje. Isto tako ja držim da, kada su poslanička pitanja na ovom parlamentu i njihove odgovore sagledavam, također, u ovom kontekstu.

Naime, svako poslaničko pitanje koje sam ja postavio, ja sam na vrijeme i uredno dobio odgovor. Iz tih poslaničkih pitanja, odnosno odgovora uočio sam da su resorna ministarstva, odnosno Vijeće ministara prosto nemoćni da riješe ta goruća pitanja.

Mene interesuje da li je Vijeće ministara analiziralo sva do sada postavljena pitanja, a jeste, da li je na osnovu tih analiziranih pitanja izvuklo određene zaključke, u smislu predlaganja određenih zakonskih propisa i zakonske regulative, kako bi se, zaista, ta goruća problematika u BiH rješavala. Ja ću još danas i imam možda još jedno poslaničko pitanje za jednu drugu skupštinu predložiti a onda ako se ove aktivnosti ne počnu provoditi, ovo što sam maloprije govorio, smatram da nema potrebe ni postavljati ovakva pitanja. Danas je moje pitanje je, vezano opet za povratak i povratničke muke i provedbu Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma. Pitanje glasi. Zašto povratnici u RS moraju plaćati troškove dovoda el. energije do svojih obnovljivih objekata kuća i ako su prije rata imali dovedenu el. energiju? Konkretno ovdje se radi o jednom povratniku Bošnjaka u selo Bjelajce kod Mirkonjić Grada. Godinu dana ovaj povratnik traži svoja prava, čak je i ispostavljan račun od strane Elektrodistribucije RS da se ta el. energija dovede, dva-tri stuba, ne znam koliko je potrebno

zato se traži 4.700 maraka, naravno, taj povratnik se obratio svim relevantnim faktorima, svi do sada šute, Niko ništa nije odgovorio. Evo, kako se taj proces odvija na licu mjesta na ovom primjeru, a ja bih vam mogao navesti koliko god hoćete, nažalost takvih primjera. Hvala.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Salihu Kulenoviću. Riječ ima uvaženi zastupnik gospodin Željko Bilbija a neka se pripremi uvaženi zastupnik gospodin Branislav Lolić.

ŽELJKO BILBIJA

Poštovana gospodo, danas smo raspravljali o izvještaju Vijeća ministara a to je bilo sigurno prije i više od mjesec dana. Ja sam istakao da od četiri poslanička pitanja koja sam postavio u toku svog mandata, dobio sam odgovor na samo jedno. Evo i sada ne vidim ovdje nikog ni od ministara ni od zamjenika ministara, vjerovatno su to i naše neke greške na jedan način, trebali smo ovo ranije okončati, ali koristim poslaničku mogućnost da, na osnovu člana 128. stav 5. koji kaže. Ako subjekat ne dostavi odgovor u navedenim rokovima, podnosilac pitanja može zatražiti od Kolegija da pitanje koje traži usmeni odgovor obavezno uvrsti u dnevni red na prvoj narednojs jednici Doma. Od mojih poslaničkih pitanja koja sam postavio, dakle, na tri nemam odgovora. Neću biti bezobrazan pa sad tražiti na idućoj idu sva tri pitanja, ali evo tražim da ide jedno od mojih poslaničkih pitanja a to je bilo. Koliko je u institucijama BiH bilo zaposlenih u 2001.godini, da se tačno navede u službama i koliko je planirano, odnosno koliko je zaposleno u 2002. godini, od Predstavničkog doma pa nadalje, jer mislim da tu informaciju može dostaviti Savjet ministara da tu nema niko nikakvog razloga da tu krije jednu takvu informaciju i da je to samo transparentnost institucija BiH. Hvala vam.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Bilbiji. Riječ ima uvaženi zastupnik gospodin Branislav Lolić a neka se pripremi uvaženi zastupnik gospodin Adem Borić.

BRANISLAV LOLIĆ

Ja bih da postavim sljedeće pitanje. Da li i do kada Ministarstvo vanjskih poslova namjerava odobriti otvaranje počasnog konzulata Ukrajine u Prnjavoru i imenovanje počasnog konzula, a vezano za zahtjev ambasadora Ukrajine za BiH sa sjedištem u Zagrebu upućen u proceduru Predsjedništvu i Ministarstvu vanjskih poslova još prije više od dvije godine?

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Loliću. Riječ ima uvaženi zastupnik gospodin Adem Borić. Neka se pripremi uvaženi zastupnik gospodin Boro Bjelobrk.

ADEM BORIĆ

Moje pitanje upućeno je predsjedništvu BiH, a ono glasi. Na temelju čega se vrši ovih dana masovni otpust vojnika Vojske Federacija BiH?

Obrazloženje. Predsjedništvo BiH je donijelo odluku o otpustu, pod uslovom da Parlament Federacije BiH donese program o otpustu. Meni nije poznato da je Parlament Federacije donio otpust, pa tražim pismeno ako je moguće od Pretsjedništva odgovor.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Boriću. Riječ ima uvaženi zastupnik gospodin Boro Bjelobrk a neka se prirpemi uvaženi zastupnik Miloš Jovanović.

BORO BJELOBRK

Prvo dvije stvari koje vas neću pitati, a to je, dobro što me neki tapšu po ramenu ali ne znam što me Mirko Banjac tapše po prsima? To vas neću pitati. A neću vas, također, pitati što nismo imali raspravu o ustvnim promjenama, a toliko smo da kažem ovdje decibala ovdje podigli. Neću vas pitati ni ko je zadužen za duhovitost u Kolegiju Predstavničkog doma, jer moram priznati da se krajnje neuspješno radi pa me zbog troga ne interesuje ime i prezime. Ima, veo sad će bukvalno, godina dana kako insistiram na dva pitanja. Moje uvažene kolege iz Kolegija se doslovno bave svim drugim osim svoje obaveze iz Poslovnika. Moja konačna informacija po četvrti put napisana je i glasi za moje pitanje u Moskvu da je Ivanić telefonom obavijestio ministra inostranih poslova da putuje u Moskvu i to meni tako moje kolege fino prosljede a ja tražim njegovu intervenciju. Gospodo, neću upotrebljavati atribucije, ali vas lijepo molim da bar ostanemo ljudi. Godinu dana tražim da mi ... informaciju o događajima u Banja Luci i Trebinju ili niste građani ove zemlje, a u najmanju ruku ja vas ne osjećam uopšte kao svoje kolege u Parlamentu i to isključivo na onoj poslovničkog ravni. Tri dodatna pitanja. Tražim od Vijeća ministara informaciju u kojim se zemljama mogu nostrificirati diplome stečene u bosanskohercegovačkim univerzitetima?

Drugo pitanje. Šta konkretno Vijeće minsitara namjerava preduzeti do kraja 2002. godine, kako bi se smanjile ocjene rizika kod razvojnih banaka u evropskih zemljama?

Treće pitanje. Tražim od Ministarstva za spoljnu trgovinu detaljne podatke o prometu oružja i municije između BiH i drugih zemalja o pojedinačnim ugovorima od 1977. godine do danas? Hvala lijepa.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Bori Bjelobrku. Riječ ima uvaženi zastupnik gospodin Miloš Jovanović, a neka se pripremi uvaženi zastupnik gospodin Osman Brka. Dobićete intervenciju, poslije uvaženog zastupnika Jovanovića.

MILOŠ JOVANOVIĆ

Poštovano Predsjedništvo dame i gospodo, pošto se ovaj problem nije mogao riješiti redovnim putem, znači, prinunjen sam da postavim poslaničko pitanje. Kada će opština Kladanj nadoknaditi načinjenu štetu Đerić Vladi iz sela Noćaevići, jer je na njegovom imanju neovlašteno izgradila džamiju?

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Milošu Jovanoviću. Poslovničku intervenciju ima uvaženi zastupnik gospodin Željko Bilbija a onda neka sačeka uvaženi zastupnik gospodin Brka.

ŽELJKO BILBIJA

Poštovana gospodo, mi smo danas već dosta razgovarali o terminologiji kojukoristimo ovdje u ovoj sali Predstavničkog doma, ja bih zamolio gospodina Bjelobrka, kada je rekao Ivanić, Ivanić je, ipak, gospodin, predsjednik je mjerodavne vlade pa prema tome gospodine Bjelobr, bez obzira na poslove i sve, ali mislim da je red da se tako i oslovi.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Bilbiji. Riječ ima uvaženi zastupnik gospodin Osman Brka.

OSMAN BRKA

Uvaženo Predsjedništvo, biću vrlo kratak i smatra da ću jedno vrlo važno pitanje postaviti. Smatram da je jedno od gorućih pitanje u BiH, pitanje povratka i pošto znam hodajući po terenu po BiH da je jedno od vrlo važnih pitanja problem rješavanja povratka ljudi iz susjednih nam država i da je to jedan ozbiljan problem povratka u prostore BiH. Pitam Ministarsko vijeće i rukovodstvo našeg parlamenta, jer što se tiče putovanja naše Ministarsko vijeće i naš parlament jako mnogo putuju. U kojoj fazi je rješavanje svih problema sa susjednim državama sa Republikom Hrvatskom i SRJ ... hvala vam.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Brki. Zaključujem ovu točku dnevnog reda. Znači, ovim je završena druga točka. Prije prelaska na 3. točku dnevnog reda ja sam dužan jedno obavještenje. U pauzi je zasjedao Prošireni kolegij ovog zastupničkog doma. Mi smo postigli jedan dogovor u pogledu održavanja sljedeće, znači 26. sjednice, koja će biti svakako posvećena pitanja donošenja i rasprave budžeta institucija BiH i zakon institucija, naš je prijedlog, mi smo se dogovorili da to pitanje bude razmatrano 29.5. u 11 sati. Komisiji predložimo da umjesto 27. komisiji ovlaštenoj, to je za finansije i proračun da zasjeda 28. radi amandmana a onda je rok 48 sati. Znači, mi kao kolegij smo prihvatili da se on skрати na 24. Znači, da se ti amandmani mogu obnoviti na samoj sjednici. Znači, Komisija neka zasijeda 28. Mi zasjedamo 29. znači, imamo dovoljno vremena da u suradnji sa Domom naroda to pitanje, nadam se dovedemo do kraja. Ja mislim da ste svi svjesni i ozbiljnosti situacije i potrebe da Proračun razmatramo na sjednici što ranije idućeg tjedna, znači ne remeteći proceduru koju moramo provesti, ali uvažavajući i vaše razumijevanje da smo spremni da idemo nekim kraćim rokovima. Mislim da je ovo sasvim u redu i korektno. Znači, vi ćete dobiti pozive ovdje, ali to je 29.5. u 11 sati. Molim Komisiju da zasjeda umjesto 27. – 28. u koje vrijeme odrede. To je to.

Prelazimo na treću točku dnevnog reda.

Ad.3. Izvješće Komisije Kolegija o nastojanju za postizanje suglasnosti o Prijedlogu zakona o statistici

Na 21. sjednici 21.3.2002. godine, Prijedlog zakona razmatran je u drugom čitanju. Taj zakon je dobio većinu, ali nije dobio entitetsku većinu. Bilo je potrebno provesti postupak usuglašavanja. Vi ste dobili danas izvješće o nastojanju za postizanje suglasnosti o Prijedlogu zakona o statistici BiH. Ali, da ne bih to ja sve čitao, ali, uglavnom, ja ću pročitati onaj zadnji red. Članovi Kolegija nisu se usuglasili oko prjedloga zakona. Znači, samim time je potrebno provesti proceduru. Procedura je, to je član ja mislim 65. stavak 4. koji traži da se izjasnimo ukupno kao dom, s tim da ne smiju biti dvije trećine iz svakog entiteta dvije trećine ili više protiv toga. Znači, mi nemamo tu nikakve rasprave više. Ne. Samo glasanje.

Ko je za? Mi se izjašnjavamo o zakonu. Mi smo dostavili izvještaj u kome je rečeno da nije postignuta suglasnost. On je dobio većinu Doma, nije imao entitetsku većinu. Bio je pokušaj. Pokušaj nije uspio.

Sad se moramo izjasniti o zakonu.

Ko je za? Sad glasamo kao kompletan dom. Hvala.

Ko je protiv? Hvala.

Suzdržanih? Nema.

Sad idemona entitetsko.

Ko je iz Federacije BiH protiv?

Ko je iz RS protiv?

Znači, ukupno kod glasanja, znači čitavog doma za je bilo 24 a 10 protiv.

Po entitetima iz Federacije nije niko bio protiv iz RS taman dovoljno 10 protiv. Znači, nije prošao.

Mi smo ovim okončali ovaj postupak. Sada Vijeće ministara ili drugi predlagatelji znaju šta im je činiti. Mi prelazimo na sljedeću 4. točku dnevnog reda.

Ad.4. Izvješće Komisije Kolegija o nastojanju za postizanje suglasnosti o Prijedlogu o koncesijama

Prijedlog zakona je na 23. sjednici 17. travnja o.g. razmatran uprvom čitanju kojom prilikom nije dobio entitetsku većinu. U Komisiji Kolegija proveden je postupak usuglašavanja. U najkraće članovi Kolegija su postigli suglasnost o Prijedlogu zakona o koncesijama u prvom čitanju. Ako je postignuta suglasnost, a jeste postignuta, predsjedavajući obavještava Dom i zakon se proglašuje usvojen u prvom pitanju. Potom se prelazi na drugo čitanje. Provodi se procedura po članu 96. Poslovnika. To je rasprava i glasanje o predloženim amandmanima. To ide na, dogovorili smo se da to ide na narednu sjednicu. Znači, time smo završili. Tu je bilo određenih amandmana, koji će se braniti u plenarnoj fazi. Evo, gospodin, između ostalih i uvaženi zastupnik gospodin Banjac.

Prelazimo na 5. točku dnevnog reda.

Ad.5. Izvješće Komisije Kolegiju o nastojanju za postizanje suglasnosti o zahtjevu Vijeća ministara za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zrakoplovstvu po hitnom postupku članak 104. Poslovnika

Na 23. sjednici zahtjev Vijeća ministara nije dobio entitetsku većinu. Također, Kolegij je razmatrao i u najkraće nije postigao suglasnost, znači samo je bilo pitanje o proceduri. Znači, mi smo dužni da provedemo proceduru.

Ko je za? Po hitnom postupku član 104. što je traženo.

Ko je protiv?

Suzdržani?

Entitetsko.

Ko je iz RS protiv?

Iz Federacije ko je protiv?

Znači, zakon je dobio većinu ukupnog broja od 36 zahtjev za hitnost, znači od 36 – 26 za – 10 protiv. Entitetski iz Federacije niko protiv iz RS 10 protiv, znači, nije prihvaćena procedura 104. ide u redovitu proceduru.

Ad.6. Izvješće Komisije Kolegija o nastojanju za postizanje suglasnosti o rezoluciji, o reguliranju pravnog statusa institucija nauke i kulture BiH

Na 23. sjednici 17. travnja Dom je razmatrao ovu rezoluciju koju je predložio uvaženi zastupnik gospodin Sead Avdić. Rezolucija nije dobila entitetsku većinu. Komisija Kolegij je proveo postupak usuglašavanja u najkraće Kolegij nije postigao suglasnost o rezoluciji. Predlažem da se izjasnimo kao dom.

Koje za? Hvala.

Ima li protiv? Hvala.

Ima li suzdržanih? Nema.

Prelazimo na entitetsko.

Iz Federacije BiH ko je protiv? Nema niko.

Iz RS ko je protiv?

Od 36 koji su glasali 26 za – 10 protiv. Većina tu ima. Po entitetima. Iz Federacije niko protiv. Iz RS 10 protiv. Znači, nije prošlo. Prelazimo na 7. točku dnevnog reda.

Ad.7. Izvješće Komisije Kolegija o nastojanju za postizanje saglasnosti u prijedlogu zaključka zajedničke komisije koja je usuglašavala zakon o pravobraniteljstvu BiH – naglašavam Zakon je usvojen i proglašen, ovo se radi samo o zaključku

Na 21. sjednici Doma, Dom je usvojio izvješće zajedničke komisije o usuglašavanju jedinstvenog teksta zakona o pravobraniteljstvu.

Napominjem, Zakon je usvojen i objavljen. Zaključak koji je Komisija predložila u izvješću nije dobio entitetsku većinu.

Prema tome, potrebno je provesti postupak glasanjem do kraja.

Ko je za zaključak? Hvala.

Ko je protiv? Hvala.

Ima li suzdržanih? Nema.

Po entitetima iz RS ko je protiv?

Iz Federacije ko je protiv? Nema.

36 koji su glasali – 26 za 10 protiv. Ima većinu. Po entitetskom. Iz RS 10 protiv iz Federacije bez glasova protiv nije dobio dovoljnu većinu. Zahvaljujem.

Prelazimo na 9. točku dnevnog reda.

Ad.9. Zahtjev Vijeća ministara za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama zakona o Centralnoj banci BiH po hitnom postupku – članak 104. Poslovnika

Prijedlog zakona u Domu je primljen 14. svibnja o.g. Sukladno članku 104. stavak 2. zahtjev je uvršten u dnevni red na prvoj narednoj, znači, sljedećoj sjednici to je danas. Izvlyite. Otvaram raspravu o zahtjevu za hitnost člana 104. smanjivanje rokova.

ŽELJKO MIRJANIĆ

Samo momenat. Ovo je sad zakon o Centralnoj banci ...

MARIOFIL LJUBIĆ

Vraćićemo se

ŽELJKO MIRJANIĆ

Vraćićemo se na depozit. Centralna banka.

MARIOFIL LJUBIĆ

Sad je Centralna banka da ne bude nesporazuma. Otvaram raspravu. Da li se neko javlja? Ako se niko ne javlja, znači, radi se o uvrštavanju hitnoj proceduri skraćivanja rokova na pola.

Ko je za? Hvala.

Ima li protiv? Nema.

Suzdržanih?

Glasalo 36 za 26 – bez glasova protiv, suzdržano 10.

Entitetski

Ko je iz Federacije BiH za? Hvala.

Ko je iz RS za? Hvala.

Federacija 23 za – RS 3 za. Famosno usuglašavanje.

Vraćamo se na točku 8.

Ad.8. Zahtjev Vijeća ministara za razmatranje Prijedloga zakona o osiguranju depozita BiH po hitnom postupku, po članku 104. Poslovnika Zastupničkog doma

Prijedlogzakona je dostavljen Domu 24. travnja 2002. godine sa zahtjevom da se razmatra sukladno članku 104. Poslovnika Zastupničkog doma. Znači, skraćuju se rokovi na

pola. Rasprava o zahtjevu Vijeća ministara. Ko se javlja za raspravu. Ako se niko ne javlja zaključujem.

Ko je za? Hvala.

Ima li protiv? Nema.

Ima li suzdržanih? Nema.

Konstatiram da je od 36 koji su glasali jednoglasno sa 36 glasova prihvaćen je zahtjev Vijeća ministara da se ovaj zahtjev, zakon razmatra po hitnoj proceduri članakl 104. Prelazimo na 10. točku dnevnog reda.

Ad.10. Prijedlog zakona o zaštiti prava nacionalnih manjina – prvo čitanje. Predlagatelj zakona je Vijeće ministara BiH

Zakon je upućen zastupnicima 28.12.2001. godine. Ustavno-pravna komisija dostavila je mišljenje 16.1.2002. godine. Kao što vam je poznato u parlamentarnoj proceduri se nalazi i Prijedlog zakona o pravima nacionalnih manjina koji su podnijeli grupa zastupnika: Miro Grabovac, Zdenko Vukić, Marko Amidžić, Mirko Baković i ja piše ovdje Mariofil Ljubić. Također, poznato vam je da se u vezi sa ovim zakonom vodila rasprava, konsultacije i sa predstavnicima Venecijanske komisije. U tom postupku došlo je do određenog usuglašavanja, te su prihvaćeni amandmani u koje sam ja kao jedan od predlagatelja i predložio i na zakon o Vijeću ministara, što je nadležna komisija, koliko imam informaciju prihvatila a i ovi ostali zakoni su u proceduri. Komisija za ljudska prava, imigraciju, izbjelgice i azil dostavila je izvješće poslanicima, ono je upućeno 28. ožujka 2002. godine. Ja pozivam, znači, radi se o rasprvi o neophodnosti i principima na kojima je prijedlog zakona zasnovan, znači, ne vodi se rasprava u pojedinostima. Nakon toga se odlučuje da li će se preći u raspravu o člancima. Ja pozivam predlagatelja Vijeće ministara ako ima potrebe da obrazloži.

Obzirom da ne žele, pozivam predsjednika Komisije da, ako ima potrebe obrazloži izještaj. Ja predlažem da ne vodimo raspravu danas o pojedinostima, znači da idemo samo o principima. Riječ ima uvaženi zastupnik gospodin Brka.

OSMAN BRKA

Uvaženi predsjedniče, uvažene kolege, gospodin Ljubić je u stvari rekao, ja ovdje to neću da ponavljam. Hoću nešto da pocrtam. Vi vjerovatno znate da su se nama u proceduri ... tri nacrti zakona. Došlo je do usaglašavanja sa Venecijanskom komisijom. Jedna delegacija Parlamentarne skupštine išla je u Pariz na tu sjednicu koja je trajala cijeli dan i na toj sjednici je bio ministar Zubak, bio je gospodin Ljubić jer su bila dva prijedloga zakona. Tamo smo usaglasili i ustanovili, u stvari da treba da bude jedan prijedlog da to bude Prijedlog Ministarskog vijeća i gospodin Ljubić je prihvatio da on amandmanski djeluje na taj zakon. Poslije povratka iz Pariza, zaista smo mi sjeli zajedno i gospodin Zubak i gospodin Ljubić i ja i bilo je još gospode prisutne i tu su usuglašeni ovi amandmani. Na takav način usuglašanim amandmanima došlo se na Komisiju.

Komisija je jednoglasno prihvatila i Prijedlog Ministarskog vijeća koje je prihvatilo amandmane gospodina Ljubića i ja i Komisija smatramo da o ovome, zaista ne trebamo više komplikovati nego da trebamo da usvojimo ovo što je dogovoreno i na Komisiji. Pa predsjedavajući izvolite vi dalje.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Osmanu Brki koji je kao predsjednik Komisije obrazložio šta je Komisija radila, ali, opet napominjem da se radi o prvom čitanju. To je, znači, članak 95. Evo otvaram raspravu. Da li se ko javlja? Ne javlja. Znači, nema o principima, znači, trebamo se izjasniti o tom prvom čitanju.

Ko je za? Hvala.

Ko je protiv?

Ima li suzdržanih? Nema.

31 je glasao i 31 je bio za. Znači, mi smo usvojili i ovo izvješće i možemo preći kad bude vrijeme na glasanje, na raspravu o pojedinostima znači i amandmanski.

Prije prelaska na sljedeću točku dnevnog reda, uvaženi zastupnik gospodin Filipović ima jednu intervenciju.

OMER FILIPOVIĆ

Ja sam uprvu htio da predložim da iskoristimo poslovničku mogućnost, pošto osjećam da neće biti amandmana do drugog čitanja da danas pređe odmah na drugo čitanje da ovaj zakon usvojimo jer postoji kompletan konsenzus i u Komisiji i ...

MARIOFIL LJUBIĆ

To bi moglo teoretski, možda bi dobro bilo da, jednostavno svi mogu da vide da pročitaju to još jednom da na jednoj prvoj od narednih usvojimo. Nadam se da neće biti velike rasprave, vi ste u prvu da je to dosta usuglašeno. Vi ste imali amandmane na onaj zakon koji sam ja sa grupom predložio i mi smo ih bili sve i prihvatili, a napravili smo kasnije zajedničku intervenciju na ovaj zakon. Pa evo, možda bi dobro bilo da ne bi, da na narednoj svi vide šta se radi. Možemo li tako prihvatiti uvaženi zastupniče? Ja se zahvaljujem na intervenciji, ali evo da ne bude ... Prelazimo na 11. točku dnevnog reda.

Ad.11. To je prijedlog zakona o upravi - prvo čitanje – predlagatelj Vijeće ministara

Upućen zastupnicima 16.siječanj 2002. godine. Nadležna je bila Ustavno-prvna komisija, koja je dostavila svoje izvješće 11.2. a izvješće je 3.4. proslijeđeno zastupnicima.

Također se ovdje vodi postupak sukladno članku 95. Poslovnika, znači, radi se samo o principima na kojima je koncipiran zakon. Znači, nema, ne bi trebalo biti rasprave o pojedinim člancima i o amandmanskoj fazi. Ja otvaram. Da li ispred Vijeća ministara želi neko ispred predlagatelja da se obrati? Nema.

Da li ispred Komisije, izvješće je ... 3.4. Nema potrebe. Evo ja otvaram raspravu. Radi se o prvom čitanju. Prema tome nije toliko hitno da se intervenira o pojedinim člancima. Da li neko želi od uvaženih zastupnika.

Ako neko ne želi u ovoj fazi da diskutira, ja predlažem, zaključujem diskusiju i raspravu.

Predlažem da se izjasnimo o Prijedlogu zakona o upravi prvo čitanje – principi.

Ko je za? Hvala.

Ima li protiv? Nema.

Suzdržanih? Nema.

32 koja su glasala – 32 za. Znači, mi smo usvojili Prijedlog zakona o upravi – prvo čitanje. Znači, slijedi dalji postupak. Prelazimo na 12. točku dnevnog reda.

Ad.12. Izviješće o izvršenju proračuna Predsjedništva BiH za 2001.

Ovdje se vori rasprava o izviješću. Naš je stv bio, da možda, oko ove točke, obzirom da je to izviješće o izvršenju proračuna jedne od institucija da možda rezultat naše rasprave bude da mi to primimo k znanju da mi to ne bi, ako budemo glasali, usvajali moramo to malo bolje pročitati. To je njihovo izviješće. Evo ja otvaram raspravu o ovom izviješću koje je dostavilo Predsjedništvo BiH, znači, o izvršenju proračuna Predsjedništva BiH za 2001. godinu. To je njihova pozicija. Da li se neko javlja? Zahvaljujem. Mi možemo zaključiti.

Da li se slažete, obzirom da je to prijedlog da primimo samo k znanju. Jesmo li za? Da mi to potvrdimo da ne bi kasnije bilo sporno.

Ko je za?

Znači, jednoglasno primili smo k znanju izvještaj. Nismo glasali o izvještaju. Nego samo da se složimo ono što sam predložio.

Ko je protiv?

Ko je suzdržan?

Znači, primili smo na znanje izvještaj sa 31 i 1 protiv. Zahvaljujem. Prelazimo na 13. točku dnevnog reda.

Ad.13. Godišnje izviješće Centralne banke BiH za 2001. i finansijsko izviješće Centralne banke BiH sa 31.12.2001. godine

Otvaram raspravu. Da li neko ispred, riječ ima uvaženi zastupnik gospodin Kovačević. Ja se nadam da ćete vi odmah predložiti kako da zaključimo da li da glasamo i prihvatimo ili nešto drugo, obzirom da je ovo vaša bliža oblast. Znači, od vas očekujemo.

LJUBOMIR KOVAČEVIĆ

Dame i gospodo, poštovani predsjedavajući Parlamenta, poštovane kolege poslanici, zastupnici, ja sam sad nešto razmišljam da li da diskutujem ili ne diskutujem. Ja sam juče na Komisiji za budžet o tome diskutovao pola sata. Bio je viceguverner Centralne banke i postvio sam 4-5 pitanja i nisam tražio na Komisiji za budžet da mi odgovore nego rekao da se pripreme i da mi danas odgovore pred poslanicima na ta pitanja. Međutim, sada nema nikoga. Ja sada ne znam. A sam sebi nemam namjeru ni postavljati pitanja i sam sa sobom replicirati. Nema nikoga iz Savjeta ministara, nema nikog iz Centralne banke pa sam u dilemi šta da uradim da li da predložim da se to skine s dnevnog reda ili da, ipak, predložim da se to usvoji uz određene opaske ili td.

MARIOFIL LJUBIĆ

Ja predlažem, evo Kolegij predlaže da, obzirom pošto je takva situacija da mi to skinemo s dnevnog reda i molim ako oni koji predlažu trebaju poslati nekoga ko će zastupati i predlažem da za sve ovo naredno što bude, ako nema ko zastupati stavove skidamo, osim ovih zakona gdje mi pomognemo Vijeću ministara. Znači, evo, Kolegij predlaže da mi to skinemo sa ove sjednice a da na narednoj sjednici kad tu bude gospoda iz Centralne banke brane ovo.

LJUBOMIR KOVAČEVIĆ

Znači, ovo uz konstataciju, da je izvještaj inače za usvajanje, ali treba određen razgovor i dijalog otvoriti. Hvala lijepa.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Kovačeviću na intervenciji. Znači, skidamo s sadašnjeg dnevnog reda ove sjednice uz zahtjev da na narednoj sjednici kad se to bude raspravljalo bude predstavnik Centralne banke koji može i odgovoriti na pitanja a ako ima potrebe i obrazložiti.

Ad.14. Izviješće o poslovanju Ureda za reviziju finansijskog poslovanja institucija BiH za 2001.

Pozivam predstavnika Ureda, ako ima da kaže je li spreman raspraviti i odgovoriti. Nema. Predlažemo kao Kolegij skidamo. Nije problem doći. Ovdje ima različitih, evo uvaženi zastupnik gospodin Avdić ima riječ.

SEAD AVDIĆ

Mislim da na prvi pogled ovaj princip je korektan ukoliko nema obrađivača materijala ili člana Vijeća ministara ili institucije koja ima izvještaj da se predmetni materijal skine s dnevnog reda. Međutim, vi dobro znate da revizija ima visok stupanj povjerenja ovog parlamenta i Predstavničkog doma i u tom kontekstu ako ima izvještaj komisije i ako je to korektno obrađeno, mislim da stvarno nema razloga da se skine s dnevnog i da može se usvojiti ovaj izvještaj.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Seadu Avdiću. Ja ovako predlažem da mi otvorimo, imamo izvještaj Komisije. Ja otvaram raspravu. Ako bude pitanja, traženja nekih objašnjenja onda zna se rezultat morat ćemo skinuti. Možemo li tako? Znači, ja otvaram raspravu o ovoj točki 14. znači izvještaj o poslovanju Ureda za reviziju finansijskog poslovanja institucija BiH za 2001. godinu. Ko se javlja za? Riječ ima uvaženi zastupnik gospodin Salih Kulenović.

SALIH KULENOVIĆ

Gospodine predsjedniče, dame i gospodo, mi smo sad se dogovorili oko skidanja ovog izvještaja Centralne banke, a evo sad predlažemo da ovaj izvještaj ide. Onda bih ja bio zato da se raspravlja i o izvještaju Centralne banke, s obzrom da smo mi juče na Komisiji prihvatili taj

izvještaj. Prihvatili ga. To je jedno. Drugo, na Komisiji je bio viceguverner i ona pitanja koja je gospodin Kovačević postavio njemu u vezi s tim izvještajem ona zadiru u nešto što je monetarna politika, što je nešto izvan tog izvještaja. Ona zadiru i ako nisam finansijski stručnjak, to su pitanja perspektive, budućnosti, uloge i značaja Centralne banke itd. Ja ne vidim razloga da danas ne prihvatimo ovaj izvještaj, uz uvažavnaje ovoga što je gospodin Kovačević pitao viceguvernera i ja se nadam da će viceguverner odgovoriti na ta pitanja. To su, ovako, malo složena pitanja a vezana su monetarnu politiku. Zato mislim da, ako ćemo se držati principa onda da se držimo do kraja ili ako smo odstupili od principa da raspravljamo i o izvještaju Centralne banke.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem zastupniku gospodinu Salihu Kulenoviću. Mislim da je ova intervencija prije bila mogli smo tako, ali ja mislim što se tiče ove točke mi možemo prihvatiti da ovo 14. nastavimo da o njoj raspravljamo i ako dođe do usvajanja a ovo kad smo već ovako završili, ja mislim, pozvat ćemo gospodu iz Centralne banke pa mislim da je dobro da čuju neke odgovore na neka pitanja a to neće sigurno puno utjecati na usvajanje izvještaja. Ne ožemo se sad vratiti nazad. Riječ ima uvaženi zastupnik gospodin Boro Bjelobrk a neka se pripremi uvaženi zastupnik gospodin Đedović.

BORO BJELOBRK

Što se po mom sudu desio drastičniji problem na dvije komisije na čijem sam zasjedanju jučer učestvovala, želim da obavijestim uvažene kolegice i kolege a posebno vas iz Kolegija jer imate poslovničku obavezu. Mi već u seriji doživljavamo da nam se ne odazivaju ministri i zamjenici na rasprave o prijedlozima koji su ovdje na dnevnom redu skupštine. Ja ću vas obavijestiti da ću i kao poslanik u komisijama insistirati da se o takvim stvarima ne daju mišljenja komisija, kao što ću se ovdje definitivno početi buniti protiv svih materijala gdje nemam prilike da razgovaram sa predlagračem.

Pošto smo sticajem okolnosti sad samo poslanici ovdje nema nikog iz Vijeća ministara, gospodine predsjedniče tačka j) vas obvezuje da vi obezbijedite i tek kad mi dokumentujete da ste to obezbijedili ja ću reći da vi više niste odgovorni. Ali, to je jedna benevalencija koja dugo traje u Kolegiju.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Bori Bjelobrku. Riječ ima uvaženi zastupnik gospodin Ibrahim Đedović. Pozivam Vijeće ministara da nam se priključe sjednici a molim službe da ih obavijeste i usmeno.

IBRAHIM ĐEDOVIĆ

Gospodo predsjedavajući, kolege poslanici, dame i gospodo, ja koliko sam shvatio maloprije smo zaključili, istina ne dizanjem ruku, da principijelno ne raspravljamo o bilo kom materijalu ako nije predlagrač tu. Ako ćemo igrati doplo – hladno, stalno ćemo imati ovu scenu, ili da raspravljamo izvještaj o radu Vijeća ministara a nema nikoga. Predlažem da, zaista, usvojimo zaključak, je li nema predlagrača kad se dođe na dnevni red da se raspravlja, nemamo o čemu razgovarati. Taj princip će omogućiti da ovdje sjede ljudi koji su dužni da daju odgovore. Toliko.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Ibrahimu Đedoviću. Da li se još neko javlja? Zaključujem raspravu. Mi smo na 14. točki dnevnog reda. Nema potrebe za pauzom. Evo sad ćemo za pet minuta dati pauzu, ali mislim da možemo. Ja predlažem stanku za ručak do pet i po. Recite mi što je problem da nastavimo u pet i po. Ne možemo mi tako lako sjednicu završiti. Pa usvojili smo nove četiri točke koje su, kad je utvrđivan dnevni red trajale 3-4 sata. Može prijedlog. Mi smo obavezni da radimo. Ne možemo mi raditi ovako sporski.

OSMAN BRKA

Predsjedavajući ja vas molim da nastavimo raditi. Što možemo bez Ministarskog vijeća da uradimo. Što ne možemo, ako se ne pojave na vrijeme to ostavljamo za drugi put a da ne pravimo bez razloga pauzu od sat vremena. Svi smo skoro ručali, svi.

MARIOFIL LJUBIĆ

Do pet sati radimo onda dajemo pola sata pauze. Znači, na točki smo 14. Zauzeli smo stav oko prethodne točke, obzirom da nije bilo predlagatelja da skinemo točku dnevnog reda. Stavljam na izjašnjavaње.

Slažete li se da i ovu točku 14. koja je izvješće o poslovanju Ureda za financijsku reviziju, obzirom da nema nikoga ispred predlagачa da je odložimo kad neko bude.

Ko je za? Hvala.

Ima li protiv?

Suzdržanih? Nema.

Znači, ova točka ide na sljedeću sjednicu. Pozivam predlagatelja da budu nazočni da brane stavove.

Ad.15. Izvješće Komisije za ljudska prava, izbjeglice, imigraciju i azil o posjetama jednom broju općina u BiH

Izvješće komisije ste dobili. Imamo ga na klupama ja mislim svi. Otvaram raspravu. Da li ispred Komisije neko želi da da obrazloženje. Nema. Riječ ima uvaženi zastupnik gospodin Franjo Majdandžić. Ja sam pozivao. Evo kad završi uvaženi zastupnik onda.

FRANJO MAJDANDŽIĆ

Uvaženo Predsjedništvo, uvaženi poslanici – zastupnici, ja kao član te radne grupe prihvatam ovo izvješće i zaključke, samo bih predložio jedan zaključak koji je, mislim jako bitan a to se odnosi na Općinu Grahovo, u stvari Bosansko Grahovo, gdje se vratilo oko 3,5 tisuće ljudi, pretežito srpske, preko 95% nacionalnosti, gdje nije uspostavljen nikakav sistem državne uprave. Situacija je jako kritična, jadna, žalosna. Ja kao čovjek molim da se poduzmu sve mjere da se uspostave institucije državne najosnovnije. Dakle, nema nikog živog ni policije ni nikog u Općini zaposlenog, ljudi rade onako. Sva sreća da je sigurnosna situacija jako dobra, zahvaljujući tim ljudima, razumijevanju tih ljudi. Ja molim i tražim da intervenciju iz Vijeća ministara da u suradnji sa resornim ministarstvom Federacije i kantona, Kanton je Livno, da se uradi ono što treba, da se uspostave osnovne institucije sistema i da

sistem zavlada, da ne bi korupcija, krađa koja već postoji i druge stvari carovale i činile ono što mi ne želimo.

Dakle, molim da se u ovim zaključcima dopuni samo još ovaj moj prijedlog, da se za Općinu Bosansko Grahovo interventno izvrše sve potrebne radnje radi uspostave osnovnih elemenata državnog sistema i uprave i da to zaživi, jer zaista je to potrebno.

Drugo, ja se ispričavam Komisiji zašto nisam bio na sastanku, nisam bio ni jučer kao izvjestitor, izvjestilac iz razloga što jednostavno nisam dobio poziv. Trago sam jutros za odgovorom zašto taj poziv nisam dobio pa sam dobio napismeno po kome ispade da se ja trebam ispričati tim ljudima koji su meni poziv trebali dati, pa ja ću otići da se ispričam ovako u tim poznim godinama. Vidim da se ništa ne cijeni ovdje, a molim ako neko ima odgovoran da poduzme odgovarajuće mjere zašto se tako neodgovorno radi prema zastupnicima.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Franji Majdandžiću, riječ ima uvaženi zastupnik gospodin Brka ispred Komisije, a Komisija će svakako trebati i kasnije nakon rasprave da vidi ako bude prijedloga da pokuša šta može u svoje zaključke ugraditi.

OSMAN BRKA

Uvaženi predsjedavajući, uvažene kolege, vi ste dobili ovaj izvještaj. Danas ja sam zamolio predsjedavajućeg da ga stavi danas ovdje na Parlament i ja zahvaljujem i njemu i Kolegiju što su to prihvatili i smatram da, zaista, izvještaj sa terena trebaju što prije da idu u javnost a ne da stoje u nas onaki kakvi su. Mi smo sumirali posjete koje smo imali posljednje ijueer smo na sjednici komisije jednoglasno usvojili ove zaključke. Ja neću čitati materijal, ali želim da pročitam zaključke, a oni su sljedeći.

1. Neophodno je što je moguće prije implementirati usvojene amandmane na Ustav Federacije BiH i amandmane na Ustav RS, na temelju Odluke Ustavnog suda o konstitutivnosti naroda na cijelom prostoru BiH.

2. Zadužuje se Vijeće ministara da pokrene inicijativu kako bi se izvršila harmonizacija entitetskih zakona o izbjeglicama i raseljenim osobama, kao i harmonizacija ovih zakona sa državnim zakonom o izbjeglicama BiH i raseljenim osobama u BiH.

3. Zadužuje se Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice da pokrene inicijativu za uspostavljanje jedinstvene baze podataka na nivou BiH o izbjeglicama i raseljenim osobama, kao i podataka o podnesenim zahtjevima za povrat privatne imovine i stanova na kojima postoji stanarsko pravo, te podataka o povratnicima koji su uvedeni u posjed imovine.

4. Neophodno je uspostaviti imovinski fond izbjeglica i raseljenih osoba pri Centralnoj banci BiH, što je obaveza i po Dejtonskom sporazumu. Fond bi se punio iz entitetskih budžeta kao iz namjenskih donacija. Iz fonda bi se finansirao povratak, te kreditirao samozapošljavanje i zapošljavanje povratnika, što bi doprinijelo održivom povratku.

5. Neophodno je uspostaviti adekvatnu saradnju između ministrstava zdravstva Federacije BiH i RS i Distrikta Brčko, u cilju rješavanja zdravstvene zaštite stanovništva

rubnih područja entiteta. Isto tako, od entitetskih ministarstava zahtijevati bolju pokrivenost zdravstvene zaštite u općinama u kojima je intenzivan povratak izbjeglica i raseljenih lica.

6. Na nivou Federacije BiH potrebno je donijeti zakon o prvima boraca i pri tome na nivou kantona i općina osigurati jednak finansijski tretman boračkoj populaciji HVO i Armije BiH, kako bi se smanjila stambena problematika ovih kategorija stanovništva.

7. Preporučuje se ministarstvima entiteta koja imaju nadležnost u resoru za pitanja boraca i invalida i civilnih žrtava rata da uspostave saradnju u koordiniranju prava ovih kategorija stanovništva u Federaciji BiH i u RS.

8. Obratiti se vladama entiteta BiH i tražiti veću dinamiku donošenja zakona i olakšica za zapošljavanje izbjeglog i prognanog stanovništva.

9. Od Ministarstva vanjskih poslova BiH tražiti provođenje aktivnosti prema SRJ za donošenje propisa kojim bi se omogućilo obrađivanje zemlje i korištenja nekretnina s obje strane granice BiH i SR Jugoslavije da se uredi granica u tom dijelu sa SRJ.

10. Ubrzati donošenje propisa kojima bi se pospješili procesi privatizacije i postupak restitucije, te na taj način omogućiti veći zamah privatnog preduzetništva i zapošljavanja.

11. Vijeće ministara BiH treba intenzivirati aktivnost sa nadležnim organima SRJ i Republike Hrvatske o bržem povratku izbjeglica, kako onih iz SRJ i Republike Hrvatske u BiH, tako i onih iz BiH u navedene zemlje.

12. U cilju bržeg i održivog povratka izbjeglica i raseljenih lica, potrebno je da se mobilišu svi organi BiH kao i njenih entiteta, kako bi se obezbijedila veća sredstva namijenjena povratku, poboljšanje smještajnih kapaciteta i brže rješavanje nezaposlenosti povratnika i to treba biti trajni zadatak aktuelnih vlasti.

To su zaključci. Zadržavam pravo da kao poslanik diskutujem još malo po ovom izvještaju.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Brku. Da li se ko javlja? Riječ ima uvaženi zastupnik gospodin Miro Grabovac Titan.

Svakako vi kao kaomisija nastojte voditi računa da i ove prijedloge drugih zastupnika koji budu kompatibilni i poboljšavaju tekst koristite.

MIRO GRABOVAC TITAN

Gospodine predsjedavajući, gospodo zastupnici, kao potpredsjednik Komisije i vođa jedne skupine koja je obilazila Hercegovačko-neretvansku županiju i te kako imam obavezu da pogovorim o onome što smo mi vidjeli na terenu.

Ja moram kazati da u Hercegovačko-neretvanskoj županiji i općinama koje smo posjetili da smo naišli na pozitivan prijem, moram kazati da smo iznenađeni pozitivno kada je u pitanju funkcioniranje i suradnju između predstavnika i Bošnjaka, Hrvata i Srba. Moram

kazati da povratak u ovoj županiji u općinama i mostarskim i općinama Stolac i Čapljina ide jednom pozitivnom dinamikom s tim da taj povratak je usporen iz razloga toga što Ministarstvo za izbjegle i raseljene osobe kako državne razine, tako i entitetskih razina, entitetske razine mislim da dovoljno nije dalo pozornosti i pomoglo taj povratak i ubrzalo ga, a i stvorilo ga održivim. Prema tome smatram da imamo vrlo dosta negativnih situacija u naročito u kampovima koji su privremeni smještaj u ovoj županiji, ako imamo 8 kampova na području Hercegovačko-neretvanske županije gdje je smješteno 1.185 ljudi. Moram kazati kampovi koji su u Čapljini u Domanovićima koje smo obišli su u jednom vrlo teškom položaju i mislim da Ministarstvo za izbjegle i raseljene i osobe je potrebno i obavezno da intervenira na taj dio i da se pomogne tim ljudima kako bi se oni mogli normalno ili u normalnim uvjetima živjeti.

U Općini Čapljina gdje imate djecu od tek rođenih do staraca, a uvjeti u tim kampovima su za ne znam mogu li kazati za kameno doba. Prema tome smatram da se mora pomoći tim ljudima, da se mora osigurati, jer je prevelik broj ljudi smješten u te male prostore, kako tu tako i u Domanovićima.

Smatram još jedno što je vrlo bitno, ako uzmemo u obzir da je jedno od prvih mjesta Ravno koje je stradalo početkom rata u Bosni i Hercegovini, odnosno konflikta, jer nije to rat nego je konflikt po međunarodnom terminu, smatram da i te kako je po mom potrebno pomoći Općini Ravno, jer tu i nije bilo nekog povratka, tu su bili prgnani svi. I po informacijama koje smo dobili tamo Ministarstvo za izbjegle i raseljene osobe, barem preko institucija, odnosno općinskih institucija uopće nije interveniralo i nije pomagalo obnovu tog dijela, a pogotovo kada je bitno uvezivanje prometnica koje se tiču Općine Ravno sa unutrašnjosti zemlje i jednostavno da ljudi mogu komunicirati sa tim dijelom.

Kada je u pitanju takođe Općina Neum smatram da je i te kako potrebno povezati prometnicu od Čapljine prema Neumu i time skratiti dužinu puta, a i probleme koji se javljaju na granicama s ozbirom da se mora prelaziti preko Republike Hrvatske i naravno omogućiti Neumu kao sastavnom dijelu Bosne i Hercegovine da može u unutrašnjost zemlje funkcionirati kako znači sa krajnje točke Bosne i Hercegovine prema unutrašnjosti. Ta prometnica smatram da je i te kako prioritet za ovaj dio. Smatram da povratak je usporen i u tom dijelu što ne postoji alternativni smještaj, a uzimajući u obzir da preko 50% stambenih jedinica koje se nalaze u ovoj županiji nisu obnovljene, a strani donatori skoro su stali ili skoro ih nema nikako, a intervencije koje trebaju ići kroz institucije razine države i entiteta nisu dovoljne ili skoro zaboravljene. Prema tome skrećem pozornost i žao mi je što ovdje nema nikoga ispred Ministarstva za izbjegle i raseljene osobe kako bi upozorili na ovaj dio da se mora napraviti bolja koordinacija državnih, entitetskih i županijskih institucija, a u cilju povratka i održivog povratka.

Moram kazati da na stolačku dubrovsku visoravan Općina Stolac i Općina Čapljina je veliki broj povratnika i ljudi su zadovoljni sa povratkom svoje imovine i vratili su se. Međutim održivi povratak je i te kako bitan, čak smo naišli na ljude koji imaju, propala i stara devizna štednja i nude za kredite odnosno za mehanizaciju po 250, 300 tisuća maraka stare devizne štednje koja je njihova imovina da im se daju samo strojevi kojima bi oni mogli raditi, a možda u vrijednosti 30 i 40 tisuća maraka. Prema tome, smatram da se ovim ljudima treba povesti računa i treba pomoći kako bi oni taj povratak učinili održivim.

Još jednom znači apelujem na Ministarstvo za izbjegle i raseljene osobe i kako na razini države, tako na razini entiteta da povedu više računa i da se smanji ovaj birokratski

aparatus, odnosno birokratski pristup i na razini općina, pogotovo u općinama gdje su mostarske općine gdje imate, nisu problem više nacionalni problemi, nego je Hrvat u jednoj općini i u drugoj, a jedna općina drugoj neda skopčati, ili probleme stvara oko infrastrukture poput telefona, vode i tako nešto.

Znači ja mogu, vjerujem da gospođa Bahrija i dr. Cuplov dijele ovo moje mišljenje, jer smo obišli sva ta mjesta i moram kazati da smo pozitivno iznenađeni i zadovoljni sa onim što smo vidjeli u ovoj županiji, s tim da apelujemo da institucije vlasti puno više povedu računa o ovom dijelu. Hvala.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Miri Grabovcu Titanu.

Prije nastavka ove sjednice, kako smo rekli sad bi trebali dati pauzu. Imamo, u pauzi se treba još napraviti nekoliko poslova. Evo sad smo dobili obavijest iz Ureda za reviziju, nažalost oni nisu bili obaviješteni na vrijeme. Sad je došao njihov predstavnik i ja predlažem kada bude i poslije pauze, kada završimo ovu točku da nastavimo, da se vratimo na onu točku, jer mislim da je korektno, obzirom da ljudi nisu dobili poziv za ovu sjednicu. Dobili su ga negdje prije 10 minuta telefonski, da se vratimo na to izvješće. Znači poslije pauze.

U pauzi pozivam, obzirom da je uvaženi zastupnik gospodin Banjac koji je predsjednik Ustavno-pravne komisije morao zbog privatnih obaveza napustiti sjednicu, pozivam njegovog zamjenika, uvaženog zastupnika gospodina Begovića da sazove sjednicu Ustavno-pravne komisije da razmatra da da mišljenje o ustavnom osnovu na Budžet institucija Bosne i Hercegovine kako bi se ta faza mogla i Zakon o budžetu. Znači u pauzi Komisija, nastavak u 17,30. I predlažem da radimo negdje do 8, ako ne završimo prije.

/PAUZA/

...po 15. točki dnevnog reda na redu je uvaženi zastupnik gospodine Osman Brka.

OSMAN BRKA

Uvaženi predsjedavajući, uvažene kolege ja imam potrebu i kao poslanik da sam nešto kažem o našoj posjeti koju smo izvršili ja, gospođa Kamberović Violeta i gospodin Jovanović Miloš na prostoru Bijeljine, Janje i Srebrenice. Ja mislim da je, meni je bitno da ovo čuju poslanici, a bitno mi je vala da čuju i novinari, pravo da vam kažem, ovo što ću kazati.

Naime, u našoj posjeti Bijeljini, Janji i Srebrenici koje smo mi iz Komisije uredno četiri puta najavili bili smo ne malo iznenađeni kada smo došli u Bijeljino, a domaćini su bili iznenađeni otkud mi u Bijeljini. Pa nas je primio iznenađeni gospodin Stević Branko, zamjenik načelnika Općine, a u susjednoj kancelariji je bio načelnik sa nekim gostima, nismo se ni vidjeli. Gospodin Stević Branko je bio vrlo korektan. On je pozvao gospodu, nekog gospodina iz Omija, to je gospodin Mitrić Vlado, koji je došao, ali ni jedan ni drugi nam nisu imali pokazatelje koje smo mi trebali da imamo u tom razgovoru koji je bio korektan mi smo ostali bez brojnih podataka. Ali smo čuli i neke stvari koje su dobre i neke koje nisu baš dobre. Npr. dobra je stvar da oni kažu da je mnogo povrataka na prostoru Opštine Bijeljina. Mi smo se zaista uvjerali da je relativno dobar povratak u Janji, ali u Bijeljini nije dobar povratak. I možda zbog toga nismo ni imali baš prave podatke u Bijeljini i Janji.

Kada je to u pitanju mi smo se uvjerali u Janji, gdje nas je primio gospodin Nenad Čuturica sa aktivistima u Mjesnoj zajednici koji je takođe rekao da su i oni pozivali ljude iz Omija, ali im nisu došli. Znači to je na jedan tih način, nismo baš bili tako dobro došli u tom prostoru.

Dalje, jedan problem je vrlo značajno kazati. Mi smo zaista usvojili jednoglasno zaključke i ja ne tražim da ovo ode u zaključke, ali da se jednostavno zna da je to tako, da ima dosta problema sa zapošljavanjem tamo, gdje je recimo radilo prije 92. sedam i po hiljada Bošnjaka na Opštini Bijeljina, sad ih praktično ne radi itd. Mislim to je jedan užasan podatak. Drugi je užasan podatak meni da ima dosta velike površine zemlje sa desne strane Drine koje je vlasništvo Bošnjaka koji su Bošnjaci ranije neometano obrađivali, a da danas ne mogu da dođu da ih vide tamo uopšte. Mi imamo zaključak ovdje koji smo predložili da se zaista na nivou države Bosne i Hercegovine i države Jugoslavije to pokuša riješiti.

Najviše sam razočaran, saćete se vjerovatno iznenaditi sa posjetom Srebrenici znate. O Srebrenici mi uglavnom svi sve znamo, ali ja sam poslije povratka iz Srebrenice jedne prilike kada su me moji neki ahababi pitali šta je tamo rekao – ja kada bi imao vlast, a nemam je nažalost zabranio bi bilo kome da govori o Srebrenici ko tamo nije bio. Ja tvrdim da u Srebrenici, tvrdim to vrlo odgovorno tvrdim ovom parlamentu i javnosti da u Srebrenici nije uradio svoj dio posla niko. Ni Republika Srpska, ni Federacija, ni država Bosna i Hercegovina, ni međunarodna zajednica. A ja ću vam to iznijeti sa sljedećim argumentima.

Jedina dobra stvar u Srebrenici ohrabrujuća stvar je meni što su domaćini i predsjednik opštine i načelnik Bošnjak i Srbin govorili bukvalno istim jezikom o problemima u Srebrenici. Oni su ih iznosili da nisu bili kontradiktorni uopšte. Ja sam stvarno razočaran sa stanjem u Srebrenici i meni je žao što nema danas ovdje Visokog predstavnika da kažem pred njim. Sramota se ići slikati u Srebrenicu, a ostaviti iza sebe onakvo stanje u Srebrenici. To je po meni sramota. Ja sam možda strog, ali šta ja mogu kada sam takav. To je činjenično stanje, ja ga iznosim da je takvo. Stanje je bilo, takvu smo mi sliku stekli tamo da sam ja jednog momenta na sastanku s tim ljudima u Srebrenici predložio Milošu i Violeti da mi iz svojih opština pokušamo simbolično poslati određenu pomoć. Na licu mjesta i Miloš i Violeta i ja im se zahvaljujem, odmah su prihvatili. i znam da su i oni i ja reagovali u svojim opštinama, ja znam da je iz Opštine Tešanj 19. aprila već otišao jedan kamion pomoći Srebrenici. Hvala načelniku Opštine Tešanj i opštinskom vijeću koji su odmah reagovali kada sam ih zamolio, a hvala i Milošu i Violeti koji su to pokrenuli u Zvorniku i Orašju. Ja govorim samo o simboli. Govorim o tome da oni koji su odgovorni da urade za Srebrenicu da urade ono što su dužni. Ne radi niko ono što je dužan.

Imao bi još mnogo toga kazati, ali mislim da je ovaj puta ovo dovoljno. Ako vam nešto bude trebalo, ja ću kazati. Hvala.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Osmanu Brki. Ko se javlja dalje za riječ? Riječ ima uvaženi zastupnik gospodin Abdurahman Malkić. Da li još se neko prijavljuje za diskusiju ili će biti dosta? Znači Komisija je dobro radila.

ABDURAHMAN MALKIĆ

Ja uvažena gospodo želim, imam priliku i da vas pozdravim obzirom da nisam danas izlazio, a dok je predsjedavajući Vijeća ovdje upravo da čuje ovo dok nije otišao. Komisija koja je radila ovaj izvještaj, ja hoću da danas potaknemo dva pitanja koja treba riješiti u Srebrenici. Radi se o pitanjima koja su međudržavnog karaktera između Bosne i Hercegovine i Jugoslavije, odnosno Srbije s druge strane. Naime, radi se o sljedećem. Općina Srebrenica u prethodnim periodima imala je po osnovu potopljenog zemljišta od Hidrocentralne Perućac određene subvencije, odnosno primanja, nadoknadu, odnosno rentu po osnovu potopljenog zemljišta. Sada nema to ništa i tražim od Ministarskog vijeća, od ministra spoljnih poslova Bosne i Hercegovine da povede aktivnosti po tom pitanju i da Općina Srebrenica ima mogućnost da dobije određena sredstva po osnovu rente, po osnovu potopljenog zemljišta.

Drugo pitanje tiče se zdravstvene zaštite stanovništva sa područja Mjesne zajednice Skelani. Naime, to je područje 40 km udaljeno od Srebrenice i gore oni nemaju adekvatnu zdravstvenu zaštitu, a do same su Bajne Bašte. Ja kao predsjednik Upravnog odbora Doma zdravlja Srebrenica, pitanje smo aktuelizirali i dobio zadatak da ga iznesem ovdje da se preko Ministarstva vanjskih poslova povedu aktivnosti da stanovništvo ima mogućnost hitne pružanja hitne pomoći u Bajnoj Bašti i da se po tom pitanju napravi međudržavni neki sporazum po tom pitanju.

A o drugim problemima koje je govorio poslanik Brka ne bi sad. Ono što je on u svom uvodu rekao činjenica je da o Srebrenici svi puno pričaju, puno se slikavaju, puno se fotografišu, a niko ništa, niko ne izvršava svoje obaveze. Mi smo u prošlom usvajanju Rebalansa budžeta usvojili po osnovu Rebalansa amandman moj gdje se kaže da Općini Srebrenica treba izaći u susret i omogućiti joj 500 hiljada KM za pomoć povratku, rekonstrukciji i ostalo. Ni do danas to nije realizovano i tražim da se povede aktivnost oko toga, da se realizuje, a nav apeliram da u Budžetu kojeg ćemo usvajati 29. gdje ću ja ponovo uložiti amandmane uslišite apel i da na taj način pomognemo području Općine Srebrenica. Hvala vam.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Abdurahmanu Malkiću. Riječ ima uvaženi zastupnik gospodin Mustafa Cuplov.

MUSTAFA CUPLOV

Ja želim napomenuti jednu činjenicu koja je iznešena na ovom našem putu, ne sada, nego svaki put kada smo bili na terenima danas nije iznešena, ja apostrofiram ponovo. Penzioneri iz Republike Srpske, povratnici na teritoriji Federacije i obratno penzioneri iz Federacije odlaskom u Republiku Srpsku upadaju u jedan neviđeni administrativni problem koji je skopčan sa stalnim maltretiranjem tih ljudi. Ne mogu podići penziju u prostoru u kome su se vratili znate. To je čisto jedan administrativna zavrzlama i čini mi se da uz malo napora na državnom nivou i razumjevanja na entitetskom taj bi se problem mogao prevazići i masovno su se žalili, a u ogromnom procentu su to penzionerska kategorija ljudi povratnika na taj problem.

Naravno problem zdravstvene zaštite koji prati penzionere, on je po sistemu automatizma i u Republici Srpskoj i u Federaciji imaju određen nivo zdravstvene zaštite koji

proizilazi iz njihovog statusa penzionera, ne prati takođe to pravo i pri povratku. Dok se ne uspostavi kompletan sistem koji će se naravno u jednom trenutku nadam se uspostaviti zdravstvene zaštite na cijelom prostoru u onom minimalnom iznosu, želio bi ovom da apeliram znači na entitetske vlasti i ono što se može uraditi na državnom nivou da se ova dva problema pokušaju promptno riješiti

MARIOFIL LJUBIĆ

Molim samo malo tišine.

MUSTAFA CUPLOV

i onemogućiti kontinuirano maltretiranje i gubljenje živaca ljudi uz sve probleme koje imaju, još imaju problem ovaj koji bi mogao da se izbjegne.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Cuplovu. Da li se još neko javlja za riječ? Ako ne javlja zaključujem raspravu.

Mi smo ovdje imali nekoliko diskutanata. Imamo izvješće Komisije za ljudska prava, imigracije, izbjeglice i azil u posjeti jednom broju općina. Ovdje je bila jedna sugestija, jedan prijedlog od uvaženog zastupnika gospodina Franje Majdandžića. Da li ga treba ponovo pročitati? Pa mi ćemo to izvući iz ovih zaključaka, a svakako ovo što ste predložili, mi ćemo nadležnima prenjeti to da se to pitanje riješi. To je pitanje koje je od interesa građana koji može pomoći u njihovom normalnom životu. Prema tome ako ne bude to urodilo, onda ćemo intervenirati drugačije.

Znači uvaženi zastupnik je predložio da se još ovom izvješću doda jedan stav da se hitno poduzmu odgovarajuće mjere za uspostavu institucija sistema uprave u Općini Bosansko Grahovo. Zadužuje se resorno ministarstvo da sa odgovarajućim ministarstvom Federacije i kantonalnim ministarstvom Kantona Livno, to je kanton 10. poduzmu odgovarajuće mjere. Ja ne znam da li ovo da. Samo treba vidjeti kako možemo to ili da probamo iz ovoga formulirati jedan zaključak. Uputiti znači nadležnom federalnom ministarstvu i kantonalnom da poduzem sve mjere u cilju rješavanja ovog pitanja. Da ne opterećujemo ne znam, ima li. Možda bi bilo dobro da ne opterećujemo ovaj vaš. Evo kako se zastupnici. jel to Komisija može. Nema problema onda. Dobro.

Ja onda, obzirom da znači da smo evo dobili izvješće, imali smo izvještaj predsjednika Komisije.

Riječ ima uvaženi zastupnik gospodin Mirko Mijatović. Ali probajte samo oko ovih zaključaka da sad ne idemo ponovo na raspravu.

MIRKO MIJATOVIĆ

Ja bi zaista pozdravio nastojanja i opšte opredjeljenje Parlamenta u ovome pravcu znate, ali mene interesuje jednostavno daljnji rad po ovom pitanju i ovakve komisije. Mi smo jedan izvještaj već imali. Bilo je puno polemika o tom izvještaju pa i usaglašavanja itd. Pa sad imamo drugi izvještaj.

Drugi put pa ćemo imati možda treći put, pa četvrti put i protiv samih izlazaka, obilazaka i rada ja nemam ništa protiv, zaista. Ali vidite šta nam se događa, ja bi to sugerisao da to ne radite. Poslije svakog pojedinačnog izlaska imate izvještaj, ali taj svaki izvještaj ima i neke opšte karakteristike sa kojima prejudicirate određene stvari ili ih u cijelosti ne sagledavate gospodo, da vam kažem. Sad tretirate pretpostavimo odnos sa Jugoslavijom, nema nigdje odnosa sa Hrvatskom pretpostavimo.

Ili, samo malo, gledajte, ili ja bi ovako predložio, ako zaista Komisija ima takve pretenzije, ja bi volio da ima, onda bi trebalo nekakve opšte zaključke trebalo jedinstveno sagledati, a pojedinačni izvještaj sa područja određene regije, određenog kantona itd. da ima svoje određene specifičnosti itd. Međutim ti zaključci koji imaju pretenziju da budu opšteg karaktera oni se provlače kroz jedan izvještaj, pa kroz drugi izvještaj, pa kroz treći izvještaj tako da će to ostati nedorečeno i nije adekvatno sveukupnoj situaciji u Bosni i Hercegovini. Ja to govorim u najboljoj namjeri i to bi trebalo na izvjestan način sistematizovati. Ja sam vas gospodo slušao, ja bi volio da je to tako kao što pričate. U pojedinim dijelovima jeste, ali slušao sam izvještaj iz Hercegovačko-neretvljanskog kantona gospodine Titan ja bio volio da je to tako kao što pričate, međutim nisam baš ja ubjeđen i ja dole živi pa znam mnogo toga. Bio bi sretan da je tako. Ovdje se pojedine stvari apostrofiraju. Ja mislim da je situacija u Srebrenici onaka vjerujem, ali imate i stotinu drugih mjesta gdje je slična itd. pa se bojim da u daljnjem radu ne zapanemo u neke krajnosti, je li da sagledavamo samo jedne segmente, a zaboravljamo možda druge segmente koji su daleko značajniji.

Nema problema, nemojte me pogrešno shvatiti da sam ja protiv rada Komisije ili protiv povratka itd., ali morali bi biti ubuduće selektivniji sa pretenzijom ako ćete donositi neke opšte zaključke da oni budu jedinstveni, da se odnose na sve, a pojedinačni slučajevi koji se tiču regije itd. koji imaju svoju specifičnost da budu u posebnim izvještajima.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Mirku Mijatoviću. Riječ ima uvaženi zastupnik gospodin Brka.

OSMAN BRKA

Ja veoma uvažavam mišljenje gospodina Mijatovića zaista i znam da je dobronamjerno, ali ja moram dati jedno kratko objašnjenje. Mislim da javnost rada Parlamenta i javnost rada svih komisija je jedna od elemenata koji je vrlo važan za ovaj parlament. To što Komisija obilazi teren Bosne i Hercegovine do sada bar od svih ljudi i u Parlamentu u van Parlamenta sam čuo da je to dobro i da to može da unaprijedi određene odnose. Mi znamo da mi nismo toliko mogući nažalost da to ide brzim koracima, ali je činjenica, ja to tvrdim, jer vjerujem ljudima koji su bili na terenu da je npr. pomak u dolini Neretve u odnosu na odlazak prvi i sad značajan. Neću da kažem veliki, neću da kažem ovakav, onakav, ali značajan. Ali ima ga. I mi zaista nastojimo u radu Komisije da sagledamo sve pod istim uslovima i istim uglom i ja ću samo ovdje posjetiti gospodine Mijatoviću mi kad smo bili u Gradišci govorili smo o problemu odnosa sa Republikom Hrvatskom zbog izbjeglica. Ja sam čak i danas postavio poslaničko pitanje na tu temu. Znači mi kada smo, kada sam govorio o Srebrenici i Janji ne mogu govoriti o Hrvatskoj jer je tu Jugoslavija susjed nije Hrvatska, razumijete.

Znači mi ne izbjegavamo da govorimo ni o jednom problemu, niti ga skrivamo pod tepih. Ja smatram da se u Bosni i Hercegovini može samo otvoreno jasno govoriti da bi se jasno mogao naći problem. Riješiti taj problem da on ne ostaje pod tepihom. Svaki problem koji ostane pod tepihom on samo još postaje veći problem i u budućem vremenu teže se riješava. Znači to je naša namjera, ako Parlament smatra da Komisija ovo ne treba raditi Komisija će svakako slušati ono što joj kaže Parlament jel. Ali zaista ja mislim da je ovaj vid rada koristan i za Komisiju i za Parlament i za ukupno javno mjenje u Bosni i Hercegovini. Hvala.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Brki. Riječ ima uvaženi zastupnik gospodin Tošić.

MOMIR TOŠIĆ

Gospodine predsjedavajući, gospodo kolege, ja bih želio da kažem nekoliko riječi. Mi podržavamo rad ovakve komisije, ali mislim da je ovo dovoljno da mi primimo k znanju, što se tiče našeg parlamenta. O zaključcima o kojima treba da se izjašnjavamo mi moramo da imamo jednu kompletnu sliku u Bosni i Hercegovini svih opština. Ja bi želio da mi objasnite po kojoj ste vi selekciji napravili izvještaj iz ovih opština. Šta vas je rukovodilo? Ja pitam gdje Opština Ilidža, gdje je Opština Ilijaš, evo gdje je Opština Han Pijesak gdje je izvanredan povratak i gdje nema ni jednog ni najmanjeg problema itd. Ako hoćemo da govorimo afirmativno o nekim povratcima ili ako hoćemo nešto da generalizujemo na nivou Bosne i Hercegovine.

Znači podržavamo rad Komisije. Smatramo da treba da obiđe sve opštine u Bosni i Hercegovini i kada ovako dobijemo sada u drugoj varijanti narednih 10-ak opština onda ćemo dati zadatak da uradi i oni preostalih 20-ak i onda možemo da donosimo odluku, odnosno usvajamo zaključke na nivou Parlamenta i Predstavničkog doma Bosne i Hercegovine. Znači ovo prihvatamo, primili smo k znanju i sada predlažemo da nastavite dalje. To je moj prijedlog.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Tošiću. Riječ ima uvaženi zastupnik gospodin Miro Grabovac Titan, a neka se pripremi uvaženi zastupnik gospodin Franjo Majdandžić.

MIRO GRABOVAC TITAN

Gospodine predsjedavajući, gospodo zastupnici, ja imam jednu malu intervenciju kada je u pitanju, ja moram svom kolegi kazati da ovo što sam ja kazao i što smo Komisija iznjela u svom izvješću je tačno ono što je sa terena. Obišli smo povratnička mjesta gdje se povraćaju, povratnici su i Hrvati i Bošnjaci i Srbi. Nema problema kada je u pitanju nacionalni sukobi povratka tog, ali postoje problemi da ljudi iz Republike Srpske koji se vraćaju nemaju riješeno kada je u pitanju prijem mirovine, kada je u pitanju zdravstveno osiguranje zbog neusklađenosti zakonskih propisa između MIA i PIA ovdje i Republike Srpske, pa mora Srbin koji je se povratio u Mostar ići u Bijeljenu da digne svoju mirovinu koja mu se preračunava u Republici Srpskoj, ili obratno. Prema tome uistinu je napredak u

Hercegovačko-neretvanskoj županiji, vjerujte mi da sam se ja iznenadio u kojoj je mjeri napredak u odnosu na prethodno vrijeme. Naravno da je on i kasnije krenuo možda nego u drugim mjestima, ali je u tom kratkom roku zasigurno napravljen velik korak.

Prema tome, ja smatram da zaključci ove komisije trebaju biti usvojeni, jer Komisija nije hodala radi toga što joj se hodalo, nego je hodala da vidi što su to problemi i što ona predlaže kroz svoje zaključke kako poboljšati položaj povratnika, kako poboljšati povratak, kako taj povratak učiniti održivim. Prema tome smatram da ove zaključke treba usvojiti.

Kada je u pitanju prijedlog dopune zaključka kolege Majdandžića ne znam treba li sad to ubacivati iz razloga toga što smo svi imali vremena predložiti u izvješću prijedlog i dati zaključke. Na osnovu naših izvješća i prijedloga zaključaka se sumira ukupno izvješće i zaključak. Pa ne znam koliko mijenja suštinski taj ovaj dio ovoga zaključka. Nemam ništa protiv njega, ali smatram da smo to svi kao skupine koje su bile raspoređene po terenu trebale u izvješću i prijedlog zaključaka. Ovaj dio zaključaka koji ovdje do sada stoji ja stojim iza njega kao član ove komisije koji je obilazio teren i stanje je ovakvo. Prema tome s nama su skupa bili predstavnici svih razina institucija koje su zadužene za ovu oblast i razine županije i općine i predstavnici naroda koji su u tim institucijama radili. Prema tome ja nemam šta kazati drugačije nego što je ovo, a vjerovatno i moje kolege koje su bile samnom dole na terenu da je ovo istina o čemu mi govorimo. Prema tome istina je ovaj dio, jel on sad nekom odgovara ili ne.

_____:
(govori s mjesta)

MIRO GRABOVAC TITAN

Mislim da Komisija sukladno Poslovniku radi svoj plan aktivnosti i obilazak svih prostora Bosne i Hercegovine i jedne skupine idu na određene prostore Republike Srpske i Federacije, jedne samo Federacije, jedne samo Republike Srpske i one se rotiraju. Znači postoji ukupni plan obilazaka prostora, cijelog prostora Bosne i Hercegovine. A to bi trebali pitati vašeg kolege Miloša. On je potpredsjednik Komisije. Znači po planu smo mi obilazili ovaj dio. Hvala.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Miru Grabovcu.

MIRKO MIJATOVIĆ

Samo malo nije replika.

MARIOFIL LJUBIĆ

Jel onda krivi navod. Vi uvijek kažete jednoglasni, a onda samo vi diskutirate.

MIRKO MIJATOVIĆ

Ja ne sporim te činjenice. Stvarno ne sporim te činjenice, ali je taj izvještaj nepotpun gospodo. Da vam ja nešto kažem ako hoćete. Vi kažete da postoje ti, ti problemi su drastični, daleko drastičniji od toga napredovanja. Ja npr. znam da u Trebinju sada, dok ne obidete, obidete i Trebinje pa ćete vidjeti da iz Hercegovačko-neretvanskog kantona imate tamo hiljadama ljudi koji ne branim nikoga, ne sporim ja to, ovo što ste rekli na nacinalnoj osnovi,

stvarno sam to saznao. Ali nemaju gdje da se vrata. A s druge strane imate sledeću situaciju, da imate 300 zapečaćenih stanova u Trebinju. Ne sporim ni to, vjerujte i u njih se niko ne vraća. Oni su oslobođeni i nema ni te opstrukcije. A ti ljudi koji ne mogu da se vrata, znate šta s njima biva. To su goli patenici koji nemaju čime da plate kiriju, snalaze se biježe, ne mogu da žive. Ili ode glavom bez obzira itd.itd. U tom smislu sam ja maloprije diskutovao kada sam govorio da bogda da je tako. Nije potpuna slika, nije potpuna situacija i ne možemo mi, gledajte, mi bi trebali sagledati temeljito to stanje. Ja sam rekao, rekao je i gospodin Tošić, nemojte pogrešno shvatiti sada da smo mi protiv rada Komisije. I neka je formirana i neka je krenuto. I to je napredak itd., ali bojim se da kroz improvizovanje, nije improvizovanje ono što ste vi vidjeli, pretpostavimo, to nije improvizovanje, ali to nije potpuna informacija ako se to temeljito ne sagleda. Bojim se da ovakvim zaključcima pojedinačnim itd. uz pretenziju da...(100% ili kroz to- nejasno) provučemo nekakve opšte zaključke. Da ne pobrkamo stvari, da nemojte me pogrešno shvatiti. ja bi volio da donesemo prave zaključke u cilju istinskog povratka itd.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Mirku Mijatoviću. Evo prije se javio uvaženi zastupnik gospodin Franjo Majdandžić.

Gospodine Majdandžiću možete tu sačekati, sjesti, kažu da je replika, ispravak navoda, hajd neće li biti bolje izbjeglicama i ostalim.

MIRO GRABOVAC TITAN

Ja moram odgovoriti svom kolegi Mijatoviću. Tačno je ovo što vi govorite i ja sam u svom izlaganju kazao da nije problem na ovom dijelu, nego je problem funkcioniranja ministarstava i institucija od države do razine dole općine, preko entiteta. Znači nema potpore tom povratku. Nema donatora. Ista situacija se nalazi na Plehanu u Derventi gdje su srušene kuće, niko im ne brani povratak, izvolite ali je to u zemlji. Znači neko treba napraviti taj povratak i postaviti ga održivim i to smo mi u prijedlozima u zaključcima naveli što je to da poboljša se taj dio. Koordinacije su koordinacije institucija koje su zadužene za ovaj dio. I to, mislim da se naše izlaganje uopće ne razlikuje. Znači nema više problema koje su prepreke za povratak, ili na nacionalnoj osnovi ili na nekim drugim osnovama. Samo je u pitanju materijalna sredstva koja su potrebna dole, a donatori su stali ili vrlo malo daju.

Prema tome tu se nalaze problemi. Takođe to je ista stvar i na prostore Federacije, odnosno na prostorima Republike Srpske.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Miri Grabovcu Titanu. Riječ ima uvaženi zastupnik gospodin Majdandžić.

FRANJO MAJDANDŽIĆ

Ja ću kratko samo i molim za strpljenje. Ja ne razumijem kolegu Tošića, Mijatovića, ne razumijem uopće, nije mi jasno kako uopće može tako da se istupi, tako da se diskutuje. Ovo se odnosi na one općine koje su bile predmet posjeta grupe i zaključci se odnose na njih. I tu piše. Ja ne znam kako bi pisalo. Hoćemo li pisati grčki, hoćemo li pisati nekim drugim

jezikom. Dakle tu piše, a vi tu postavljate pitanje. Ne znam šta mi danas, kako želimo da radimo. Dakle odnosi se na ...zaključci ti koji kažu po određenom modelu isto također se vidi da je uvažavan jedan model isti za sve skupa. Jedan sistem da treba stvari poduzeti, ubrzati i ostalo da se ono uradi što treba da se uradi. Ovo kad bi rekao jedan građanin Bosne i Hercegovine treba ga pozdraviti, a ne jedan zastupnik koji je otišao tamo razgovarao sa odgovornim, potrudio se, rezimiro, dao ovdje predlog i mi sad kažemo hajmo to sad baciti u vodu.

Zar se vi suprostavljate gospodinu Tošiću što Franjo Majdandžić kao Hrvat se bori da se uspostave institucije sistema u jednoj općini gdje je 95% Srba, srpske nacionalnosti građana.

MOMIR TOŠIĆ

Nemojte vi braniti Srbe od mene, molim vas.

FRANJO MAJDANDŽIĆ

Ne, eto vidite kako se vi borite za to. Ja se borim za to da se uspostavi dok sam tu zastupnik itd. Jel to loše? Ja onda ne razumijem ništa. Ne razumijem kako treba raditi. Prema tome sasvim je jasno i ne treba ništa, jedino ako mi hoćemo da ništa ne uradimo. Onda možemo prihvatiti tako.

Treba usvojiti ovaj zapisnik, stoje zaključci koji obavezuju odgovarajuće izvršne organe na nivou Federacije, na nivou ovog ministarstva, na nivou kantona. Ja sam dodao još jedan zaključak koji se može ukomponirati ovom zaključku. Odnosi se isključivo na općinu Grahovo. Evo neka se pročita i vidi koliko je to komparativno, ako nije dajte vi prijedlog drugi pa ćemo usvojiti. Uglavnom moraju biti neke institucije države, ako želimo da živimo u toj državi. A nema toga. I šta je sad tu sve loše. Šta je loše? Ja zaista to ništa ne razumijem.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Franji Majdandžiću. Riječ ima uvaženi zastupnik ili, onda uvaženi zastupnik gospodin Tošić, a neka se pripremi uvaženi zastupnik gospodin Senad Šarganović.

MOMIR TOŠIĆ

Mislim da je nekorektno od gospodina Majdandžića proizvanje ovdje pojedinačno, jer mi apsolutno, ja sam rekao da podržavam, da podržavam izvještaj ovakav Komisije, da smatram da treba da nastave da rade. Pitao sam kojim su se kriterijima rukovidili kada su ušli u ove opštine, jer one su u nekim dijelovima ekstremne. Ne trebate vi nama pričati o Grahovu koliko je imalo kada mi to odlično znamo stanovnika srpske nacionalnosti prije ovoga sukoba itd. ili o Drvaru. To su ekstremne opštine prema nacionalnoj strukturi prije rata.

Ali ja vas pitam gdje su druge opštine? Ja vas pitam zašto ste bili samo u ovim opštinama? Pa sam vam postavio pitanje nekoliko da ne govorim sada da ne ponavljam to. Prema tome, znači ja kao poslanik apsolutno podržavam rad Komisije, smatram da ovaj vaš današnji izvještaj Parlament treba da primi k znanju, da vam kaže nastavite ovaj rad, udite i u drugi dio opština, sada napravite ponovo jednu novu selekciju opština, pa kada obradimo sve to da možemo po nekom redosljedu, po nekoj statistici da sad kažemo e sada smo vjerovatno

obradili 90% problematike povratka na nivou Bosne i Hercegovine, tada ćemo da izvučemo zaključke i kao parlament da uputimo koji će biti obavezujući prema jednom ministarstvu, prema drugom ministarstvu, prema entitetu Republici Srpskoj i entitetu Federacije itd.

To je čovječe bio moj zaključak i nemojte da ovdje interpretirate nešto pogrešno. Ako već želite to onda zataražite stenogram pa da vidimo šta sam ja rekao. Vi sada branite Srbe od poslanika Tošića. Nemojte molim vas.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Tošići. Riječ ima uvaženi zastupnik gospodin Senad Šarganović, a neka se pripremi uvažena zastupnica gospođa Bahrija Osmanović.

SENAD ŠARGANOVIĆ

Ja takođe podržavam izvještaj ove komisije i smatram da ova komisija puno radi i da ima na osnovu izvještaja mi možemo da vidimo jednu ispoljenu aktivnost. No, međutim mene zanima da li Komisija prati stanje nakon što je boravila na određenim područjima u Bosni i Hercegovini i da li se stanje popravlja nakon što Komisija dođe ovdje, izvjesti, mi primimo k znanju i usvojimo zaključke itd. Šta se kvalitetno pomaklo naprijed u rješavanju tih problema gdje naša komisija ovog parlamenta boravila sa aspekta provedbe imovinskih zakona i uticaj određenog seta zakona od strane Visokog predstavnika na poboljšanje situacije u oblasti povratka imovine itd. itd. I da li se određeni broj zakona brže rješava da ljudi mogu bolje da žive ili sporije itd. Mislim da mi tu bi trebali malo imati informacija da malo podstičemo tu aktivnost zakonodavnu itd.

Međutim mene zanima još nešto, da li Komisija ima ikakvu mogućnost da tamo ili na licu mjesta kaže mi ćemo doprinjeti da taj i taj problem bude riješen sa aspekta finansijskog, sa zakonskog, ovoga, onoga. Ili se tu samo obećanja.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Senadu Šarganoviću. Riječ ima uvažena zastupnica gospođa Bahrija Osmanović. Saćemo mi to po redu.

BAHRIJA OSMANOVIĆ

Ja mislim da ću biti, ja mislim da će moja diskusija biti posljednja po ovoj temi. Nisam imala namjeru uopšte izaći za ovu govornicu bilo šta reći o našem izvještaju jer je toliko rečeno u izvještaju da je mislim svima vama bilo jasno šta smo mi to radili, koja nam je namjera bila i šta smo dalje predložili.

Odgovoriću samo na nekoliko pitanja. Prvi puta kada samo ušli u projekat ovakvog rada imali smo na umu da ćemo obići svaki dio teritorije Bosne i Hercegovine. Dakle, naša aktivnost je zamislila i sebi zadaću zacrtala da ćemo mi to uraditi i uradićemo. Neće biti ni jedne općine da mi nećemo ući u u tu općinu i vidjeti stanje tamo. Iznenaduje me diskusija pojedinih kolega koji kažu, a ja ću to citirati ovako, znači neko od nas ovdje kada umre pa saćeka, neka saćeka da svi pomermu pa ćemo izvršiti sahranu. To je otprilike tako. Ovi zaključci koji su napisani oni ne bi trebali da imaju vremena za čekanje. Gospodo ja vam

moram jednu činjenicu napomenuti veoma važnu. Mi smo naišli na kolektivni centar starih iznemoglih nepokretnih bolesnika kojima i vilu kada bi napravili u mjestu boravka nisu sposobni da se vrate u svoje mjesto. Takve bolesnike treba smjestiti u gerijatarske centre koji su prijeka potreba u ovoj državi. To vam nema vremena čekati. Ako želimo tim ljudima pomoći.

Ovo o čemu je govorio poslanik, moj kolega iz Komisije o regulisanju prava na zdravstvenu zaštitu i penzionu zaštitu. Pa zar je moguće u ovoj državi da može neko ko je u Tuzli stekao pravo na penziju da mora da ide po tu penziju u Bijeljino ili obratno. To su tehničke stvari koje se mogu odmah rješavati. O cjelovitosti naših prijedloga treba sačekati znači da sve obiđemo općine pa da te prijedloge konačno usvojimo i da činimo po prijedlozima. Šta znači to? Znači da još čekaju ti problemi koji su evidentni.

Dalje. U našem radu osjeća se nedostatak predstavnika resornih ministarstava. Ja predlažem, a vjerovatno će i moje kolege komisija saglasiti se samnom. U svaki ovaj obilazak treba neko da ide iz Ministarskog vijeća pa da čuje ono što čujemo mi, da vidi ono što vidimo mi i da djeluje tako kako treba da djeluje. Hvala gospodo.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženoj zastupnici gospođi Bahriji Osmanović. Riječ ima uvaženi zastupnik gospodin Sead Buturović. Samo javljajte se, nemojte se javljati ad hok.

SEAD BUTUROVIĆ

Pa ja se ne bi javio. Ja se zaista ne bi javljao, jer sam mislio da će ovo ići brže. Mi se stalno vrtimo u nekom začaranom krugu. Problem povratka smo s političke naravi okrenuli na ekonomsku narav. Problem povratka je sada ekonomski, nije više politički. Povratak se više neće moći obezbjediti donacijama kojih nema, jer su nikakve. Zato bi ovdje apelirao, možda je ovo momenat da sve delegate u ovom parlamentu da što prije ispunjavamo uslove iz Rod Mepa da uđemo u Evropske integracione procese, da privučemo strane investicije da poguramo da pomognemo da pokrenemo privredu i ekonomiju i onda će nam svima biti bolje u ovoj zemlji i tako ćemo omogućiti povratak svi na svoje. A ovo samo ako pričamo samo ovo a važni zakoni, važne stvari nam čekaju, a bavimo se stvarima kojima nećemo ništa riješiti, samo se vrtimo u krug bojim se gubimo vrijeme.

Zato ponovo apeliram idimo brže usvojajmo one zakone koji su potrebni da uđemo u Evropske integracije da obezbjedimo investicije. Toliko.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Buturoviću. Riječ ima uvažena zastupnica gospođa Branislava Ferzanović. Neka se pripremi uvaženi zastupnik gospodin Marko Amidžić.

BRANISLAVA FERZANOVIĆ

Cijenje dame i gospodo, meni je izuzetno žao što ovaj izvještaj o posjeti jednom broju opština u Bosni i Hercegovini nije razmatran zajedno sa ovom informacijom koju smo danas dobili na stolove od Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice koji ima naziv – Informacija o

realizaciji Aneksa VII Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini i sigurno bi da bi mogli poboljšati, odnosno dati još više zadataka ovim, ovoj informaciji, odnosno ovom ministarskom vijeću uz pohvalu ovoj komisiji koja je jako puno uradila i dala puno informacija o svojim posjetama. Hvala vam.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženoj zastupnici gospođi Branislavi Ferzanović. Riječ ima uvaženi zastupnik gospodin Marko Amidžić.

MARKO AMIDŽIĆ

Gospodo predsjedavajući, kolege zastupnici, ja se nadam da ćete mi oprostiti na ovom sporom i kasnom uključivanju u ovu raspravu, ali možda i na eventualnoj pretenziji da nađemo neko rješenje ovdje. Pazite, mi smo imali jednu ovakvu sličnu raspravu na Parlamentu, imali smo mislim dva puta natezanja oko zaključaka, popravki itd. I mislim da su tadašnji zaključci na kraju nekako usvojeni. Gospodine Brka oprostite što vas prozivam, ali mislim da jesu. Posljednjem usaglašavanju, e u redu, eto još onda argument više. Pazite, znači ponovo se mi iscrpljujemo na nečemu oko objektivno, oko čeka objektivno nismo našli proceduru i prihvatanja i upotrebe znači realiziranja toga.

Ja predlažem upravo zbog te već prakse koju imamo, zbog objektivnog ovoga poodmaklog vremena jedan dodatni metod pristup ovom pitanju. Prvo da prihvatimo ovo vaše izvješće i ocjene. Predlažem da ne inzistirate na zaključcima, jer oni objektivno će visiti isto kao i oni prije, ali zato predlažem, a oprostite što je od mene pretenciozno kao zastupnika da Dom usvoji jedan zaključak da se uz prihvatanje ovog izvješća, ocjena i stanja na terenu sugerira Komisiji vašoj toj da organizira jednu svoju tematsku sjednicu, da na nju pozove nositelje izvršne vlasti koji se bave ovim pitanjima, institucije cijelog društva koje se bave povratkom i da na tom skupu promovirate vaše zaključke koji sigurno tada imaju jednu upotrebnu vrijednost u smislu koordinacije da se nešto popravi i uvaži. Mislim da bi to vama dalo jednu šansu više da zato zašto se zbilja svojski borite dobijete neku stvarnu podršku na terenu umjesto neke hajmo reći i verbalne podrške koju ovdje možete, a vjerovatno nećete dobiti nekim zaključcima doma. Oprostite na ovom prijedlogu, ali mislim da bi ovo moglo biti jedan sadržaj rada vašega na ovom pitanju povratka. I da li će, da li se slaže Dom s tim ili ne, ali mislim da bi to bilo neko rješenje koje vam sigurno ne bi, odnosno dalo bi vam motiva da radite, otvorilo bi vam komunikacija, a ne bi zakonvalo aktivnosti ...i naše muke ovdje oko usvajanja nekih zaključaka. Ja ću vama kazati gospodine Brka zašto, odnosno gospodo. Pa mi smo ovdje jednoglasno usvojili zaključke o vanjskoj politici. Na temelju tih zaključaka mi smo radni plan napravili u ovoj godini. Konstatacija je Komisije juče da niti jednu informaciju, analizu i ostalo od toga što smo tražili nismo dobili. Ja ne želim takve zaključke. Meni zbilja takvi zaključci ne trebaju. Ovo je radi ilustracije kakvu sudbinu imaju naši zaključci. To je realnost a mi možemo inzistirati na nečemu. Znači hajmo bogatiti metod rada i komisija. Hvala vam.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Marku Amidžiću.

Mislim ja sam dužan da malo sumiram ono što smo radili ovdje. Evo mi smo dosta diskutirali. Osnovno pojavili su se i pitanja problemi plana i aktivnosti rada Komisije. Ja sam mislio da je to Komisija ovog doma u kojoj su predstavnici više stranaka, naroda i entiteta, ja

bi stvarno sugerirao da vi nastavite svoje aktivnosti, da napravite plan, pa ako treba da plan taj vaš za naredno vrijeme dostavljate i Parlamentu kako bi mogao biti distribuiran svim zastupnicima. Posebno je važno da imamo i ovu dimenziju što je govorio uvaženi zastupnik gospodin Šarganović, da pratimo realizaciju dogovorenog, da pratimo bar po određenim pitanjima evo koje je govorio uvaženi zastupnik Abdurahman Malkić, jer to su problemi običnih ljudi, bez obzira usvojili mi zaključke ili ne usvojili. Problemi ostaju i mi moramo po tim pitanjima poduzimati nešto. I bez obzira ja kažem šta mi odlučili sad, da li da glasamo, ne glasamo ja ću kao predsjedavajući zajedno sa Kolegijem tražiti da se ova pitanja neka rješavaju što se tiče zdravstvenog zbinjavanja, što se tiče zdravstvene zaštite, ta pitanja ne mogu čekati bez obzira, ja kažem vi usvojili ili ne usvojili mi ova neka pitanja moramo pokretati.

Zato kažem da evo probamo nekako ovu točku završiti, evo za riječ se kao završnu diskusiju javio uvaženi zastupnik gospodin Brka.

OSMAN BRKA

Ja zaista uvaženi poslanici ne volim da me bude puno na Parlamentu za jedan dan. Danas me je previše, ali jednostavno osjećam obavezu da nešto kažem. Zaista ja sam nastojao i nastojim da ova komisija vrlo javno i transparentno radi i ona tako radi. I tvrdim uglavnom sve donosimo jednoglasno. Plan rada, plan posjeta se prihvata od bilo kog čovjeka koji je na Komisiji, koji je član Komisije i koji predloži. Mi znači sigurno. ja tvrdim ovdje u radu Komisije nemamo nikakvih problema nas 9 koji to radimo. Znači niko tu ne nameće nešto svoje nekom drugom. Mi iznesemo, predložimo i zajedno usvojimo. Ako nije tako neka neko od ovih kolega kaže. Ako niko ne kaže znači ja govorim ono što jeste. Mi nastojimo da upozorimo da upozorimo javnost, da upozorimo izvršnu vlast. Ja ne mogu da vjerujem, ne vjerujem da ijedan poslanik bilo koji ovdje koji je diskutovao, vjerujem da su svi s namjerom dobrom diskutovali, ali da ni jedan ne može biti protiv toga da mi kao parlament upozorimo izvršnu vlast na bilo kom nivou u ovoj državi – de gospodo u ovom segmentu uradite bolje. Ja ne vjerujem da niko od nas može dignuti ruku protiv toga. Ako sugerišemo da se nešto rješava brže, da nešto ide za dobro građana na jednom određenom nivou i ja zbog toga ne mogu da vjerujem da se ovi zaključci koji su jednoglasno izglasani na Komisiji ne mogu ovdje prihvatiti. Ja bi volio da mi neko kaže e ovaj zaključak je protiv građanina bilo kojeg u Bosni i Hercegovini.

I ja smatram da se oni trebaju izglasati, da se trebaju staviti na glasanje, jer je Komisija to jednoglasno izglasala i da ih kada ih izglasamo možemo poslati Ministarskom vijeću i poslati vladama entiteta i kazati – gospodo naš parlament ukazuje u ovom momentu na te slučajeve jer su tu bili. Za mjesec ili dva bićemo na drugom mjestu. Nastojaćemo dokle imamo još mandata koliko 3-4 mjeseca, 5 nije bitno da obiđemo bar još minimalno dvije posjete. Ovo nam je treća. Tri smo imali, tri ture smo obilazili. Mi smo vas o tome izvještavali, jest bilo na usaglašavanju. Prošli put je bilo na usaglašavanju zbog jednog spora. Vi svi znate šta je tačka 5. da je sad ne ponavljamo. Ali sad nemamo takve sporne tačke. Na Komisiji nije bilo te sporne tačke. Ona je sad izglasano jednoglasno i zato sam ja, zaista vas molim da se to stavi na glasanje pa da vidimo, ako ne može prihvatiti, to je najbolji znak Komisiji da onda ne treba raditi. Ljudi moji nemojte, ja zaista ne želim da idem u turistička putovanja ako od njih nema hajra. Ja hoću da od tih naših putovanja ljudi imaju hajra tamo. Vjerujte gdje god smo došli od, kada smo došli u Kotor Varoš prije nekoliko mjeseci ljudi su rekli – vi ste prvi ljudi iz države, prvi iz države koji su došli u Kotor Varoš. Nikada ima niko nije došao iz države. Ne govorim iz entiteta. Ljudima to znači i onim običnim ljudima na ulici

i onim ljudima koji su tu odgovorni funkcioneri u tim opštinama. To je tako. Od toga ja tvrdim ima koristi. Ako ovaj parlament kaže da ne treba raditi, ali nadam se da neće to reći. Hvala.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Brki. Riječ ima uvaženi zastupnika gospodin Marko Amidžić. A onda uvaženi zastupnik je li poslovnička ili, onda će gospodin Spasojević.

MARKO AMIDŽIĆ

Gospodo zastupnici, ja se nadam da ste razumjeli moje namjere. Ja odustajem od kompletne svoje diskusije, odustajem od prijedloga i glasovaću za prijedlog zaključka Komisije. Hvala vam.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Marku Amidžiću. Isto intervencija od uvaženog gospodina Tošića. A onda neka se pripremi uvaženi zastupnik gospodin Zoran Spasojević.

MOMIR TOŠIĆ

Pošto sam ja mislio da ćemo otprilike prihvatiti ovaj onu moju sugestiju da glasamo o izvještaju, a da zaključke ostavimo za neki drugi dio, vidim da to u tom pravcu ne ide. Molim vas, da samo postavim jedno pitanje Komisiji i da mi na to daju odgovor. Ovdje ste konstatovali da trenutno u Opštini Drvar ima između 7 i 8 hiljada stanovnika, da je prije rata živilo 18.300 stanovnika, od toga broja 29% stanovništva srpske nacionalnosti. Znači sada ih ima između 7 i 8 hiljada, od toga 3.500 stanovnika hrvatske i 4.500 hiljade srpske nacionalnosti. Kaže broj zaposlenih je oko 1.300, a od tog broja 1.100 su raseljena lica hrvatske nacionalnosti, a 200 povratnici srpske nacionalnosti. Znači srba ima trenutno više od hrvata, ali ovih radi 1.100, a ovih 200. Gdje je taj zaključak vaš? Evo konkretno na jednom primjeru, a imamo ih stotinu iz ovoga vašeg izvještaja gdje vi u zaključku nudite da neko u ovoj Bosni i Hercegovini kaže stanite gospodo da vidimo gdje je problem. Evo ja samo postavljam na korektnom jednom pitanju – da bi ja glasao o ovim zaključcima moram ja kad odem u Drvar d odgovorim ljudima zašto sam ja to glasao? Nemojte pokušati, nego mi odgovorite. Zašto niste napisali ovdje u zaključcima kako ćete riješiti ovakav problem.

Zato kažem ja tražim, jer ovdje imamo znači ekstremne opštine. Ovo se slično, ovdje su rekli ljudi da su došli iz Teslića, hrvati iz Teslića i Kaknja. Znači mora da vidimo sad kakvo je stanje u Tesliću i u Kaknju da bi se hrvati vratili u Teslić i Kakanj. Znači moramo ljudi nešto da kompletiramo. Nemojmo da se ovdje igramo zaključcima jer mi smo ozbiljna i najveća zakonodavna institucija u Bosni i Hercegovini. Znači imam ovakvih koliko hoćete argumenata, ali da večeras nije ni trenutak ni vrijeme oduzimamo jedni drugima vrijeme. Svako će navesti ovakvih još stotinu primjera. Evo odgovorite mi konkretno na ovo pitanje pa da vidim šta ima u zaključku.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu, sačekajte možda će trebati još. Riječ ima uvaženi zastupnik gospodin Spasojević.

ZORAN SPASOJEVIĆ

Gospodo predsjedavajući, kolege poslanici ja ću biti vrlo kratak jer stvarno je odmaklo vrijeme, ali ne mogu, pošto sam ovo pročitao o posjeti Opština Bjeljina da ne kažem predsjedavajućem Komisije Osmanu da sam nezadovoljan time što nije pozvao mene kao domaćina da i ja prisustvujem, jer ja sam iz Bijeljine, a vi dobro znate da sam ja iz Bijeljine, a ovdje kritikujete da vas nisu primili itd. Vjerovatno da sam ja bio bolje bi vas primili i uradili bi, imali bi više podataka. To je jedno.

Drugo. Ovdje ste tendenciozno naveli samo u Skupštinu opštine Bjeljina ste rekli, kaže od 31 odbornika, od toga ima samo 4 odbornika Bošnjaka. To je istina da ima 4 odbornika Bošnjaka, ali nismo mi provodili izbore po našim pravilima. Provođeni su izbori po međunarodnim pravilima i tako je, tako su oni stavili, tako je. Znači nije tu greška do Opštine Bjeljina. Razumijete. Ali ste ovdje samo Opštinu Bjeljina tendenciozno naveli ima samo 4. Niste ni u jednoj opštini više tako rekli. To je jedno. Drugo, kažete da ima podjeljeno 1.400 placeva građevinskih za zemljišta koja podliježu restituciji. Mislim da to nije tačno i da ovaj podatak nije tačan. Dajte nam podatke, odakle ste dobili i kako ste ovaj podatak dobili. To je jedno. Drugo, ovdje se slažem s vama i mislim da je ovo i nije baš pravi procenat što se tiče Janje. Janja je pred rat bila 100% bošnjačkim stanovništvom naseljena i mislim da je povratak sad trenutno negdje oko 70% Bošnjaka se vratilo u Janju i niko nema problema što se tiče povratka. Ali bi ja želio kada ste vi posjećali Drvar da uporedite takve opštine kao što je, odnosno takva mjesta kao što je Janja i Drvar pa da vidite kakav je omjer povratka, kakav je omjer zaposlenosti i ostaloga, jer su to te klasične opštine, klasična mjesta koja su imala povratak.

I dalje kao glavno pitanje koje želim da vam postavim da vam predložim da ste zaobišli nakon godinu i po dana zaobišli ste glavni grad Sarajevo koje niste uzeli u obilazak, a znate da je iz Sarajeva izašlo blizu 200 hiljada Srba. Kakvo je stanje tu. Da vidimo kakvo je stanje u Sarajevu. Ja trenutno znam, jer samnom rade nekoliko ljudi koji su iz Sarajeva. Imaju rješenja od prije dvije godine da im je vraćena imovina, ali ne mogu da uđu ljudi u posjed. I mislim da u Sarajevu je najveći problem. Zato vam predlažem da posjetite, da sljedeća vaša posjeta bude posjeta Sarajevu, pa da onda imamo kompletan izvještaj koji će biti na nivou čitave Bosne i Hercegovine. Toliko i hvala.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Zoranu Spasojeviću.

Ja posjećam na jedan podatak da ste vi prije dva dana ja mislim dobili ili vam je upućen izvještaj Vijeća ministara o provođenju Aneksa VII. Ja mislim da će dosta pitanja oko ove oblasti biti raspravljano tada i onda ćemo imati sigurno mogućnost i ministara što danas nemamo, da nam odgovaraju na ta pitanja i da pravimo planove.

Za riječ se javio uvaženi zastupnik gospodin Franjo Majdandžić. Ne možemo privesti točku dok vi ne prestanete se javljati.

FRANJO MAJDANDŽIĆ

Mislim, odgovorio bi na pitanja gospodina Tošića. Evo gledajte Općina Drvar, pa stoji ovdje kako se mnoge inicirane, inicirani su načini kako se mnoga pitanja mogu razrješavati. Mi ne možemo biti eksperti da damo recepte i da damo gotova rješenja. To je jasno ne treba od nas očekivati. I kaže se budući rad opštine, jačanje drvne industrije itd. ubrzati privatizaciju, rješavati problem preduslov elektrifikacija sela gdje je problem priključka itd. Dakle ovdje stoji to. I mislim da je pošteno da smo naveli i taj podatak koga vi iznosite da je tu sad problem povratnika najveći problem Srba koji su povratili srpske nacionalnosti građana, a nemaju zapošljavanja, a treba ih rješavati da je to pošteno i da je to tako trebalo i kazati. Jel, oni koji su prije bili to Hrvati su nekako uspješni da se, oni su bili više zaposle u većem postoku, to je takva slika tako mi to prikazujemo. Pošteno radimo i ne znam šta ima tu loše.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Majdandžiću. Riječ ima uvaženi zastupnik gospodin Sead Avdić.

SEAD AVDIĆ

Dame i gospodo, poslanici, ja bi samo htio da se zahvalim Komisiji koja je imala visoko moralan odgovoran i plemenit posao i Komisija već u dugom navratu čini svoje izvještaje sa zaključcima. Prošli puta su zaključci na usaglašavanju nisu usvojeni i u tom kontekstu se postavlja pitanje dokle ovo insistiranje može dovesti i kakve su poruke ovoga parlamenta. U tom kontekstu znači koja je upotrebna vrijednost ovih zaključaka, kao što je kolega Amidžić iskazao. Zato sam sklon jednom pragmatičnom primanju ovoga pitanja.

Pred nama je analiza Aneksa VII Dejtonskog sporazuma od strane Ministarstva za prognana i raseljena lica Vijeća ministara. I bilo bi dobro cjelovit pogled i stavove Komisije iznjeti na tom takvom jednom tematskom zasjedanju.

Drugo što želim da kažem. Ja jesam za zaključke to nije sporno i to nije nikakav problem, ali poruka ovoga parlamenta da nemamo parlamentarnu većinu da izglasamo te zaključke. Obraćam se predsjedavajućem Komisije i što vrijedi insistirati na tome da zaključci odu na usaglašavanje i da ne dožive svoju verifikaciju i da se samim time u cjelosti ovaj visoko plemenit posao Komisije destruiira na takav način. Zato molim predsjedavajućeg Komisije da ne insistira dalje, jer jednostavno onda se postavlja i slama objektivne temeljne ciljeve same Komisije. Što znači čim Komisija ulazi u političke ocjene na pojedinim područjima Bosne i Hercegovine tu više mira nema. Znači jednostavno ne možemo se složiti oko toga. To već po drugi puta ova sjednica pokazuje. Što znači predlažem ko zabranjuje Komisiji, jedna sugestija i ta sugestija može riješiti problem. Ko zabranjuje Komisiji i ko je ikad zabranio da Komisija pozove entitetske ministre za prognana i raseljena lica i da im predoči svoje nalaze? Ko zabranjuje Komisiji da pozove ministra za prognana i raseljena lica Vijeća ministara? Ko zabranjuje Komisiji da pozove druge organe izvršne vlasti i da snjima razgovara i da im prezentira svoje izvještaje? Zar to nije stvarno u djelokrugu rada Komisije i ko je ikada to zabranjivao?

Ja sam za jedan kreativan direktan stvaralački rad Komisije. Insistiranje na zaključcima koji neće dobiti parlamentarnu većinu nema nikakvog smisla i sasvim je jasna

poruka od prošli puta i pouka da se na takav način ne destruiira jednostavno zadatak, odnosno da se ne destruiira jednostavno cjelokupan izvještaj Komisije. Zato ja bih molio, treba reafirmirati prijedlog kolege Amidžića, usvojiti izvještaj i ponuditi cjelovite zaključke, ponoviti cjelovite zaključke na narednom zasjedanju povodom Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma. Svako drugo je suprotno misiji i ciljevima same Komisije. Vjerujte mi. Hvala vam.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Avdiću. Riječ ima uvaženi zastupnik gospodin Brka.

OSMAN BRKA

Ja uvažavam gospodine Avdiću vaše mišljenje i vaš stav, ali zaista ovaj put je Komisija išla toliko zajedno da smo mi jednoglasno usvojili zaključke i tu je potpredsjednik Komisije gospodin Jovanović Miloš koji nije imao primjedbu ni na jedan zaključak. Čak je dva zaključka posljednja predložio on, izdiktirao ih i mi smo ih tako i usvojili. Taj 11 i 12 zaključak. Znači ja sam zaista smatrao da ovaj put neće biti problema sa izglasavanjem zaključaka. Ja smatram da ako Komisija radi nešto i ako svi priznaju da to radi dobro, da to radi kvalitetno da nema potrebe da sad neko od nas traži da mi imamo čarobni štapić da mi riješimo probleme u Bosni. Daj bože da imamo, nemamo. Nemamo niko. Ali ako ukažemo na nešto da se može bolje uraditi i riješiti, ja ne mogu da vjerujem, zaista ne mogu da vjerujem da neko može protiv toga dignuti ruku. I uvaženom poslaniku iz Bijeljine koji kaže što ga nismo pozvali, meni je zaista žao. Ja sam prošli put rekao nije te bilo u Bijeljini. Nisam te persirao i sad te ne persiram, jer često ovako razgovaramo. Nije te bilo, što te nije bilo. Kaže on nisam znao. A ja sam smatrao da će domaćini u Bijeljini normalno da ga pozovu da dođe da bude s nama. Nažalost tu nisu uradili. Ja, on nije kriv, ali nisam ni ja kriv što on to nije bio. Ja vas zaista molim u ime Komisije da to bude stav Parlamenta, a i kada se ne izglasa, pa neka javnost zna da se ni ovo ne može izglasati i ja molim medije, molim medije da 12 zaključaka koji su jednoglasno usvojeni na Komisije objavite i da kažete da se takvi zaključci ne mogu usvojiti u Parlamentu. Što to da krijemo od naroda. Neka narod zna da se ni takvi ne mogu koji se jednoglasno usvoje na Komisiji. Hvala.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Brki. Riječ ima uvaženi zastupnik gospodin Miloš Jovanović. Možda će biti još koji zaključak.

MILOŠ JOVANOVIĆ

Poštovano predsjedništvo, dame i gospodo, ja sam svjestan činjenice da je najlakše kritikovati. Ja želim da vam kažem da smo mi juče na Komisiji imali jedne zaključke i konkretno znači jedan od zaključaka je bio neophodno je uskladiti nacionalnu zastupljenost u izvršnoj i sudskoj vlasti kao i medijima na osnovu popisa iz 91. godine. Ja sam tražio da tog zaključka ne bude i Komisija se složila. Znači to je jedna stvar.

Druga stvar da vezanog zaključka, ne znam koji broj 10 gdje se govori da se omogućiti građanima da na jednoj strani Drine mogu da prelaze da bi obrađivali svoju zemlju, ja sam tražio da to bude isto i s druge strane što je takođe Komisija prihvatila. Dalje tražio sam da se

preporuča Ministarskom savjetu da u dogovoru sa Vladom Republike Hrvatske ubrza pregovore oko povratka Srba, posebno smo imali da kažem tu pominjem Gradišku i Banja Luku. Znači oko povratka Srba u Hrvatsku. Mislim da je takođe taj zaključak usvojen.

Druga stvar govorili smo o tome, mislim da je to takođe među zaključcima da više očitno ni na jednoj strani znači ne postoji opstrukcija. Da imamo problem, šta je problem i šta je suština. Suština je znači nedostatak alternativnog smještaja, problem zaposlenosti i problem nedostatka materijalnih sredstava da bi se ljudima popravile kuće, da se mogu vratiti i sve to da kažem ima u ovim zaključcima koje ste dobili na stolovima. Prema tome znači ja sam to složio se na Komisiji, glasao na Komisiji i ja ću te zaključke znači podržati na ovom domu. Hvala lijepo.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Milošu Jovanoviću.

Ja zaključujem raspravu. Ovdje očitno Komisija smatra da se treba izjasniti o ovim zaključcima bez obzira kažem kako prošlo nama ostaju ove aktivnosti i očekujete na sljedećoj sjednici raspravom o izvještaju o provođenju Aneksa VII. Mislim da ćemo i tada moći dosta uraditi.

Ko je za zaključke? Izvještaj i zaključci normalno. Sve. Hvala.

Ko je protiv? – Nema protiv.

Suzdržanih? – Hvala.

Idemo dalje. 31 glasao, 21 za, suzdržano 9, pozivam znači po entitetima.

Ko je iz Republike Srpske za? – Hvala.

Iz Federacije ko je za? –

19 iz Federacije za, iz Republike Srpske 2, 3, znači usuglašavanje. Znači nismo usvojili ovakve zaključke na entitetskom.

Prelazimo, ustvari predlažem da se vratimo na 14. točku obzirom da je naša greška bila. Nismo pozvali uredno predstavnike revizije i evo stavljam točku na dnevni red.

Ad. 14.

Da li predstavnik Ureda za reviziju ima potrebe da dà. Nema potrebe. Otvaram raspravu. Da li uvaženi zastupnici žele raspravljati?

Evo riječ ima uvaženi zastupnik gospodin Kovačević.

LJUBOMIR KOVAČEVIĆ

Poštovani predsjedavajući, poštovani poslanici, predstavnici Ureda za reviziju imaju dva zamjenika, meni je žao što onu tačku o Narodnoj banci skinuli, ja bio se pripremio da diskutijem iako sam bio za usvajanje izvještaja o Narodnoj banci. Ako je princip u pitanju princip. Ovaj izvještaj juče bio je na Komisiji za finansije i budžet uz male opaske Bore Bjelobrka taj je izvještaj Komisija za budžet i finansije prihvatila i predlažemo Predstavničkom domu da isti izvještaj prihvati. Samo isto, to sam i juče rekao smatram da oni popravljaju svoj rad da ih treba opremiti i podržati, ali da bi ovaj parlament a i oni sami, treba

imati povratne informacije šta je po tim izvještajima Ureda za reviziju i po zaključcima ovog parlamenta preduzeto. Šta je preduzeto tužilaštvo u i u Federaciji i u Republici Srpskoj odakle su dotični ministri, dotična ministarstva, gdje su utrdene nepravilnosti. Pođimo od Njujorka do Beča, od pojedinih ministarstava, pojedinih tužbi itd. Mi nemamo ovdje nikakvih povratnih informacija. Smatram da Ured za reviziju treba da nastavi da radi, ali ako nema povratnih informacija, nema odgovornosti, ne preduzimaju se nikakve mjere, onda je taj rad uzaludan. Toliko hvala.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Kovačeviću.

Da li se još neko javlja. Ako ne javlja zaključujem raspravu. Predlažem da prihvatimo izvješće o poslovanju Ureda za reviziju finansijskog poslovanja institucija Bosne i Hercegovine za 2001. godinu.

Ko je za? Hvala.

Ima li protiv? – Nema.

Suzdržanih?- Nema.

24 glasala, 24 za. Znači usvojeno izvješće. Zahvaljujem.

Prelazimo na 16. točku dnevnog reda.

Ad. 16. Rezolucija o politici zdravlja za sve građane Bosne i Hercegovine

Predlagatelj, uvaženi zastupnik gospodin Sead Buturović. Kratko obrazloženje.

SEAD BUTUROVIĆ

Gospodo delegati, poštovano, evo jedan je ostao član Kolegija, gospodo novinari, evo ja ću obrazložiti razloge podnošenja rezolucije koju vi svi imate na svojim stolovima, nadam se da ste i pročitali.

Zdravstvo svake zemlje čine dva podsistema.

Prvo ekonomska obrazovna i šira društvena osnova sa definiranom i usvojenom zdravstvenom politikom te zemlje prema međunarodnim normama i standardima za sve opće zdravlje naroda.

Drugo, zdravstveni sektor u užem smislu zdravstva sa ustanovama kadrovima i drugim resursima potrebnim za organizaciju i pružanje kvalitetnih zdravstvenih usluga građanima.

U mnogim zemljama se ova dva globalna podsistema zdravstva koordiniraju centralnim, državnim, predstavničkim tijelima i centralnim upravnim organima vertikalno do lokalne uprave. Poznato nam je da je Dejtonskim ustavom upravljanje zdravstvenim sektorom organizacijom i njenom operacionalizacijom decentralizirano i preneseno na entitete i kantone, županijske organe vlasti uključujući i Distrikt Brčko. Time se država Bosna i Hercegovina, odnosno njene institucije nisu oslobodile odgovornosti za zdravlje svojih građana što bitno prevazilazi kompetencije zdravstvenog sektora. Država Bosna i Hercegovina, odnosno njene institucije sa izvršnim organima vlasti ne mogu se osloboditi

svojih međunarodnih i državnih obaveza u zdravstvu i široj zdravstvenoj zaštiti svojih građana. Nažalost u našim prilikama skoro i da mogu. U minulih sedam godina sa malim izuzetkom u parlamentarnim raspravama smo se rijetko osvrtni na opće zdravstvene prilike, odnosno ne prilike našeg stanovništva koji su se umnožavale geometrijskom progresijom. Veliki broj međunarodnih obaveza i vrlo konkretnih dokumenata je zapostavljen i ignoriran, a unutrašnja zajednička pitanja kao što su ekonomsko siromaštvo, masovna migracija stanovništva, ekološki incidenti, poslije ratna specifična i zarazna oboljenja naših građana, propusnost granice, trgovina ljudima, drogom i nedozvoljenih sredstvima tek rijetko nepripremljene bivaju povod površnim diskusijama u ovim našim klupama.

Bosna i Hercegovina svojim međunarodnim članstvom prije svega UN i Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji je obavezna utvrditi globalnu politiku zdravlja za sve svoje građane pod jednakim uslovima. Politiku zdravlja za sve u 21. stoljeću je usvojila Skupština Svjetske zdravstvene organizacije u Ženevi i njenom evropskom uredu u Kopen Hagenu 1998. godine. Taj dokument obavezuje sve zemlje evropske zajednice da realizuju viziju zdravlja za sve u prve dvije dekade. Sadržaju ove političke vizije o zdravlju naroda definirani su još Svjetskom konferencijom o primarnoj zdravstvenoj zaštiti u Alma Ati davne 1978. godine i sadrži 5, 10 prioritetnih ciljeva. A to su: smanjenje razlika u zdravlju među zemljama evropske regije; smanjenje razlika u zdravlju naroda unutar pojedinih zemalja; utvrđivanje minimalne solidarnosti i uzajamnosti za zdravlje naroda unutar jedne zemlje; eliminacija siromaštva i jačanje ekonomske i obrazovne moći zemlje sa unapređenjem zdravlja; jačanje zdravih stilova života i zdravlja tokom cijelog životnog vijeka; unapređenje zdravstvene ekologije; unapređenje ishrane naroda; obezbjeđenje stanovništva zdravstvenim uslugama i lijekovima i obezbjeđenje zdrave reprodukcije stanovništva.

U pokušaju da ocjenimo gdje je sigurnost zdravlja naših građana u Bosni i Hercegovini i njihov zdravstveni standard danas je skoro nemoguće. Trenutno niti u jednom komparativnom izvještaju Svjetske zdravstvene organizacije o zdravlju naroda evropskih zemalja nema niti jednog podatka o Bosni i Hercegovini. Prema procjeni Zavoda za zdravstvenu zaštitu Bosne i Hercegovine u zdravstvenom stanju i standardu zdravstvene zaštite nalazimo se na 41 mjestu od ukupno 51 zemlje, a 1991. godine bili smo na 26 mjestu. Prema istom izvoru danas u Bosni i Hercegovini imamo 50% građana bez posla i živi u totalnom siromaštvu; 49% građana koji ne posjeduju osnovna prava na zdravstvene usluge, tj. pravo na život i zdravlje; 50% građana nemaju kontroliranu i ispravnu vodu za piće; 18% građana je bez električne energije, pretežno povratnici i raseljena lica; 25% građana je izloženo eksplozivnim napravama i radioaktivnim i sličnim opasnostima; 35% građana je u stanju izbjeglištva ili povratka u traganju za pravima na svoju imovinu.

Zarazne bolesti u Bosni i Hercegovini se ne prate u stanovništvu BiH uključujući i stalnu prisutnost 100 hiljada stranaca sem od strane SFOR-a, da o tome ni jedna institucija države nema informacija kako oni oboljelih unutar zemlje, tako i onih unošenih putem stranih kontigenata vojske, policije ili osoblja međunarodnih organizacija. Ovaj parlament i centralni organi vlasti su ovakvim stanjem tim prije obavezni formirati politiku zdravstvene zaštite svih građana podjednako. Na to nas pored ostalih međunarodnih dokumenata obavezuje i Univerzalna međunarodna deklaracija o ljudskim pravima, Svjetska zdravstvena deklaracija 1998. godine o obavezama svake države za unapređenje zdravlja građana. Deklaracija Svjetskog samita UN 1995. godine o ublažavanju socijalnih razlika među narodima suočeni sa ekonomskim krizama i katastrofama, preporukama Pakta stabilnosti o jačanju socijalne kohezije i međunarodnoj saradnji na unapređenju zdravlja naroda zemalja Jugoistočne Evrope itd.

Gospodo delegati iz pomenutih međunarodnih dokumenata i obaveza koje BiH ima u oblasti zaštite i unapređenja zdravlja naših naroda proizilaze tri prioritete opšte etičke i humane vrijednosti koje treba definirati. A to je pravo svih građana na život i zdravlje kao osnovu ljudskih prava, jednakost u zdravlju svih građana, solidarnost i odgovornost države prema zdravlju građana. Ostvarivanje prava građana na zdravlje i zaštitu zdravlja i unapređenje uslova životu u čitavoj Bosni i Hercegovini je prvenstven zadatak institucija vlasti Bosne i Hercegovine. Ta se funkcija uređuje za one aspekte zdravlja i one oblasti aktivnosti u zaštiti i unapređenju zdravlja za koje je prema konstruktivnim i drugim zvaničnim aktima i dokumentima UN i specijaliziranim agencijama UN koje koordiniraju aktivnosti zemalja članica, njihovih vlada u oblasti zdravlja i zaštiti zdravlja, uključujući i zaštitu životne sredine. To su prije svega Svjetska zdravstvena organizacija, UNICEF, Međunarodna organizacija rada, Međunarodna organizacija za energiju i druge, odgovorna zemlja članica kao cjelina. Ta se odgovornost i obaveza prema međunarodnom zajednicom ne može delegirati na niže organe vlasti kako u teritorijalnom smislu, tako i u resorskom sektorskom smislu. To jasno proizilazi iz svih međunarodnih akata koji tretiraju ova pitanja.

Da bi se udovoljilo pobrojanim međunarodnim obavezama naše zemlje koje proističu iz navedenih akata, neophodno je urediti takav društveni sistem kao i zdravstvenu politiku koji bi bio kompatibilan sa drugim zemljama članicama organizacija i asocijacija iz oblasti zdravlja, a posebno sa članicama zemalja Jugoistočne Evrope. Pored pomenutih obaveza proces tranzicije posebno reintegracije zemlje i normalizacije ukupnih prihoda, izgradnje i regulative zajedničkih institucija, izgradnje pravne države, ekonomskog oporavka nameće potrebu racionalizacije i efikasnijeg angažmana globalnih svjetskih organizacija i asocijacija u našoj zemlji. Tu prije svega mislimo na Svjetsku banku, Banku za obnovu i razvoj i različite programe FAR-a, UNICEF-a, UNHCR-a itd. koji bi više nego do sada trebalo da koordinira centralna državna vlast gdje će ista snositi sve obaveze povratka onih sredstava koja se u ovu zemlju ulažu.

Strategiju koju treba promijeniti za ostvarivanje politike i primjeniti za ostvarivanje politike zdravlja za sve građane Bosne i Hercegovine, prvenstveno se odnosi na integriranu primarnu zdravstvenu zaštitu orjentiran na porodicu i zajednicu te razvoj bolničke zdravstvene zaštite sa akcentom na visoko diferenciranu i tercijalnu zdravstvenu zaštitu, misli se na klinike, fakultete, institute, te ustanove za naučno istraživački rad. Neuvezan prostor u svakom pogledu, različiti interesi, disolucija te dupliciranje kapaciteta su sasvim sigurno veliko materijalno opterećenje i za države sa mnogo razvijenijom ekonomijom nego što je naša. Racionalno planiranje kapaciteta, materijalno tehničkih sredstava, te kadrova na nivou države je daleko opravdanije i ekonomski isplativije. To će dovesti do podizanja nivoa kvaliteta zdravstvene zaštite u svakom pogledu što će omogućiti i uključanje u sve svjetske i evropske integrativne procese. Bitno mjesto u strategiji zauzima i sektor proizvodnje te prometa lijekova i sanitetskog materijala. Sigurno je da nema države na Svijetu koja ne posjeduje sopstvenu farmaceutsku industriju koja je bitna odrednica opstojnosti i nacionalnog suvereniteta.

Država koja stoji iza planiranja i razvoja kliničkih institucija te obrazovnih i naučnih i istraživačkih institucija omogućuje svim svojim građanima na čitavom prostoru, bez obzira na vjersku i nacionalnu pripadnost jednak pristup za korištenje vrlo skupe zdravstvene usluge, istu mogućnost obrazovanja i drugih vidova školovanja što čini bitnu garanciju sigurnosti ostvarivanja ljudskih prava, pravo na školovanje i zdravstvenu zaštitu.

Za provođenje ove strategije potrebno je kontinuirano i profesionalno prikupljanje relevantnih podataka po međunarodnim standardima od interesa za zdravlje na teritoriji

države u cjelini. U tom smislu neophodno je i komparativno istraživati zdravstvene sisteme zemalja evropske regije kako zbog međunarodnih obaveza u izvještavanju međunarodnih organizacija iz kojih bi se utvrđivale komparativne razlike, tako i zbog potrebe donošenja političkih odluka na različitim nivoima od entitetskih institucija vlasti do lokalne samouprave. S toga je važno, pored ostalog postaviti prioritete dodatnih izvora finansiranja zdravstva, kao i naučno istraživačkog rada od interesa za zdravlje i zdravstvenu zaštitu svih građana Bosne i Hercegovine.

Za provođenje, evo, završavam, molim vas, strategije je neophodno je takođe izgraditi partnerstvo za kooperativnu saradnju sa regionalnim institucijama u zemlji u cilju ispunjavanja obaveza državnih institucija, sačiniti jasnu podjelu odgovornosti za zdravlje i stanovništva između država, entiteta, Distrikta, kantona i opština. Podizamanje i sprovođenje takvih oblika organizacije koja će zagarantirati zdravstvenu sigurnost građana Bosne i Hercegovine na svim nivoima, počevšći od mjesta stanovanja, učenja, rada, pa do izvršenja međunarodnih obaveza koje je Bosna i Hercegovina kao država preuzela pred međunarodnom zajednicom. Za sprovođenje zdravstvene politike u cilju realizacija i obaveza BiH i članstva u međunarodnu zdravstvenu asocijaciju Evopre i Svijeta neophodno je potrebno osigurati saradnju institucija i sistema zdravstva i Ministarstva za zdravlje formiranom pri Vijeću ministara. U ovakvoj situaciji slabe države sa decentraliziranim sistemom zdravstvenog sektora u interesu bolje koordinacije i aktivnosti potrebno je eksplicitno definirati odgovornost države, mrežu državnih institucija na, u njihovom djelokrugu rada. Razumljivo da nije moguće realizirati značajne prioritete iz evropske politike zdravlja za sve ukoliko na nivou države nije utemeljen institucionalni okvir.

Druga značajna skupina prioriteta naše zdravstvene politike su konkretni ciljevi čija se realizacija može osigurati kroz djelovanje državnih institucija. Planski pristup podjeli odgovornosti za zdravlje u Bosni i Hercegovini će spriječiti nepotrebno dupliciranje zadataka kao i nepotrebne paralelne troškove tih aktivnosti. Institucionalni okvir na državnom nivou treba da bude Ministarstvo zdravlja. U tom smislu potrebno je što hitnije izmjeniti zakon o Vijeću ministara te donjeti novi koji predviđa osnivanje novih ministarstava te redefiniiranje funkcija postojećih sve sa cijenom da Vijeće ministara bude prava istinska vlast, vlada koja vlada državom. Ministarstvo zdravlja kreira politiku zdravstvene zaštite, zdravstvenog osiguranja, proizvodnje te prometa lijekova i ima sljedeće aktivnosti – pružanje, praćenje i ostvarivanje politike zdravlja za sve građane Bosne i Hercegovine; obavezna statistička istraživanja na razini države; saradnja sa međunarodnim organizacijama i obaveza statističkog izvještavanja; izrada nacionalnog akcionog plana za okoliš i zdravlje; naučno istraživački rad od interesa za stanovništvo Bosne i Hercegovine u oblasti zdravlja i reprodukcije stanovništva; radiološka zaštita i kontroli kvaliteta namirnica i sl. promocija zdravlja; planiranje i razvoj tercijalne zdravstvene zaštite; klinički su klinički nivo; planiranje i razvoj visoko školskih institucija, fakulteti; registracija lijekova na tržištu Bosne i Hercegovine; kontrola kvaliteta lijekova; izrada farmakopeje Bosne i Hercegovine; međunarodni ugovori u socijalnom osiguranju; obračun sredstava u zdravstvu, jedinstveni informacijski sistem zdravstvenog osiguranja; statistika u oblasti zdravstvenog osiguranja; kreiranje politike u zdravstvenom osiguranju na nivou Bosne i Hercegovine i zdravstvenog reosiguranja.

Ja se zahvaljujem, izvinjavam se što sam bio malo preopširan, kasno je, ali mislim da je vrijedilo ovo pročitati. Predlažem da o ovoj rezoluciji ozbiljno razmislite i da je usvojite.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Buturoviću.

Otvaram raspravu. Ko se javlja za riječ? Riječ ima uvaženi zastupnik gospodin Branislav Lolić. Ko još želi? Što ne bi još ko god?

BRANISLAV LOLIĆ

Poštovane kolegice i kolege, prvo jako mi je žao što na kraju dana o ovako ozbiljnoj temi vrlo važnoj za našu zemlju razgovaramo. Ja sam, da bismo skratili diskusiju bili ekspeditivni iskonsultovao se sa kolegama iz Kluba, takođe sa kolegama iz SDS-a, pa praktično nastupam u ime obadva ova kluba iz Republike Srpske.

Prvo želim da pohvalim inicijativu mog kolege Buturovića i tu je aktivno učestvovao i dr. Cuplov naš kolega. Mislim da je dobro da smo počeli o ovome razgovarati. Međutim, evidentno je da je ovo jedno poglavlje vrlo delikatno, slično pitanju odbrane. Vidjeli smo danas u kakve smo probleme ušli oko niza onih rezolucija, jer ono po Dejtonu je potpuno prepušteno entitetskim ministarstvima. Znači sada ići u jednu rezoluciju o kojoj se priča o Zavodu za zdravstvenu zaštitu Bosne i Hercegovine, Ministarstvu zdravlja, to je nešto što je protivno Ustavu, što je mimo Dejtona i ušlo bi se u niz političkih problema i onda bi ti politički problemi srušili jednu divnu ideju. Ja mislim da je najvažnije danas da ovu rezoluciju shvatimo kao jednu inicijativu. Jer ovo je nešto što je već sedam godina nije rješavano na način kako je to kolega govorio i sada žuriti ovdje da prelamamo nešto preko koljena bilo bi pogrešno. Samo stvaranje ministarstva zdravlja neće zaštititi ništa, jer mi i sada imamo evo, ja ću krenuti od Republike Srpske Ministarstvo zdravlja, situacija je katastrofalna, jer to što vi imate institucionalne okvire, a nemate prave ljude ili nemate sistem ništa ne znači. Nije puno bolje u Federaciji gdje imate 10 ministara zdravlja. Nama je jasno da ne može imati, evo uzeću Sarajevo na 15 km tri klinička centra, ili da ne može Klinički centar Banja Luka da bude zaobiđen od Ključa ili prijedorska bolnica od Sanskog Mosta, jer to je pravljeno da pokriva i taj region. Mi smo došli u jednu čudnu situaciju da smo morali tamo mjestima gdje imamo na 20 km bolnicu ne koristi je pa ići 200 km okolo. Činjenica je da se jedna epidemija koja ide Vrbasom recimo žutice ne može zaustaviti tako što na entitetskoj granici, činjenica je da se jedna epidemija zaraze ne može na jednom aerodromu zaustaviti, ne može se na jednoj entitetskoj liniji.

Znači ovdje apsolutno postoji potreba da prvo postojeći zavodi za zdravstvenu zaštitu ministarstva sjednu i razgovaraju. Mislim da moj sadašnji stav je ukoliko bi se išlo na izglasavanje rezolucije, ja sam to predložio kolegama da budemo suzdržani tako da je ne oborimo, ali da znači ide na usaglašavanje i da ona otvori jednostavno proces. E sad moj apel kolegi Buturoviću bi bio ovaj da praktično se ne izjašnjavamo, da ovu rezoluciju danas prihvatimo kao jednu ideju i da možda iz nje jedini zaključak koji bi bio podrživ bude da jedna grupa znači Kolegij i jedna grupa, evo nas ljekara iz ovoga našega predstavničkog doma, obzirom da ovo pitanje zahtjeva puno bolju saradnju na entitetima. Danas smo slušali šta je sa izbjeglicama, koliko je problema, da nam još uvijek fondovi zdravstva ne saraduju kako treba, da ne govorim sad o mogućnosti liječenja iz Banja Luke u Sarajevu i obratno. Da napravimo jedan sastanak sa entitetskim ministarstvima, sa kantonalnim ministarstvima, sa svim zavodima i da onda svi zajedno pokušamo napraviti jednu raspravu. Mi znamo da po Dejtonu entiteti dio svojih ovlaštenja mogu prenjeti na nivo države. Normalno treba u entitetskim skupština raspraviti. Mi znamo koliko nam je problem članstvo u međunarodnim organizacijama i sada je vrijeme da društva dr medicine Federacije i Republike Srpske prave krovne asocijacije što se negdje radi. Dobro je da smo počeli, ali samo nemojte da pre naglimo

da napravimo pogrešne poteze i onda jednu dobru ideju upropastimo, a jednu veliku potrebu našeg naroda svih građana praktično nezadovoljimo.

Prema tome, evo moj apel je da je danas primimo kao ideju kao o njoj ne izjašnjavamo, a da organizujemo ovakav jedan satanak. Mi da budemo baš inicijatori i onda će ovo sasvim sigurno dati prave rezultate, a dovesti eventualno i do nekih rješenja institucionalnih. Eto toliko.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Loliću. Riječ ima uvaženi zastupnik gospodin Šarganović.

SENAD ŠARGANOVIĆ

Ja mislim da je kolega Buturović ogroman trud uložio u ovaj u ovu svoju rezoluciju i da je to stvarno za pohvalu i treba krenuti u ovom pravcu. Ali ja lično mislim da treba pristupiti reformi zdravstvenog sistema u Bosni i Hercegovini i da je to ključ ključeva i da to bude jedan od zaključaka da se krene u reformu zdravstvenu uz ovo što je kolega Buturović predlagao, jer za Jugoistočnu Evropu imamo modele koji su usvojeni u reformi zdravstvenog sistema i mi znamo da je to, koji je model prihvaćen iz susjednih država i u tom pravcu paralelno da krenemo i s tim reformama. To je moje mišljenje.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Šarganoviću.

Evo imali smo ovdje diskusije, prijedloge. Riječ ima evo predlagatelj, gospodin Buturović.

SEAD BUTUROVIĆ

Ja sam bio preopširan, ali neću biti dosadan, nadam se. Ja smatram da je ovo jedno vrlo ozbiljno pitanje i zaista sam bio jako preopširan, ali nastojao sam da u detalje uđem u taj problem i da vas kao poslanike, delegate upoznam s tim. Ja potpuno razumijem kolegu Lolića, mi se vrlo dobro razumijemo. A vjerujem da ima probleme iste, slične, ništa bolje ni gore nego što imamo i mi u Federaciji. Problemi su u zdravstvu ogromni. Oni se gomilaju 6 godina i ovako, a nikakve pomoći iz vana nema zato što nemamo da kažem jedan telefon. Isključivi garant ljudskih prava, među kojima pravo na zdravstvenu zaštitu, jedno od osnovnih prava je država. To je po međunarodnoj deklaraciju o zaštiti ljudskih prava usvojene davne, ja opet ponavljam 48. godine u UN. Znači država, ona može dio tog prava da prenese na entitet. U tom smislu nema nikakvih problema. Zašto ovo pričam? Zato što nas mimoilaze pomoći, mimoilaze nas programi, ostajemo bez novca, ostajemo bez pomoći, trošimo se, a od toga nema koristi, samo padamo dublje. Dolazimo samo u krize. Ja ću prihvatiti sve. Jako mi je drago da sam zainteresirao sve vas da o tom problemu, meni ne trebaju zaključci koji nećemo sprovoditi da se razumijemo. Ja sam potpuno za to, ali ako smo s ovom rezolucijom pokrenuli razmišljanje kod nas sviju da se sastanemo, da razgovaramo da nas to povuče na razgovore da dođemo do rješenja koja će svima biti dobro, prvo našim građanima, našim ljudima, izbjeglicama. Evo stalno pričamo o problemima, o problemu zdravstvene zaštite. To je jedan veliki izbjeglički problem. ...smo o njemu pričali.

Ja ću biti zato kolega Loliću. Ne treba meni zaključak, da se ja hvalim usvojen zaključak, prošao, propao, hajde da radimo nešto, da pokrenemo aktivnost i akciju. Imamo kolega i u Domu naroda. Hajmo sjesti mi doktori, od nas to narodi očekuje da aktivno uz pomoć i drugih ljudi, ljudi koji ćemo angažirati da nam pomognu, da napravimo nešto, da pokrenemo nešto. Vidite privatni sektor zdravstvo i da ne pričam sve te stvari, dopunska osiguranja, obavezna osiguranja itd. Neke stvari koje se slažem u potpunosti s kolegom Šarganovićem. Problemi su to zajednički vjerujte. To nema ni boje ni rase, to ima samo ili bolestan ili zdrav i kako će čovjek unaprijediti zdravlje, unaprijediti sredinu, unaprijediti hranu. Tu nema politike. To je univerzalno ljudsko pravo i ja ću prihvatiti sve ako zaključimo da će nas ovo sve pokrenuti na akciju na akciju u kantotnima, u entitetima, u izvršnoj vlasti, u Parlamentu da napravimo neku akciju da neko djelo, a ne zaključke koje nećemo pretočiti u djelo. Ja se zahvaljujem ponovo. Mislim da sam trebao to da kažem.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Buturoviću. Mene zanima konkretno je li vi tražite da se glasa ili prihvaćate stav da ona danas o njoj ne glasamo, da ide u proceduru.

SEAD BUTUROVIĆ

Evo da budem jasan, ja ću se složiti sa svojim kolegom Lolićem da Parlament prihvati k znanju, ali da pokrenemo aktivnost na svim nivoima, ljekari, stručnjaci da napravimo programe da napravimo nešto gdje ćemo pobijediti ovu lošu situaciju u zdravstvu. ...da napravimo jedan sastanak sa svim entitetskim i kantonalnim

MARIOFIL LJUBIĆ

Znači ovako. Da zaključim. Znači mi rezoluciju primamo k znanju sukladno s Poslovnikom ona čak sad može ići i na komisije i da se organizira ovo sve što je evo gospodin Lolić govorio. Znači da ona ne bude tu mrtva, ona da bude živa materija.

Zahvaljujem. Prelazimo na 18 točku dnevnog reda.

Ad. 18. Izbor članova i zamjenika članova izaslanstva Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine u Vijeće Evrope

Po prijemu Bosne i Hercegovine u Vijeće Evrope obaveza je Bosne i Hercegovine znači da izabere delegaciju koja će predstavljati ovaj parlament, predstavljati Bosnu i Hercegovinu u Vijeću Evrope.

Po pravilima bira se 5 članova i 5 zamjenika. Sukladno Poslovniku taj posao se zajedno radi sa Domom naroda, član 145. znači Kolegij će u koordinaciji sa Kolegijom Doma naroda utvrditi koliko članova mora biti izabrano od oba doma. Kolegij će nastojati da pronađe razmjernu formulu koja odražava ukupni sastav Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. Znači to je 42+15 i da se nađe formula u 5+5. Mi smo razgovarali u ovom Užem kolegiju. Mi smo bili jednog stava da će naša platforma za razgovore sa Domom naroda biti 4+1+3 +2, znači mi smatramo da bi iz ovog doma trebala biti formula, da iz ovog doma budu 4 iz Doma naroda 1, a u broju članova da bude 3+2. Znači ukupno 7+3. Ja mislim da mi ne možemo, mi danas s obzirom da to nije.

BAHRIJA OSMANOVIĆ
(govori s mjesta)

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem u svakom slučaju i pravila Vijeća Evrope su da tu bude pozicija i opozicija i da stranačka i ova struktura pola. Znači ja predlažem da mi sada preko ove točke prođemo, jer mi nemamo utvrđenih kriterija za ovo pitanje.

Riječ ima uvaženi zastupnik gospodin Amidžoć i uvaženi zastupnik gospodin Neimarlija.

Oko čega, koje komisije, čije? Danas nećemo birati delegaciju. Pa diskutirajte slobodno, nema nikakvih problema, samo vodite računa da trebamo mi kriterije najprije utvrditi.

MARKO AMIDŽIĆ

Gospodo predsjedavajući, kolege zastupnici, ja sam namjerno prešao preko ovoga prilikom usvajanja dnevnog reda očekujući da ćete vi izaći sa nečim konkretnim. Dnevni red je definiran gospodo – izbor članova i zamjenika članova, a nije definiran utvrđivanje kriterija i dogovor o tome kako ćemo razgovarati sa Domom naroda. Ja želim znači prvo da kažem da to što ste vi predložili ne odgovara predloženoj točki dnevnog reda.

Broj dva ako mi dozvolite, ja podržavam znači ta vaša nastojanja, ako Dom prihvata da mi ne raspravljamo o točki dnevnog reda koja je definirana, dozvolite mi bar da kažem da smo mi na Komisiji za vanjske poslove o ovim pitanjima juče obavili raspravu i imate mišljenje Komisije. Ono se otprilike podudara s tim vašim mišljenjem, ali želim ja da pojasnim neke stvari, odnosno da sad kažem nešto što mislim kao zastupnik Marko Amidžić, jer nemam pravo ovdje u ime Komisije govoriti, jel tako ono što nije Komisija zaključila. Ali ja zadržavam pravo da kažem.

Prvo da smo mi imali poprilično i skandala oko izbora delegacije privremene u Vijeće Evrope. Ja želim da se to znači unese kao moj odnos naspram toga u zapisnik, odnosno da se snimi, zato o tome govorim.

Drugo, želim da kažem da smo razumili da se radi o privremenoj komisiji, odnosno delegaciji, dok je Bosna i Hercegovina bila kandidat za prijem. Međutim, želim istovremeno da kažem da imamo pismo gospodina Gauna gdje se znači veleposlanika našeg tamo obavještava Dom da je Komisija potpisom gospodina Mirjanića i neka oprost nije moj predsjedatelj Doma, ne nego Tokića kaže potvrđena na Vijeću Evrope i trebate izabrati zamjenika. Ja sam se osobno ko zastupnik obradovao što ste vi stavili na dnevni red – izbor i članova i zamjenika, ne piše i, nego piše i i, nego piše članova i zamjenika. Prema tome ja želim ovdje da definiramo i to pitanje. Jel Dom se određuje, da li se Dom određuje kada vi idete u razgovore sa Domom naroda famoznim gornjim domom, da vi razgovarate o izboru članova i zamjenika, ili zamjenika. Jer to nisu pitanja tehničke naravi.

Drugo izračun u sastavu dvaju domova, u brojnosti u ašem poslovniku je točan 7:3 ili 74:26% kada se sabere ko zna četiri računke radnje 15 i 42 to vam dođe 74 prema 26% i ne može Dom naroda imati 4, on ima 2,6, neka ima 3 u ukupnom zbroju, da li će imati 2 člana i 1

zamjenika, ili obrnuto, to je sad stvar političkih dogovora parlamentarne većine u jednom i u drugom domu. Ali ja želim da ukažem na te stvari.

Drugo u sastavu delegacije, privremene nisu poštovane poslovničke odredbe da se sastav delegacije određuje naspram veličine proporcionalno veličini klubova Parlamenta. I svjesno su oforba tada isključene iz te delegacije. To je činjenica. Molim vas, to je činjenica. Želim da se to naglasi sada kao političko opredjeljenje je naše da se to kompenzira. Da li opet u sastavu članova ili zamjenika to je drugo pitanje, ali neka se to kompenzira, jer zašto gospodo, molim vas, to nije pitanje prestavljanja države Bosne i Hercegovine. Vijeće Evrope je organizirano po klubovima političkih stranaka i vi kada dođete kao član ili zamjenik, a i zamjenik ima pravo prisustva svakom zasjedanju skupštine, to je važno da definirate, da ne bude sutra kada bude išla delegacija ide član, ne može zamjenik. Ne, svaki zamjenik ima pravo prisustva, jer ona mora raditi u klubu svoje političke opcije. Ima pravo da promovira svoju političku opciju među srodnim strankama u Evropi. Mi smo parlamentarna demokracija. Zašto držati neke političke opcije u izolaciji bosanskoj u političkoj itd.? Mislom to su važna pitanja da bi razumjeli kriterije evropske demokracije.

I na kraju ja vas pitam hoćemo li mi imati prilike da predložimo članove ili zamjenike? Ako će to neko kaže Kolegij ili drugi predložiti, dozvolite mi da ja dam prijedlog svoj. Predlažem da i za člana i ili zamjenika, razumijete zašto, zbog toga što će morati se usuglasiti s Domom naroda, odnosno za ono mjesto koje pripadne gospodinu Miru Grabovca Titana. Po kriterijumima i nacionalnog sastava i brojnosti klubova itd. to mjesto pripada nekom od nas. Evo ja predlažem njega da o tome razmišljate i podržavam vaše nastojanje, ali evo da vas ojačamo malo s našim stavom. Neka i javnost zna zato. I ne bojim se ja toga hoće li biti izabrana delegacija, ne zanima me uopće da li je to za jedno zasjedanje, za tri ili pet. To je čin koji se trenutno čini, a ako hoćemo da budete za više zasjedanja dajte to pripremite za sjednicu 29. i mi ćemo izglasati tu delegaciju 29. Znači neće biti do nas do Doma, nego do onih koji vrše konsultacije, a i sebe bi u svakom slučaju vidili tu. Hvala.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Amidžiću. Riječ ima uvaženi zastupnik gospodin Hilmo Neimarlija. Ali uglavnom sada se ne vrši predlaganje, tako da znate.

HILMO NEIMARLIJA

Kolege poslanici, gospodo predsjedavajući, ja sam shvatio da smo mi usvajajući ovu tačku dnevnog reda po napomeni koju smo odavde čuli dužni danas da se odredimo prema kriterijima za izbor članova i zamjenika članova za delegaciju Bosne i Hercegovine u Vijeće Evrope. I držao sam da nam je odgovarajuća komisija dala prijedlog o kojemu ćemo se izjasniti. Ja sa svoje strane smatram, ako nećemo danas predlagati članove da smo dužni da se izjasnimo o stavu komisije odgovarajuće za konstituiranje delegacije. Argumentima koje je kolega Amidžić iznio ja bi sa svoje strane samo još dodao, dodao zaista, držim da je neophodno da se posjetimo da smo sad punopravni članovi i da su valjda u tom dijelu završene sve one političke igre oko političkog delegiranja ljudi u Vijeće Evrope da umjesto toga da je došao trenutak da ovaj parlament delegira, zapravo delegaciju Parlamenta BiH u Vijeću Evrope. Osobno, zasita ne mogu ne izraziti svoje nezadovoljstvo što se u nastupima predsjedavajućeg, uglavnom naše delegacije pri Vijeću Evrope, više govorilo o političkim opcijama koje su predstavljane u Vijeću Evrope nego o državi BiH i opciji države i Parlamenta i, uz to, molim vas, ovi argumenti ne bih ponovljao jer znam da smo svi po prilično

umorni, koje je iznio kolega Amidžić. Ja bih dodao to je jedan od razloga, uz čitav niz razloga koji pripadaju drugim područjima svojevrsnih nesporazuma, ja bih rekao sa ulogom i misijom političkom zakonodavnom svakog od domova i jednostavnu činjenicu da je od političkih razloga, ali i razloga druge naravi, kod nas se dogodilo da je ovaj dom, blago rečeno, izigran, kad je pravljen, odnosno kad je biran sastav delegacije i dogodilo nam se između ostalog to, da nam se na ovom terenu pojavljuje Dom naroda kao reprezentativan dom za predstavljanje Parlamentarne skupštine BiH, uza svo uvažavanje mi znamo i ustavnu poziciju domova, znamo situaciju sa parlamentarnim skupštinama dvodobnim u Evropi, ali molim vas, govorim sada kao poslanik Predstavničkog doma u Skupštini BiH, ne mogu prihvatiti a pogotovo u ovoj situaciji kada se mi borimo za treniranje vrijednosti pluralne parlamentarne demokratije, da prije svega prevagu kod nas u delegaciji imaju delegati na račun izabranih poslanika koji trebaju da predstavljaju BiH u Vijeću Evrope. I s te strane držimo a smo dužni da se izjasnimo, s te strane podržavam nalaz ili prijedlog Komisije od kolege Amidžića i molim vas da ovaj put povučemo crtu sa političkim, da tako kažem primatom u biranju delegacije na račun državnog i bosanskohercegovačkog predstavljanja ove skupštine u Vijeću Evrope.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Hilmi Neimarliji. Riječ ima uvaženi zastupnik gospodin Bilbija.

ŽELJKO BILBIJA

Pošto je gospodin Amidžić prozvao gospodina Mirjanića a on trenutno nije tu, imam informacije da je predsjedavajući u to vrijeme gospodin Mirjanić potpisao da je to stalna delegacija za to zasjedanje, jer je delegacija bila privremena u datom trenutku BiH je na sva naša očekivanja primljena i on je potpisao da je to samo stalna delegacija za to zasjedanje, jer bilo je nemoguće sad birati, mijenjati jer se zasjedanje nastavilo. Tako da ovo samo za tu informaciju, jer to možda gospodin Amidžić nije imao dobru informaciju ili je pogrešno interpretirao.

MARIOFIL LJUBIĆ

zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Bilbiji. Ja ću najprije, isto tako ja sam mislio reći i isto sam tu bio nazočan kad je uvaženi predsjedavajući tada gospodin Mirjanić potpisao za travanjko zasjedanje i rečeno je to je, i ako je bilo napisano pismo da je to delegacija koja ostaje do izbora. Na intervenciju da to ne može sam jedan predsjedavajući reći to je naša delegacija, mi smo rekli, mi možemo, obzirom da je u tjeku to zasjedanje, da je to delegacija za ono zasjedanje i zato smo evo stavili ovu točku. Mi smo očekivali da ćemo već utvrditi teren zajedno sa Domom naroda i da ćemo danas moći birati. Svakako se podrazumijeva da će klubovi stranaka izvršiti kandidiranje, predlaganje osoba koje će ići u ovu delegaciju u bilo kojem svojstvu.

Riječ ima uvaženi zastupnik gospodin Amidžić.

MARKO AMIDIŽIĆ

Kolege zastupnici, prvo ja sam u uvodu pokušao i bio sam dužan da razdvojim ono što je mišljenje Komisije za vanjske poslove, to sam naglasio od onoga što je moja diskusija u ovom trenutku kao zastupnika i moje je mišljenje u tom sastavu Komisije. Evo vidim nema

replika, vjerovatno sam u tome uspio. U pominjanju ja sam dužan, znači, dopuniti svoju diskusiju u ovom trenutku na intervenciju gospodina Bilbije, a u ovom smislu:

1. Kad sam iskazao podršku Kolegiju da se opredijelio da se, znači, ide na izbor i komisije i članova, time sam podrazumijevao da je i gospodin Mirjanić suglasno tome, je li tako, u formuliranju dnevnog reda dao svoj doprinos tom rješenju a pominjanje konkretnog imena ranijeg predsjedavajućeg Doma je vezano u kontekstu pisma gospodina Gaona a ne moje tvrdnje i u podlozi tog pisma se nalazi taj dopis koji smomi razumili i ja razumijem, također, da se radi za tu sjednicu a nikako nije to bila namjera niti želja da se manipulira sada pozicijom ranijih predsjedatelja da je on nešto zloupotrijebio, bože sačuvaj. Ja mislim da je taj njegov potpis korektan i ja njega razumijem kao korektnim potpisom. Znači da to razjasnimo. Možda ja nisam zbog kratkoće vremena nisam uspio, ali je činjenica da u pismu gospodina veleposlanika ima podloga toga, onoga ko je poslao doma. I na kraju krajeva, nemojmo političkih skandala i diplomatskih. Veleposlanik piše jasno da je ta verificirano i da treba izabrati samo zamjenike. Ako je to tako, onda znači gdje je pozicija Doma? Gdje je pozicija Doma? Ja sam zbog toga o tome govorio. Gdje je tu pozicija Doma. Prema tome, ja se ispričavam gospodinu Mirjaniću, ako je moja diskusija potakla njegovo ime u negativnom smislu, bože sačuvaj ja mislim da je on, niste bili zamjeniče tu pa Željko je intervenirao na repliku na to. Oprostite, malo ste zatečeni. Znači, objasniće vam vjerovatno Željko. Znači Željko je replicirao u tom smislu da sam vas pomenuo, jesam vas pomenuo ali u smislu onog zaključka koga ste potpisali sa Tokićem, ali ne u smislu za ovu delegaciju za Vijeće Evrope, ne u smislu da vas negativno označin, nego u smislu nepotpune informacije. Ja mislim, ako hoćete odgovoriti, a ja mislim da nema potrebe, jer smatram da ste vi korektno postupili ali da je neko drugi pokušao da zloupotrijebi to pismo. Ako nisam konkretan, odnosno korektan, uzmite i pogledajte to pismo. Hvala vam.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvlajujem uvaženom zastupniku gospodinu Amidžiću. Riječ ima uvaženi zamjenik predsjedatelja zastupnik gospodin Mirjanić pošto je spominjan više puta.

ŽELJKO MIRJANIĆ

Ne znam da li ću ponoviti nešto, ali mislim da nema nikakve dileme, ja vas molim da pratite. Nije ovo replika. Naravno, nije korektno nekog prozivati ako nije tu i ne mislim da je to replika, ali ja ću reći kako stoje stvari, to je činjenica.

Kao što znate ovaj dom je usvojio zaključak, odnosno donio odluku da se poslije prijema BiH u Savjet Evrope bira delegacija. Mi smo od naših članova iz našeg doma, koji su članovi Delegacije BiH pri Savjetu Evrope obaviješteni da se poslije prijema BiH u Savjet Evrope treba izabrati nov delegacija. Ona stara delegacija imala je status posmatrača. Nova delegacija, jeste delegacija koja ima punopravno članstvo. To su potpuno dvije različite stvari i Dom je donio takvu odluku. Ja sam gospodu u svojstvu predsjedavajućeg Doma potpisao pismo u kome stoji da je stara delegacija samo za prethodnu sesiju sjednice Parlamentarne skupštine Savjeta Evrope. To direktno piše od 22. do 26. U čemu može biti nesporazum? 24. aprila je BiH primljena u Savjet Evrope. Tog dana ti ljudi koji su nas tamo predstavljali više ne bi mogli učestvovati u radu Parlamentarne skupštine Savjeta Evrope. Dakle, pokazala se potreba da tim ljudima obezbijedimo da učestvuju u radu Parlamentarne skupštine Savjeta Evrope od 22. do 26. aprila. Nažalost, ja vas moram informisati da sam ja tamo a svjedoci su dva člana Kolegija gospodin Ljubić predsjedavajući i gospodin Avdić zamjenik

predsjedavajućeg dobio papir od strane naše službe u kome je pisalo da se delegaciji u starom sazivu da potpišem da nastavljaju rad na toj sjednici i pisalo je do 5. oktobra. Ja sam to vidio. Vidio sam da je to greška. Ja ne kažem da je to neko namjerno učinio. Pretpostavljam da je to slučajna greška. Ja sam odmah upozorio i rekao da to neću potpisati. Odmah sam o tome javno pred svima jasno upozorio gospodina Avdića i gospodina Ljubića koji su potvrdili moj stav da se to ne može potpisati, jer postoji odluka Doma. Ja sam rekao, ja imam odluku Doma i ja ništa mimo odluke Doma neću da potpišem. Tu su bili prisutni članovi Predsjedništva, predsjedavajući Savjeta ministara, ministar inostranih poslova. Nažalost, to se takva jedna scena odigrala se pred najvišim rukovodstvom BiH. Pretpostavljam da je u pitanju nesporazum.

Prema tome, ja u svojstvu predsjedavajućeg Predstavničkog doma nisampotpisao da se mandat onoj staroj delegaciji produžava do 5. oktobra. Mislim da je i gospodin ambasador Gaon krivo razumio stvari i ponvlljam, nisam nikada potpisao ono što nije odluka Doma niti bi mi to moj dignitet dozvolio. Ako neko misli da može tako da rdi da ne poštuje ovaj dom, to je njegovo, ali to je puno veći problem, jer, onda on, ako ne poštuje ovaj dom ne poštuje ovu skupštinu, ne poštuje ovu državu, bez obzira kako se zvao kom narodu pripadao i iz kog entiteta bio. Ja taj sebi, takvu grešku, takav pad digniteta nikad ne bih dozvolio. Hvala lijepa.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zamjeniku predsjedavajućeg gospodinu Mirjaniću. Znači, evo imamo stav i Komisije. Ja sam interpretirao i stav Kolegija, sukladno Poslovniku mi trebamo sjesti sa Kolegijom Doma naroda, nadam se da ćemo usuglasiti kriterije i onda dolazimo na predsjednike klubova i Zastupnički dom i utvrđujemo delegaciju, jer naša je to obaveza negdje 20. ili kojega 21. i 22. je novo zasjedanje mi dotle moramo imati delegaciju. Bilo bi neozbiljno, vrlo neozbiljno tek kad smo primljeni da nemamo delegaciju. Prema tome, to je obaveza koja je često, zadnji tjedan u šestom mjesecu je, pa zato kažem, mi smo pokrenuli koliko je moguće. Ja predlažem, imamo i zaključak Komisije i imamo ovaj stav da vodimo računa o tome kod razgovora. Zahvaljujem. Prelazimo na 18. točku.

Ad.18. Davanje suglasnosti za ratificiranje

a) ugovora između BiH i SRJ o carinskoj suradnji i uzajamnoj pomoći

Može, može, da ne ostane nedorečeno.

MARKO AMIDŽIĆ

Rečenica, odnosono pitanje glasi i molba da vodite računa o situaciji u kojoj Dom naroda i Kolegij ne bi prihvatio izbor delegacije, pitanje. Da li tada po formalnoj situaciji postojeća delegacija nastavlja da funkcioniira ili ne? Odnosno, da li mi formalno imamo delegaciju ili ne? Nemojte mi odgovarati, jasno, ali možete o tome voditi računa kad budete razgovarali, jer vlo je bitno da Dom zna da nema delegacije i da je treba izabrati. Pazite, svašta u papirima, jer ako veleposlanik piše, piše, potvrđena delegacija, birajte zamjenike, onda zdržavaju pravo da, ako mi se ne uspijemo dogovoriti do 10.mjeseca da će to tako ostati. Ako pstame ja nemam ništa protiv samo konstatiram da to onda nije čito. Ne s naše strane ne sa strane delegacije, nego ne znam ni ja sa čije, ali nije čisto.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Marku Amidžiću. Svakako ovo je pitanje vrlo ozbiljno i ja vam se zahvaljujem na ovoj intervenciji ali ja mislim da je neozbiljno od nas kao Parlamenta bilo kojeg doma mi koji smo toliko godina se borili da uđemo u Vijeće Evrope da jedno, ipak, periferno pitanje ne možemo završiti u roku mjesec dana. Riječ ima uvaženi zastupnik gospodin Avdić.

SEAD AVDIĆ

Ja molim samo još jednu intervenciju. Sasvim je jasna pozicija Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. Imali smo tri pisma od Vijeća Evrope. Ako niste pročitali pročitajte, znači, Bruno Havel, sekretar Vijeća Evrope upozorava Parlament BiH da je nužno da izabere pet redovnih članova i pet zamjenika parlamentarne delegacije u Vijeće Evrope. Aposlutno je pravna pozicija jasna i obaveza je Parlamentarne skupštine da izabere pet članova i pet zamjenika kao delegaciju BiH u Vijeću Evrope da to jednostavno rasčitimo. U tom kontekstu nije to samo odluka Predstavničkog doma ni politička volja Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, nego obaveza u ime Vijeća Evrope, da se izabere nova delegacija, što ne znači da članovi koji su bili članovi delegacije ne mogu biti ponovo članovi.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Avdiću. Znači, i to smo razjasnili. Imamo mjesec dana.

Prelazimo na 18.

a) Ugovor između BiH i SRJ o carinskoj suradnji i uzajamnoj pomoći

Da li ima neko ispred Komisije? Gospodin Kovačević.

LJUBOMIR KOVAČEVIĆ

Poštovani predsjedavajući, Komisija je razmatrala i podržava je da se ovaj ugovor prihvati jednoglasno isti je kao i ugovor sa Republikom Hrvatskom. To su opšta načela. Nema nikakvih konkretnih stvari. Predlažem da se prihvati.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Kovačeviću. Riječ ima uvaženi zastupnik gospodin Zdenko Vukić. Da li još neko želi riječ?

ZDENKO VUKIĆ

Kolegice i kolege, ako dozvolite mene je ova gospođa koja vodi Komisiju ja nisam bio na ovom dijelu napisala nešto i zamolila da pročitam. Smatram ovdje nužnim da to pročitam. Kaže za financije i proračun nije dala mišljenje na ugovor između BiH i SRJ o carinskoj suradnji i uzajamnoj pomoći, jer shodno zaključcima Komisije i načelnom stavu Komisije, ona ne razmatra akte za koje nije prisutan na Komisiji ministar ili njegov zamjenik a inače nema dvojbe da bi se to prihvatilo. Ali, znači, nije se razmatrala. Ja moram ovo pročitati. Ja sam zamoljen da ovo pročitam. Gospođa Začiragić je napisala njen je rukopis.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Zdenku Vukiću. Znači, ovo je upozorenje, ali mislim mi možemo konstatirati ako utvrdimo da Komisija nije raspravljala nije raspravljala, to nas ne sprečava ako mi odlučimo da mi usvojimo. Je li se javljate. Uvaženi zastupnik gospodin Gligorić ima riječ.

TIHOMIR GLIGORIĆ

/govori sa mjesta i ne čuje se izlaganje/

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Gligoriću. Ja zaključujem raspravu. Ako nema. Nema problema. Riječ ima uvaženi zastupnik gospodin Hilmo Neimarlija.

HILMO NEIMARLIJA

... poštujemo sami sebe, evo i za ova tri sporazuma, možemo ih tretirati i ovako i onako, oni su međudržavni sporazumi, vrlo značajni i držim da bi vi bili soljednji i poštenu prema sebi da ih trebamo jednostavno skinuti zato što nema predstavnika, priređivača, a ima, onda nisam vidio pojavili ste se sad. Ja se izvinjavam. Neka se zatraži objašnjenje od predlagača.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Hilmi Neimarliji. Pod a) molim predstavnika Vijeća ministara da. Znači, imamo stav Komisije, imamo predlagača imamo mogućnost a,b i c da se izjasnimo za, protiv ili suzdržani. Stavljam na glasanje ko je za pod a).

Ko je za pod a)? Hvala.

Ima li protiv? Nema.

Suzdržanih? Nema.

29 glasalo – 29 za. Znači, usvojen. Zahvaljujem.

b) Sporazum između Vijeća ministara BiH i Vlade Savezne Republike Njemačke o financijskoj pomoći radi osnivanja poduzeća od strane stručne radne snage koja se vraća u BiH

Da li ispred Vijeća ministara ima potrebe? Nema. Da li ispred komisija koje su raspravljale? Ako ne,

Ko je za? Hvala.

Protiv ima li? Nema.

Suzdržanih? Nema.

Znači, na osnovu rezultata glasovanja od 29 koji su glasali 29 za bez glasova protiv, bez suzdržanih, znači usvojili pod b).

c) Davanje suglasnosti za ratificiranje razvojnog kredita sporazuma Projekt kredita za privatni sektor između BiH – RS Međunarodne asocijacije za razvoj.

Ispred Vijeća ministara ima li potrebe. Ima li ispred Komisije? Nema.

Ko je za? Hvala.

Ima li protiv? Nema.

Suzdržanih? Nema.

Konstatiram da smo jednoglasno 29 glasalo – 29 za bez glasova protiv, bez suzdržanih dali suglasnost pod c). Zahvaljujem završili smo 18. točku.

Ja predlažem da probamo zvršiti i ove tri dodatne kad već ovako radimo danas dobro. Prelazimo na 19. točku dnevnog reda. Pomoći ćete mi ako pogriješim slučajno. Znači tu se radi o formiranju ad-hoc komisije, privremene komisije koja će provesti parlamentarnu istragu u vezi prodaje oružja Izraelu-Kamerunu ili ... radi se o prodaji oružja. Evo ja otvaram raspravu o toj točki. Da li predlagatelj koji je predlagao ima prijedlog kakav sastav komisije ili da se da stanka kratka da se pokušaju sve ove, ove dvije komisije. Ja sugeriram da damo stanku pet minuta. Treba nam jedna komisija za ovu točku i za sljedeću točku. Evo uvaženi zastupnik Amidžić ima riječ. Ali, evo razmislite koja nam je metoda najbolja.

MARKO AMIDŽIĆ

Poštovani predsjedavajući, kolege zastupnici, pošto će biti stanka, dozvolite mi da se prvo odredi nasprem ove dvije točke pa i treću. Znači, ja ću glasovati za sastav jedne i druge komisije. A, ako mene neko predloži u komisiju, ja ću prihvatiti pod jednim uvjetom koji želim da istaknem, a vjerovatno je to uvjeti nekih drugih zastupnika.

Prvo, to je komisija, znači, ili kako tamo piše istražno povjerenstvo po članku 26. točka 2. zapisnika, odnosno Poslovnika. Ta se komisija, odnosno ili povjerenstvo formira, mora se, pazite, tamo piše komisija istražnog povjerenstva. Formira se zaključkom, ali gospodo, mi u našem poslovniku za sve komisije imamo definiran zadatak i domen rada, sadržaj rada. Ja mislim da se i toj ad-hoc komisiji mora definirati sadržaj rada.

Drugo, ja mislim da se treba definirati vrijeme na koje se odnosi taj posao. Zašto? Možda je prodato oružja Izraelu u deset nvrata. Je li to u mjesecu tom i tom, za slučaj taj i taj, mi ne znamo, ja kažem možda je, hajmo pretpostaviti da nije, a je li to skladište oružja, naći uzroke i odgovorne za uskladišeno oružje koje je otkriveno ili ići i dalje. Znači, koji je vremenski interval koga komisija treba da zahvati u svom poslu.

Dalje, molim vas, u sastavu komisije trebalo bi po meni, oprostite, ugraditi prisustvo stručnjaka. Dajte neka predlagač u tom, u ovoj stanci, pazite, ja nisam vojni ekspert ljudi. Dobro, o tome treba voditi računa. Po kojoj će proceduri komisija raditi zapisnik. Makar se mora naglasiti u zaključku da će raditi po proceduri po kojoj rade stalne komisije. Ne može ona raditi. Njoj treba procedura. Način odlučivanja. Rok u kom se očekuje izvješće komisije. Koordinacija sa Predsjedništvom BiH, sa SVOR-om i drugim institucijama itd. Ja predlažem, znači, podržavam to što se formira, ali mislim da od tih komisija neće biti ništa, ako im se ovo ne definira gospodo. Ja predlažem neka neko od tajnika ili službi Doba kaže Marko Amidžić nije u pravu, ovo je moje mišljenje. A ako nisam u pravu, zadržavam pravo da ne budem ni u jednoj od tih komisija, ako ovo ne bude definirano. Hvala vam.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Marku Amidžiću. Ja sam sve ovo podrazumijevao kad sam pozivao i mislio sam da se do ovog vremena svi predlagatelji sve ovo pripremiti sad doći i izložiti. Prema tome, čekajte da malo razmislimo ili da damo jednu kratku stanku da se ovo pokuša ili da za sljedeću sjednicu se utvrde ovi kriteriji. Riječ ima uvaženi zastupnik gospodin Miro Grabovac Titan, ali nemojte molim vas pričati šta bi vi željeli. Molim lijepo budite konkretni.

MIRO GRABOVAC TITAN

Konkretan ću ja biti kad je u pitanju gospodine predsjedavajući i gospodo zastupnici, ja smatram da nemamo potrebe prekidati da danas možemo izabrati članove ove komisije. Do narednog zasjedanja dati komisiju, uključujući stručne službe da izradi opis poslova ove komisije, koje će, također usvojiti Zastupnički dom sa planom i rokovima točno i razinama do kojih može ići istraživati. Znači, komisiju možemo danas izabrati. Ja predlažem da komisija sadrži šest članova. Može biti jedna komisija ili dvije komisije, ili dvije komisije da budu isti ljudi i u jednoj i u drugoj a to znači jedna.

S obzirom da je razdvojen ovaj dio da je razdvojen ovaj segment, da je razdvojen, ja smatram da bi trebala biti razdvojena komisija. S toga ja predlažem u ovu komisiju koja je bila prva gospodina Marka Amidžića, s obzirom da je vezano za vanjske poslove, s obzirom da je vezano i predlažem gospodina Zdenka Vukića. Hvala.

MARIOFIL LJUBIĆ

A koliko predlažete, koliki broj članova? Ja predlažem da komisija bude sastavljena od predstavnika više stranaka. Ja smatram da sve grupacije koje imaju više zastupnika trebaju biti u ovoj komisiji. Riječ ima uvaženi zastupnik gospodin Sead Avdić. On će predložiti ispred SDP-a.

SEAD AVDIĆ

Ja mislim da još jedanput treba problematizirati ovaj stav, a to znači da federalni parlament i federalno ministarstvo odbrane je odgovorno za događanja oko transfera oružja prema Kamerunu. Što znači, da je Predstavnički dom Parlamenta Federacije osnovao parlamentarnu komisiju. Osnovao. I ukoliko ne želimo i dalje politimizirati ovaj slučaj zašto je nužno i potrebno ponovo osnivati komisiju na nivou Predstavničkog doma Parlamenta BiH. Zar ne možemo stvarno imati povjerenja u tu komisiju da nam da izvještaj na ovom parlamentu ovdje. Zar oni stvarno nisu meritorniji i znatno više odgovorniji u odnosu na događanja koja su bila prisutna u Ministarstvu odbrane, ukoliko to nije politiziranje ili vođenje predizborne kampanje. Ja vas molim da, jednostavno budemo krajnje racionalni. Ja imam puno povjerenje u Predstavnički dom Parlamenta Federacije, u tu komisiju koju su osnovali. Juče je 140 poslanika diskutovalo više od 2-3 sata i u tom kontekstu potražiti izvještaj te komisije i dati je Predstavničkom domu Parlamenta BiH. Zar to nije stvarno racionalan prijedlog. Zar je nužno da mi ponovo ljude, jednostavno trošimo sate i sate na istom poslu kao što radi još jedna komisija, koja treba da dođu do istog cilja i rezultata. Ma mislim nemam stvarno ništa više da kažem. Mi nismo za to.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Avdiću. Riječ ima uvaženi zastupnik Brka. Volio bih da kažete broj koji predlaže neko.

OSMAN BRKA

Gospodine predsjedniče, ja, zaista, uvažavam gospodina Avdića kao čovjeka koji je u Kolegiju, užem kolegiju ovog parlamenta. Ali, ja mu moram sugerisati da zaboravi vrijeme kad su komunisti sami odlučivali o svemu. Zaboravi to Sejo molim te. Zaboravi. Pazi, mi smo danas na Parlamentu, ja znam šta govorim. Mi smo danas na Parlamentu donijeli zaključak da ćemo formirati komisiju. O tome nema više diskusije. Gospodine Sejo naučite se da je to tako. Mi smo donijeli stav, taj stav je da ćemo formirati komisiju. Nema niko pravo sad ovdje da kaže e to ne treba. Ta su vremena prošla. I ja tražim, da ovaj parlament bude parlament i da stoji iza svog stava. Naš je stav da se formira komisija. Ja predlažem da u doj komisiji koju je predložio moj predsjednik Kluba gospodin Borić ispred SDA bude gospodin Vilić Ramiz. Slažem se koga god vi ostalog predložite. Ja da ne predlažem ispred SDP-a da ne predlažem iz bilo koje druge stranke, predlažem da to bude gospodin Vilić i ne dozvoljavam da se dignitet ovog prlamenta dovodi u pitanje na istoj sjednici da glasamo sami protiv sebe.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem gospodinu Osmanu Brki. Repliku ima gospodin Avdić.

SEAD AVDIĆ

Po ko zna koji put poslanik Brka u svom poznatom stilu sa svojom poznatom intonacijom koja ga demantuje u cjelosti. Ja vas molim, taj stupan tolitarizma koji poslanik Brka iskazuje za ovom govornicom je blizak, vrlo često blizak demokratskom centrlaizmu i prošlim mrskom komunističkom sistemu. Ja bih molio poslanika Brku da se urazumi i da jednostavno taj lokabular zaboravi. Ja vas molim. Što znači, da još jedanputa nema nametanja političke volje niti bilo kojem poslaniku niti bilo kom klubu poslanika u ovom domu. Znači, legitimno je moje pravo da postavim još jedanput pitanje. Smatram nepotrebnim formiranje komisije za koju se tako zdušno zalaže poslanik Brka, jer je to u kontekstu predizborne kampanje SDA. Hvala vam velika.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Avdiću. Riječ ima uvaženi zastupnik gospodin Tošić pa onda uvaženi zastupnik Mašić, odustaje, onda uvaženi gospodin Bilbija.

MOMIR TOŠIĆ

Ja predlažem da privodimo kraju. Mi smo se dogovorili da formiramo komisiju. Podržavam da to budu predstavnici klubova. Ja predlažem odmah gospodina Miloša Jovanovića u ime našeg kluba SDS. Vjerovatno će i naš drugi klub predložiti da ona broji pet članova da zbog ovoga o čemu je govorio gospodin Avdić, možda ta komisija koja će, jedinstvena komisija iskoristiti priliku da ukoordinaciji sa već formiranom komisijom dobije podatke koji su joj bitni, a ona da se isključivo fokusira na ovaj dio oružja nađenog u Mostaru. Znači, uz ovo o čemu je govorio gospodin Marko Amidžić da oni naprave svoj plan i program. Znači, ne moraju da dupliraju posao ukoliko se nađu u koordinaciji sa već formiranom komisijom Federacije. Znači, možemo da imamo kompletan izvještaj vezano za

ovo. Znači, komisija pet članova 3 iz Federacije, dva iz Republike Srpske, klubovi, lako možemo doći do toga odmah danas na ovom mjestu.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Tošiću. Za ispravu netačnog navoda javio se uvaženi zastupnik gospodin Stanimirović a onda gospodin Bilbija.

DRAGI STANIMIROVIĆ

Ja ću bez namjere da dalje otvaramo ovu diskusiju. Mislim da je ovo što je rekao sad gospodin Tošić u jednom dijelu predstavlja netačan navod. Dakle, mi smo danas dobar dio dana potrošili raspravljajući o dnevnom redu i usvojili smo da je ovo jedna od tačaka dnevnog reda. Mi, naravno, nismo mogli prilikom usvajanja dnevnog reda već izglasati zaključak prije nego što smo otvorili tu tačku dnevnog reda. Prema tome, ne stoji to što ste rekli gospodine Tošiću da smo se mi dogovorili da bude formirana Komisija, jer to nismo mogli prilikom rasprave na dnevnom redu. To možemo sada, ako za to postoji adekvatna parlamentarna većina. Ukoliko ne postoji onda nema komisije.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem uvaženom zastupniku gospodinu Stanimiroviću. Riječ ima uvaženi zastupnik gospodin Bilbija. Ja, ipak, mislim da ćemo morati dati stanku od pet minuta.

ŽELJKO BILBIJA

Ja vjerujem da smo svi pomalo umorni. Ali, ja lično smatram da smo mi samo stavili tačku dnevnog reda formiranje komisije. Da li ćemo je formirati ili nećemo, ko će biti u njoj, kakva će biti pravila to moramo sad odlučiti. Mi smo razgovarali u klubu mi nemamo kandidata, ako je budemo formirali, nemamo, ima dosta obaveza i toga. Ja, vjerujte, u to slabo šta i razumijem oko vojske, naoružanja i trgovine ine bih se htio ni prihvatiti da kao član ovog parlamenta upuštam se u jednu takvu analizu. Prema tome, naš klub nema kandidata, a ako se dogovorimo da bude komisija, evo ja ću biti slobodan da, pošto je Klub SDS-a predložio jednog kandidata ja ću predložiti gospodina Banjca kao nezavisnog poslanika. Hvala vam.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem. Riječ ima uvaženi zastupnik gospodin Cuplov.

MUSTAFA CUPLOV

Ja moram reći da je gospodin Bilbija i gospodin Stanimirović iznijeli i onu golu istinu. Ja podsjećam, mi smo se dogovorili da je ovo tačka dnevnog reda. Ona ide u proceduru glasanja, tako da svi prijedlozi ljudi kao članova komisije nismo uopšte odlučili da li ćemo imati komisiju i ja vas molim da se napravi stanka od pet minuta, inače, iz ovoga ponovno nećemo izvući napravićemo cijeli krug kako vidimo javljanja i diskutiranja o nečemu što smo već 3-4 sata diskutirali.

Dajte, napravite pauzu od pet minuta koliko ćemo dogovoriti.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem prijedlogu. Znači, pet minuta u susjednoj sali predsjednici klubova stranaka da se dogovorimo i o broju i o satavu i da samo glasamo kad se vratimo.

/PAUZA/

Konzultacije sa predsjednicima klubova, imamo jedan stav. Predlažemo da današnju ili večerašnju sjednicu završimo. Ove tri točke trebaju biti pripremljene za naredno zasjedanje 29. znači da poslije proračuna to budu točke koje će biti. Što se tiče Služba će pomoći što mogne tehnički iz ovoga izvući da sugerira Kolegiju proširenom da utvrdi sve ove zaključke i stavove. Stavove povodom svih ovih točaka utvrdiće prije početka sjednice Prošireni kolegij, tako da mi nećemo, možemo se složiti sa ovakvim stavom. Mislim da je najbolji. Znači, slažemo se. Ima obavještenje ispred naše komisije za izbjeglice, imigraciju i azil. Vi znate, mi smo raspravljali i govorili o organizaciji okruglog stola o ljudskim pravima pa će uvaženi zastupnik jednom rečenicom da vas samo upozna koji je to termin da možete imati vrijeme.

OSMAN BRKA

Ja se izvinjavam. Ja ću, zaista, biti vrlo kratak sa jednom rečenicom samo da izvijestim sve kolege poslanike da okrugli sto o unarpedenju parlamentarizma u BiH, to je ono što organizira Komisija za ljudska prava dvodobnog parlamenta u zajednici sa OSCE-om, biće, nadam se vrlo uspješno organiziran 8. i 9. juna sa deset gostiju iz inostranstva i deset učesnika iz BiH. Dobar broj naših poslanika su dobili pozive, predsjednici klubova, Kolegij itd., ali ja na ovaj način obavještavam sve poslanike da su dobro došli na taj okrugli sto i zamolio bih one koji žele da prisustvuju da se prijave, da pošalju prijavu zbog svih ostalih razloga da ne objašnjavam zašto zbog sigurnosti itd. Znači, ko želi bujrum da prisustvuje biće nam drago, ali da tu prijavu obavite u toku recimo sutrašnjeg dana telefonom na Zijada Hasića, sekretara Komisije. Hvala vam.

MARIOFIL LJUBIĆ

Zahvaljujem. Zaključujem sjednicu. Vidimo se u ponedjeljak na zajedničkoj.

Sjednica je završena u 21:00 sati.